

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 120 (13.950)

Trst, sredi, 3. julija 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Slovenija prekinila aktivnosti teritorialcev

Vojaški udar v Beogradu?

Pošast bo umrla

ACE MERMOLJA

To, kar je bila nekoč Jugoslavija, so danes samo še tanki, bojna letala, bombe, shizofrenični generali, ki se jim je razcefal smisel za realnost ter kiki srbskih mater pred srbsko skupščino, naj jim vrnejo otroke, ki umirajo v brezumni agresiji. To, kar je bila nekoč Jugoslavija, so danes porušene slovenske hiše, mrtvi in ranjeni civilisti, blazne besede generala Adžića, ki je slovenskemu narodu napovedal totalno vojno v imenu "Jugoslavije". Nič več ni od te Jugoslavije in to mora ves svet vzeti kot neizpodbitno dejstvo; vsako drugo oklevanje pomeni poglobljanje krivde, ki jo imajo vlade evropskih držav in ZDA do Slovenije in Hrvaške.

Včerajšnji dan je bil skrajno boleč in brezumen. Nad Slovenijo so letela bojna letala, sirene so v vseh večjih mestih klicale ljudi v zaklonišča, povsod so pokale bombe in granate. Vojna se je razdivjala z nenavadno silo, prav gotovo na podlagi jasnega načrta, ki so ga generali napovedali z odkritimi grožnjami. Civiliziranemu svetu, ki ne živi od duhov iz preteklosti, bi moralo biti danes povsem jasno, da je za tem načrtom pošastna praznina, ki bruha ognjene zublje in smrt. Kaj drugega lahko opravičuje takšno početje? Relapolitik? Enotna Jugoslavija za vsako ceno? Egoistični interesi? Strah pred razpadom ostale vzhodne Evrope? Vse to je danes povsem brezpredmetno, saj je vojna tu, pred našim pragom in ni ga večjega dokaza od smrti mladih fantov, od ranjenih in ruševin.

Slovenija je izbrala svojo pot po človeški pravici pa tudi pravici naroda in zaradi velikega smisla za stvarnost in življenje. Vztrajati v neki brezumni zvezi bi

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

Ali je vojska v Beogradu dejansko že prevzela oblast in odvrnila pokornost predsedniku predsedstva Stipetu Mesiću in predsedniku ZIS Anteju Markoviću, ki naj bi bil po nekaterih novicah celo na domu v priporu? Dogodki v Sloveniji in v Jugoslaviji navajajo k velike-mu pesimizmu, čeprav po nekaterih interpretacijah naj bi predsednik Mesić dejal, da ni puča, dokler je on še na čelu predsedstva. V trenutku, ko poročamo, položaj ni še povsem

jasen, predvsem pa ni jasno, kaj se dogaja na beograjskih ulicah. Proti komu kriči množica, ki se je zgrnila na ceste in trge? Proti Miloševiću in generalom ali pa proti Sloveniji? Nekaj odgovorov bo najbrž dal že današnji dan.

Sinoči po 21. uri pa je bilo v Sloveniji vse tiho. Na ukaz predsedstva Republike Slovenije je teritorialna obramba prekinila ogenj. Toda bo krhko premirje vzdržalo? In do kdaj?

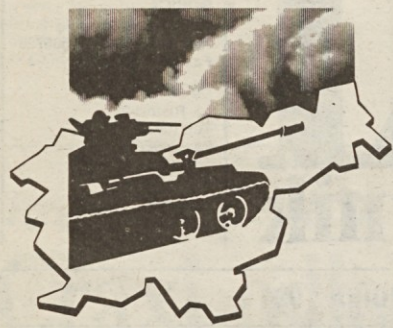
Po srečanju s predsednikom zveznega predsedstva Mesićem in članom predsedstva Tupurkovskim je Slovenija skupno z gostoma ponudila okupatorju dogovor s sledečimi točkami:

1. Prekinitev vseh vojaških operacij.
2. Razdvojitve enot JLA in TO in vrnitev na začetne pozicije.
3. Meja, izvajanje sporazuma o moratoriju, ki je bil sprejet z evropsko trojico.

4. Takojšnja izpustitev vseh jetnikov naobeh straneh.

5. Politični razgovori s predstvom SFRJ na najvišji ravni o vseh spornih vprašanjih.

Ko poročamo, ni jasno, ali je armada ta predlog sprejela. Po nekaterih novicah na predlog naj ne bi še odgovorila, po drugih pa naj bi general Adžić ponudbo zavrnil. Tudi na to dilemo bo morda dal nekaj odgovorov današnji dan.

Kljub dejstvu, da je Slovenija enostransko prekinila ogenj

Vojska bo šla do konca

LJUBLJANA — Gospod predsednik predsedstva SFRJ Stipe Mesić, Vi ste vrhovni komandant Jugoslovanske ljudske armade, če ne bo spoštovala sprejetega premirja, bo zunaj jugoslovanskega ustavnega sistema. Tako ste dejali. Bo to vojaški puč?

Predsednik Stipe Mesić: »Povedali ste vse.«

S tem kratkim vprašanjem in odgovorom lahko označimo bistvo celotnega razpleta in potem zapleta jugoslovanske krize, do katerega je prišlo v poznih večernih urah na raznih ravneh.

Predvsem na zasedanju razširjene seje slovenskega predsedstva, katere so se udeležili tudi predsednik zveznega predsedstva Stipe Mesić in člana Vasil Tupurkovski in Janez Drnovšek.

Druga zgodba pa se je odvijala za zaprtimi vrati armadnega vrhovnega poveljstva, ki je očitno poskusilo izvesti državni udar oziroma je že prevzelo dejansko oblast. To je sporočil s dramatičnim tonom načelnik generalnega štaba generalpolkovnik Blagoje Adžić. Njegove besede so nedvoumne: To je vojna in mi bomo šli do konca.

Slovensko predsedstvo se je s trojico članov zveznega včeraj predvsem dogovorilo, da bo slovenska teritorialna obramba ob 21. uri sama, na svojo pobudo, ustavila ogenj. To je tudi naredila,

predsednik Kučan se je osebno zanimal, ali je ukaz izvršen in takrat so vojašnice ponovno dobile vodo, električno energijo in TO je ustavila vse ofenzivne akcije. Ustavila je ogenj.

O dogovorjenem sporazumu je na tiskovni konferenci, ki se je pričela nekaj pred deveto uro zvečer, poročal član predsedstva Vasil Tupurkovski. Povedal je, da gre za pet točk:

1. Prekinitev vseh vojaških operacij.
2. Razdvojitve enot JLA in TO in vrnitev na začetne pozicije.
3. Meja, izvajanje sporazuma o moratoriju, ki je bil sprejet z evropsko trojico.
4. Takojšnja izpustitev vseh ujetnikov na obeh straneh.
5. Politični razgovori s predsedstvom SFRJ na najvišji ravni o vseh spornih vprašanjih.

Za njim je Stipe Mesić povedal, da ga o ničemer niso obvestili, da ga je z včerajšnjimi krvavimi spopadi seznanil Tupurkovski. Oba sta imela za svojo dolžnost, da v Ljubljani pomagata poiskati rešitev. Ves čas razgovorov so bili v stiku s predsednikom vlade Markovićem in načelnikom generalnega štaba in ministrom za obrambo Kadijevićem in so z njim tudi uskladili sporazum. Če ga armada ne bo spoštovala, je zunaj ustavnega okvira.

Slovenski predsednik Milan Kučan je v mirnem, toda očitno

prizadetim in zaskrbljenem tonu dejal novinarjem, da so v tem tiskovnem središču že več dni in da je predsednik Mesić predstavil sporazum. Toda novinarji so tudi poslušali izjavo načelnika generalnega štaba JLA Blagoja Adžića, ki je zelo jasno in ni dvoumno. Slovenija se je samo branila nima nobenih agresivnih namenov in zato je Kučan tudi ukazal TO prekinitev ognja samoiniciativno, brez pogojev.

Vrnili bodo vse ujetnike, že prej so to ponudili vsem republikam, z Makedonijo so se dogovorili pred dvema dnevi, včeraj z BiH in Hrvaško.

Kučan je napovedal, da pridejo danes mednarodni opazovalci v Slovenijo in Jugoslavijo, o tem so se dogovorili vsi, ker žele zagotoviti mir, ki naj ga nadzoruje Evropa. Predsednik Kučan se je za trenutek umaknil, ko se je vrnil pa je še poudaril, da je Slovenija točno ob napovedani uri že izpolnila vse, za kar se je obvezala.

Kot zadnji je član zveznega predsedstva dr. Janez Drnovšek poudaril, da je sedaj ključni trenutek, ali se gre v eskalacijo vojne ali pa se dosežeta premirje in nato mir. Če vojska ne bo spoštovala navedenih točk, to pomeni, da ne želi miru in da je sama razglasila vojno zunaj sistema, da grozi s totalno vojno.

Včeraj je bilo v Beogradu izredno napeto. Matere so vdrle v srb-

sko skupščino in zahtevale vrnitev njihovih sinov, ki jih je vojska poslala v boj v Slovenijo. Treba je povedati, da je srbsko pebivalstvo povsem zbegano, saj srbski časniki ponavljajo trditev Zveze komunistov - Gibanja za Jugoslavijo, da je slovenska teritorialna obramba postrelila vse jetnike in podobno. Ker je to generalska stranka, sta tudi jasna namen in iz njega izhajajoča kasnejša vojna napoved generala Adžića.

Takoj po nastopu načelnika generalnega štaba so se po Beogradu pričele množične manifestacije. Ljudi je že več kot sto tisoč, množica pa se nenehno povečuje. Ni povsem jasno, kaj v resnici hoče. Po nekaterih vesteh je srd uperjen predvsem proti generalu Kadijeviću, predsedniku vlade Markoviću, srbskemu vodstvu, toda čujejo se tudi glasovi "hočemo orožje". Vendar pa je očitno prevladal drugačen ton. Vsekakor pa je v Beogradu skrajno napeto.

Vse kaže, da ima v Beogradu resnično oblast JLA, da je že izvedla neke vrste državnega puča. Predsednik Marković je sicer v svoji pisarni, toda veliko vprašanje je, ali je že ujetnik armade, ali ga armada čuva pred množico. Najbrž je res prvo, vsaj v določenem smislu.

Do zelo hudih izgredeov je včeraj prišlo v Zagrebu, ko je tankovska kolona krenila iz vojašnice

Maršala Tita v Zagrebu in so jo po mestu goloroki ljudje napadli s kamenjem in molotovkami.

Dva tanka so zažgali, en demonstrant je ubit, mnogo pa je ranjenih. 50 tankov je sedaj v Beogradu na meji s Slovenijo.

Toda v Srbiji prihaja do dramatičnega položaja. Ves dan je zasedala srbška skupščina, v katero so vdrle razjarjene matere vojakov, ki so v Sloveniji, zasedle skupščino in jo še vedno imajo v rokah. Takoj, ko je nehal govoriti general polkovnik Adžić, se je pričela zbirati množica, ki je dosedaj dosegla že preko dvesto tisoč ljudi. Ljudje zahtevajo povratek vseh srbskih vojakov iz JLA domov, ker Srbija noče biti okupator, niti v Sloveniji ne. Vzklikajo Vuku Draškoviću, zahtevajo zamenjavo vodstev.

General Adžić je sprejel delegacijo mater, kateri je razložil, da so prisiljeni v vojno, v kateri bo Jugoslavija obstala.

Po Beogradu krožijo govorice, da bo general Kadijević ponoči proglasil splošno mobilizacijo. Na vsak način pa ponovno prihaja do pritiskov in do generalskih izigravanj in očitno zavisijo končni ukazi od množičnih demonstracij, katere bo zelo težko ustaviti razen z grobo silo in torej ponovno s tanki JLA, tanki torej divjajo po Sloveniji in Hrvaški, zelo velika verjetnost pa je, da bodo morali tudi proti Srbom. **BOGO SAMSA**

Z zaslona beograjske televizije je sinoči prišla napoved prave »vojne do dokončnega stritja sovražnikovega odpora«

Srhljiva izjava načelnika generalnega štaba JLA Blagoja Adžića

Poveljnik generalštaba general Blagoje Adžić

BEograd — Načelnik generalnega štaba oboroženih sil SFRJ generalpolkovnik Blagoje Adžić je sinoči ob 19.20 v svoji vlogi člana štaba vrhovnega poveljstva po beograjski televiziji naslovil na jugoslovansko javnost naslednjo izjavo, ki jo dobesedno objavljamo:

Obracam se na vas v teh za našo državo izredno težkih in dramatičnih trenutkih z namenom, da vam posredujem nekaj ocen in sporočil štaba vrhovnega poveljstva.

Vsem je znano, na kako nalogo so enote JLA pred nekaj dnevi krenile v Slovenijo. V skladu z ustavo in z odločitvami najvišjih organov oblasti te države smo odšli, da vzpostavimo s politiko zaključenega dejanja in z enostranskimi postopki porušen režim na jugoslovanski meji. Tako omejen cilj in nalogo smo kljub številnim zaprekam in odporu izvedli v nekaj več kot 24 urah.

Takoj nato smo javno sporočili, da prekinjamo pohode. To je slovensko vodstvo izkoristilo, prekršilo dogovorjeno prekinitev ognja in s 36.000 oboroženimi možmi krenilo v splošne, neusmišljene in najbolj umazane napade na vse, kar je nosilo uniformo in znake JNA in kar ima kakršnekoli zveze z njo.

Nihče v armadi ni mogel razumeti, da se spopada s tistimi, ki Jugoslavijo in jugoslovansko armado sovražijo iz dna duše. Desetletja vzgajani v duhu jugoslovanstva, nismo mogli verjeti, da se lahko toliko zla in sovraštva zbere na enem samem mestu in se v takih oblikah tudi izrazi.

Zahrbtni so in brezobzirni. Obnašajo se na najbrutalnejši način, nikomur ne prizanesejo, niti mladoletnim otrokom, ženskam in svojim včerajšnjim soedom. Slovensko vodstvo se je poslužilo in se še poslužuje najgnusnejših trikov in prevar. Istočasno so nas zvezne oblasti nenehno motile s poskusi pogajanja, medtem ko oni z vsemi sredstvi napadajo.

V naši vrstah je prišlo do izdaj, največ med Slovenci, in to do nemajhnih izdaj. Posamezniki so predajali celo kar cele enote. Želeli so si ponoviti leta 1941. Padle so številne žrtve. Štab vrhovnega poveljstva in vsi pripadniki armade globoko žalujejo za svojimi padlimi tovariši in delijo bolečino njihovih najbližjih. Močno nas skelijo rane naših soborcev. Tudi sam nosim osebno in tragično izkušnjo o tem, kaj pomeni izguba najdražjih.

Na žalost nam je vojna vsiljena za obrambo države. Zato smo jo morali sprejeti, saj alternativa - predaja ali izdaja - za nas ne obstaja. Ker pa vsaka vojna zahteva žrtve, so te tudi v tej neizbežne. Trudili se bomo, da bo vojna, v katero smo prisiljeni, trajala čim manj.

Težko smo vse to prenesli, toda opomogli smo si in se prilagodili. Izginile so mnoge iluzije. Izvedli smo nujne kadrovske spremembe in okrepili svoje sile. Na nove napade smo danes srdito odgovorili.

Delamo vse, da bi zaščitili življenja in dostojanstvo pripadnikov JLA. Nasprotnika bomo prisilili, da bo spoštoval prekinitev ognja in prenehal z arogantnim nastopanjem. Našli bomo tudi tiste, ki se sedaj skrivajo v svojih jazbinah. S potvorbami in sovraštvom se ne zmaguje.

Uvedli bomo kontrolo in stvari pripegljali do konca. Kmalu se bo jugoslovanski javnosti oglašil tudi načelnik štaba vrhovnega poveljstva, armadni general Veljko Kadijević.

Krvavi spopadi v Zagrebu med JA in demonstranti

ZAGREB — Položaj se močno zapleta tudi v Zagrebu, kjer je vojska včeraj streljala na množico. Do krvavega dogodka je prišlo pred vojašnico Maršal Tito v Novem Zagrebu, kjer se je zbralo kakih 2000 ljudi, ki so hoteli preprečiti tankom jugoslovanske vojske, da odidejo z dvorišča kaserne. Pred vhod so postavili kot barikade tudi nekaj osebnih vozil, ki za tanke niso predstavljali veliko oviro, saj so jih mimogrede pregazili.

Iz vojašnice je tako odšlo, pravi tiskovna agencija ANSA, na desetine tankov, ki jih je množica dočakala z metanjem molotovk, nakar so vojaki očitno izgubili živce in iz drvečega džipa izstrelili nekaj rafalov proti množici, pri čemer je vsaj en človek obležal mr-

tev, bilo pa je tudi nekaj ranjenih.

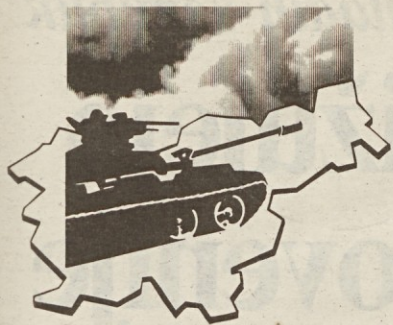
Sicer pa je v Zagrebu ves dan vladala dokajšnja napetost. Maršakdo je opazil premike težkih tovornjakov, ki so baje že pripravljeni, da preprečijo pot tankom armade. Policija tudi strogo nadzoruje vse mostove nad Savo in vse glavne dovoznice. Zagrebški aerodrom Pleso je bil skoraj ves dan zaprt, saj so prav s tega letališča vojaška letala začela zločinske vojaške operacije proti objektom v Sloveniji. Letališče so tako zaprli ob 10.15, ponovno odprli pa so ga okrog 18. ure. Kljub temu, da je bilo letališče samo za vojaške polete, je bilo odprto za potnike, tako da se je na tisoče ljudi trlo v čakalnicah, v upanju, da bodo lahko odpotovali.

Teritorialci so pri Brežicah odločno posegli, da bi preprečili morebitni preboj vojske v smeri nuklearke Krško (Telefoto AP)

V Beogradu zahtevajo trdo roko

BEograd — Skupina mater, ki imajo sinove v jugoslovanski vojski je sinoči vdrila v poslopje srbške skupščine in zahtevala od tamkajšnjih politikov naj nemudoma dosežejo od vojske, da pošlje domov vse srbške fante, ki se nahajajo na bojnih položajih v Sloveniji. Poziv je sicer vse prej kot miroljuben, saj matere trdijo, da je vojska poslala srbške fante v Slovenijo in jim onemogočila vsako učinkovito poseganje. Zato matere zahtevajo od vojaškega poveljstva ali da jim vrne sinove, ali pa da vojakom omogoči, da se branijo pred napadom »slovenskih separatistov«. V skupščini je nastala nepopisna zmeda, vsi so vpili drug čez drugega, padale so obtožbe »izdajalci«, kar je trajalo dobro uro.

Letalstvo poškodovalo tudi več televizijskih in radijskih oddajnikov

Zločinski napadi armade na civilno prebivalstvo

Kronologija dogodkov

LJUBLJANA — Kronologija večerajšnjega dne prve vojne v Evropi, odkar je leta 1945 končala druga svetovna vojna, je sledeča. Seveda omenjamo le najvažnejše dogodke, ki so se zgodili večeraj na teritoriju najmlajše države na svetu - Slovenije, in v njeni neposredni bližini.

1.30: na Dunaju se zaključijo zasedanje KVSE, ki zahteva od Jugoslavije, naj takoj preneha z agresijo na Slovenijo, sicer jo lahko izključijo iz KVSE.

5.00: v Krakovskem gozdu na slovensko-hrvaški meji se razbesni hudi boji med JA in slovenskimi teritorialci, poseže pa celo zvezno vojaško letalstvo. Iz Ljubljane pride takoj nato ukaz, naj se takoj ustavi bližnja jedrska centrala pri Krškem.

12.00: slovenski obrambni minister Janez Janša izjavi, da se boji kemičnih napadov s strani JA.

13.00: JA dezaktivira televizijske repetitorje slovenske RTV. Slovenija prosi Italijo in Avstrijo za uporabo njihovih repetitorjev.

14.05: vsi v zaklonišča v Ljubljani! Dva miga letita na nizki koti in ob tem prebijeta zvočni zid, kar povzroči mnogo gmotne škode v centru mesta.

14.34: pogovor med nemškim zunanjim ministrom Genscherjem in slovenskim predsednikom v Celovcu, na katerem Genscher obljubi, da bo ES čim prej odposlala svoje civilne opazovalce v Slovenijo. Z Malte pa se je oglasil De Michelis, ki je zahteval, da ti opazovalci pridejo takoj na žarišča napetosti.

16.42: avstrijska dežela Koroška zahteva, naj Avstrija takoj prizna Slovenijo in Hrvaško. V Gornji

Radgoni na slovensko-avstrijski meji pa se odvijajo siloviti boji med teritorialci in JA. Poseže tudi letalstvo JA.

17.53: slovenska RTV spet aktivira repetitorje.

17.53: v Beogradu velika skupina staršev srbskih vojakov, ki so v LA v Sloveniji, vdrejo v srbsko skupščino in zahtevajo, naj se njihovi sinovi takoj vrnejo v vojašnice.

18.08: Dunaj ojači svoje vojaške enote na meji.

18.21: novi jugoslovanski predsednik Stipe Mesić iz Ljubljane zahteva, naj takoj prenehajo z oboroženimi spopadi.

18.14: letališče v Zagrebu spet odprejo za promet.

18.50: delegacija predstavnikov treh italijanskih dežel Alpe-Jadran, med katerimi je tudi Biasutti, je v Ljubljani in napoveduje parlamentarno prošnjo za priznanje Slovenije. Obenem napovejo za danes sejo predstavnikov vseh 17 dežel A-A.

19.20: šef generalštaba JA Blagoje Adžić preko televizijskih ekranov grozi Sloveniji, da bo ob sedanjem vojnem stanju JA »šla do konca«. Gre dejansko za tih državni udar.

19.30: iz Ljubljane poročajo, da se preko Hrvatske premika devet kolon tankov proti Sloveniji.

21.00: tiskovna konferenca v Cankarjevem domu, katere se udeležujejo jugoslovanski predsednik Stipe Mesić, člana zveznega predsedstva Vasil Tupurkovski in Janez Drnovšek, slovenski predsednik Milan Kučan in minister za informacije Jelko Kacin. Tiskovna konferenca se zaključuje ob 22.00.

LJUBLJANA — Ponedeljkovo navidezno zatišje v Sloveniji je trajalo zelo kratek čas. Večeraj je armada v skladu z grožnjo in napovedjo širših bojnih akcij, ki je prišla iz štaba vrhovne komande, spet udarila in nadaljevala kršitve v nedeljo dogovorjene ustavitve oboroženih spopadov.

Zjutraj je iz Jastrebarskega pri Zagrebu krenila kolona dvajsetih tankov, ki je v dopoldanskih urah z vso hitrostjo drvela proti položajem JA v Krakovskem gozdu. Skoraj hkrati so se tanki, ki so bili te dni vkopani pri dobovski železniški postaji, umaknili do livarne v bližini Dobove od koder so se napotili z ozemlja Slovenije.

Letala JA so večeraj selektivno bombardirala in raketirala nekatere važnejše oddajnike Slovenije. Tako so napadli oddajnike na Boču, kjer sta skupni civilni in vojaški oddajnik, s to razliko, da je rezervni vojaški oddajnik na Boču nepoškodovan, ker se nahaja v zavarovanem bunkerju in je varen tudi pred morebitnim atomskim napadom.

V letalskem napadu na oddajnik na Krvavcu - v strmoglavem spustu ga je napadlo eno vojaško letalo - sta bila poškodovana dva transformatorja, zato delujejo samo še oddajniki za lokalne zveze. Med napadom je bil ranjen operator RTV Slovenija. Na Krvavec je odšla Gorska reševalna ekipa, ki bo natančneje pregledala teren.

Ob enajstih je JA danes dvakrat napadla tudi oddajnik na Kumu. Nekaj minut pozneje pa so letala JA raketirala radijski oddajnik v Domžalah.

Načrt armade je jasne, tudi po sinočnjem proglasu šefa generalštaba Adžića, ki je v bistvu napovedal vojaški državni udar: vojska hoče onemogočiti, da bi iz Slovenije prihajale vesti o napadu okupatorske vojske. Vendar je ta poskus vojske obsojen na

propad. Mimo tega, da letalstvu ni uspelo v celoti onemogočiti oddajanje vesti o dogajanjih v Sloveniji, temveč so slovenskim televizijcem ponudili pomoč tako avstrijski kot italijanski koelgi. Slovenska televizija bi tako v primeru napada na njene pretvornike in oddajnike lahko oddajala preko oddajnikov avstrijske televizije in tretje italijanske televizijske mreže.

Sicer pa so danes poleg vesti o obnovitvi spopadov med nekaterimi enotami jugoslovanske armade in slovenske TO prihajale tudi novice o vedno večjem številu vojakov, ki so se predajali slovenskim oblastem. Na Gorenjskem so vojašnice v Radovljici, Škofji Loki in na Rudnem Polju na Pokljuki pod nadzorom TO. Dopoldne pa so se še vedno pogajali o predaji s komando brigade garnizije v Kranju. Tudi meje so pod nadzorom TO, le na Ljubelju in Jezerskem še ne nadzoruje v celoti zelenega pasu.

Ob pol dveh so nam na uredništvo sporočili, da se je predala posadka obmejne stražnice v Kuzmi v Prekmurju. Ob tem so našli mrtvega poveljnika stražnice. Vojaki na stražnici so povedali, da se je kapetan Zoran Stojanović ubil sam.

Iz Slovenske Bistrice nam je naš dopisnik sporočil, da vojaški helikopter z oznakami rdečega križa, ki je v bistriško vojašnico prišel že sinoči, še ni odletel. Vso noč so ga osvetljevali in nadzirali slovenski teritorialci. Iz posadke, ki čuva skladišče orožja na Ložnici sta prebegnila še dva vojaka. Sta Albanca, ki sta se odzvala pozivom, ki so jih po megafonu objavljali v albanščini. Kot poroča naš dopisnik, so tudi v bistriški vojašnici zamenjali poveljnika, vendar ta vest še ni potrjena.

Nekaj minut pred dvanajsto so iz Šentilja sporočili, da so se obnovili

spopadi med teritorialci in vojaki JA, ki so se vkopali v bližini mejnega prehoda. Prišlo je do obstreljevanja. Teritorialci so z granatami iz zaplenjenih tankov obstreljevali položaje JA, medtem ko je JA odgovorila z granatami iz minometalcev in bretrajnih topov. Slovenski teritorialci so v spopadu večkrat zadeli karavlo nad mejnim prehodom in jo hudo poškodovali. Ob tem času je bilo v Gornji Radgoni, kot poroča naš dopisnik Jože Pojbič, vse grozeče mirno. Po treh popoldne se bo začela nova runda pogajanj med tankovsko enoto JA in našimi. V radgonsko vojašnico so danes spustili dva očeta slovenskih vojakov. Oba sta govorila s svojima sinovima in zdaj spet čakata pred vojašnico, kaj se bo zgodilo. Domačini so pred vojašnico poskrbeli za glasno ozvočenje, po katerem predvajajo oddaje Radia Slovenija, obenem pa po njem vojake seznanjajo s številom prebivalstva in otrok v Gornji Radgoni. Popoldne pa so vojakom v tankih očitno popustili živci in so začeli obstreljevati mesto. Granate iz tankovskih topov so poškodovale zvonik na cerkvi, kjer so le pred nekaj meseci postavili nove zvonove, poleg tega pa so zadeli tudi poslopje osnovne šole. V trenutku ko poročamo še ni znano ali so bile v Gornji Radgoni tudi človeške žrtve. Zločinski napad vojske na civilno prebivalstvo je potekal praktično pod očmi Avstrijcev, ki pa svojim slovenskim sosedom niso mogli pomagati.

Po ustavitvi jedrske elektrarne v Krškem so danes dopoldne zagnali trboveljsko termoelektrarno. Za zdaj pošiljajo v omrežje le 17 megavatov električne energije, napovedujejo pa za gon do polne moči - 115 megavatov.

Nekaj minut po 2. uri popoldne pa so sirene v Ljubljani zatulile alarm, ki je označeval letalski napad. Minuto pred tem je nad središčem Ljubljane odjeknila močna eksplozija. Kot je sporočil republiški minister za informiranje Jelko Kacin, je letalo preletelo Ljubljano in pri tem poskušalo prebiti zvočni zid. Hkrati pa je s tremi raketami poskušalo napasti radijski oddajnik na ljubljanskem radu, kar seveda potrjuje poskus, da bi onemogočili oddajanje vesti iz okupirane Slovenije v svet. Napad jim ni uspel, saj na gradu ni bilo nobene škode. V bližini Metalke, v Tivoliju in v bližini Delove stolpnice so ovidiči videli bel dim, ki je po ministrovih besedah posledica odmetavanja toplotne vabe, s katerimi so letala poskušala preusmeriti rakete TO.

Ob 15.35 sta nad Vrhniko prileteli dve bojni letali JA in začeli obstreljevati mesto. To sta storili v dveh preletih. Po drugem so na njun napad odgovorili teritorialci. Po prvih poročilih se je en izstrek zaril tudi pod stavbo sredi Cankarjevega trga. Po napadu so tanki odpeljali iz vrhniške vojašnice v smeri proti Logatvcu.

Iz Maribora so sporočili, da je ob 14. uri iz mariborske vojašnice Franc Rozman - Stane pobegnilo 11 vojakov slovenske narodnosti. Skoraj dvodnevna pogajanja med tankovsko kolono, ki je že pred dvema dnevoma obtičala pred Dravogradom in slovensko TO niso uspela. Malo po 14.30 uri so se namreč tam začeli ostri spopadi. Po prvih vesteh je menda že sedem mrtvih.

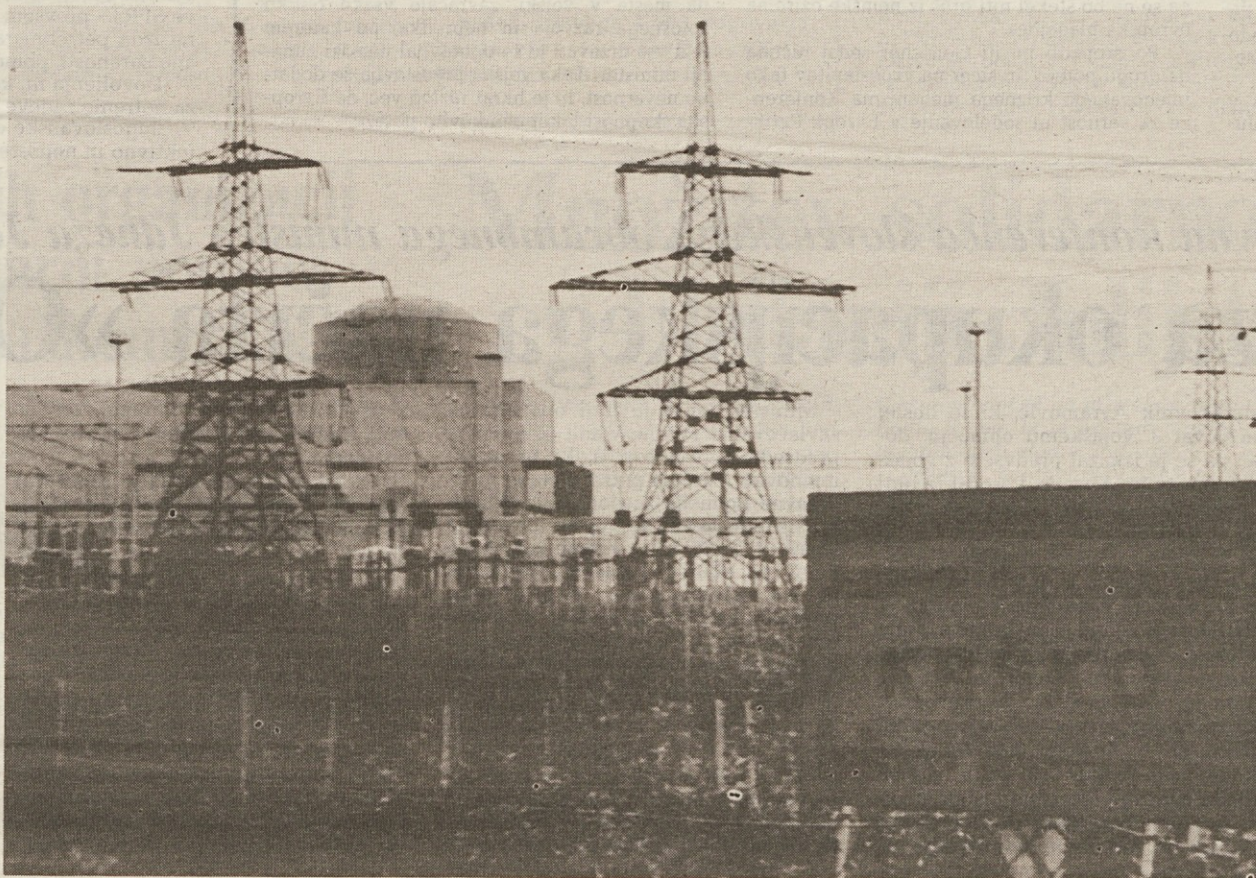
Pošast

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zanjo pomenilo počasen in boleč samomor, kar najjasneje dokazuje prav današnji dan.

Slovenci nismo hoteli vojne, vendar smo v dnu duše pričakovali najhujše, saj je bilo dokaj jasno, da nekatera jedra stare oblasti ne bodo popustila in da se bo prav Jugoslavija raztreščila na izjemno boleč način. Na dnu duše smo smo se upravičeno bali, da se bosta naša suverenost in demokracija še enkrat kovali v krvi, saj so vsa naša dejanja na poti k suvereni državi spremljali nasilni odgovori: od mitingov v Beogradu do večerajšnjih letalskih napadov. Zelo od blizu smo spremljali srbsko represijo na Kosovu in jo veliko bolje razumeli kot marsikateri svetovni politik. Večerajšnji pretresljiv poseg srbske matere v tamkajšnji skupščini pa dokazuje, da tudi tamkajšnji najobčutljivejši del človeške skupnosti, to je matere, pričenjajo razumevati pravo resnico pošastnega kolesja, vsaj tisto resnico, ki ločuje življenje od smrti. Pretresljivo je bilo, kako so številni poslanci preglašili krik življenja z brezumnimi klici "Izdaja, izdaja". Kakšna zaboda vodilnih ljudi, ki iz revščine lastnega naroda kalijo agresorsko orožje! Klici poslancev so izzveneli kot tragična izbira, ista, ki so jo storili generali.

Vemo, da bo prej ali slej pošast umrla, da bodo za njo ostala trupla, ruševine in požgani tanki. Vemo, da se bo ta del Evrope drastično spremenil in da ni več možnosti, da bi komurkoli vsilili star sistem. Tanki, letala, generali in njihovi zavezniki so bili poraženi v trenutku, ko so se odprla vrata kasarn in ko so zabrnili motorji tankov in letal. Na žalost bo cena za vse to ogromna, čeprav generalov to ne zanima. Zavrteli so pošasten stroj, ki se vrtil v smrtni praznini. Tudi ta stroj se bo ustavil in izbrisal pošasti iz podzemlja, kot se je to v zgodovini že zgodilo na neizbežen način. Slovenci bomo dokončno sami odločali o svoji usodi.

Iz Ljubljane v Trst z ušesom na radiu

Ob vseh drugih težavah, ki so mnogo hujše, pa poseben problem predstavljajo potovanja po slovenskih cestah. Položaj na njih se stalno spreminja, boji, ki ne ponehajo, pa na pot spravijo le tiste, za katere je to nujno. No po tednu dni bivanja »na fronti« - čeprav bi Ljubljano težko imenovali fronto, saj v njej razen terorističnih akcij in letalskih alarmov vsaj doslej na srečo pravih bojov še ni bilo - sem dobil iz redakcije navodilo, naj se vrnem v Trst. Odločitev je, najbrž narekovalo upanje, da se bo položaj v Sloveniji končno le umiril in da zato prisotnost dveh dopisnikov ni več potrebna.

Če sem popolnoma odkrit, sem se navodila o »umiku s fronte« po eni strani kar nekoliko razveselil, po drugi strani pa me je imelo, da bi ostal v Ljubljani in z lica mesta še naprej poročal o dramatičnih dogodkih, ki se odvijajo z vrtoglavo naglico. Večeraj me je čakala še tiskovna konferenca ministra Janeza Janše, nato pa sem se podal na pot.

Spremljali so me mešani občutki, saj je radio ves čas poročal o nadaljevanju spopadov. Tako se je proti Postojni pomikala oklepna kolona iz Pivke, pehota okupacijske vojske je napadala televizijski oddajnik na Nanosu, napetost je bila velika na sežanskem in koprskem koncu.

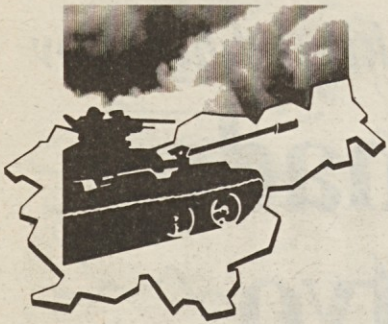
Na pot sem krenil nekaj po 13. uri in se po mestnih ljubljanskih ulicah - glavne prometnice so že od začetka spopada zabarikadirane s težkimi tovornjaki in avtobusi ter minirane - prebil do vhoda na avtocesto na Dolgem mostu. Pred tem sem tako kot vsak dan v bližini tovarne Ilirija doživel prvo kontrolo, ki pa je bila zahvaljujoč velikemu napisu »Press« na prednjem in zadnjem steklu avtomobila in novinarski prepustnici bolj formalna. Pripadniki TO v maskirnih uniformah in oboroženi s singapurskimi avtomati Sar namreč na nekaterih najbolj občutljivih mestih podrobno pregledujejo skoraj vsak avtomobil.

Avtocesta je bila popolnoma prazna, le tu pa tam je nasproti pripeljal kak avtomobil. Na vstopni cestninski postaji ni bilo nikogar, slučajnega potnika pozdravi le napis »avtocesta brezplačna«. Napis je samo v slovenščini, saj turistov tako ali tako ni. Do Razdrtega je pot hitro minila, nikakršnih ovir ni bilo, nikjer nobenega policijskega ali vojaškega avtomobila, nikjer nikakršnega znaka, da v Sloveniji divja vojna. Ta je prisotna le iz radijskega sprejemnika, ki je v teh dneh nepogrešljiv spremljevalec vseh, ki so zaradi takih ali drugačnih razlogov v Sloveniji.

Nekje pri Razdrtem slišim o letalskem alarmu v Ljubljani, o bombardiranju položajev TO pri Krakovskem gozdu in o tem, da boji za oddajnik na Nanosu še potekajo. Precej bolj počasi napredujem in v Podnanosu je prva resnejša kontrola. Slovenski policisti so postavili zaporo in podrobno so pregledovali prav vsak avtomobil. Čež nekaj kilometrov se prizor ponovi, le da tokrat zadostuje novinarska izkaznica in teritorialac le pomaha z roko in že hitim naprej. Do meje so bile kontrole še tri. Toda potovanje je bilo precej bolj dolgotrajno, saj kontrolna mesta ustvarjajo prometne zamaše, tako da sem za pot od Ljubljane do Gorice potreboval več kot tri ure. Na bloku italijanskega financarja zanima, kako je v Ljubljani, ali je res, da so slovensko prestolnico večeraj bombardirali in kdaj bo vsega tega konec. Hitim s pojanjevanjem, čeprav odgovora na zadnje vprašanje ne pozna nihče.

Po prehodu meje si rečem: »No, zdaj si pa že doma.« Iz radijskega sprejemnika pride napoved letalskega alarma v Novi Gorici in v Kopru. Toda jaz sem že čez mejo, na varnem in sploh ne pomislim, da je to v bistvu ravno tam, kjer se vozim in da sem dejansko še vedno tam, kjer divja vojna. Toda moje misli so že povsem drugje...

RADO GRUDEN

James Baker spreminja svoje stališče do obeh mladih republik

ZDA se vse bolj približujejo uradnemu priznanju Slovenije

Italijanska vlada z zaskrbljenostjo sledi stopnjevanju napetosti Civilne opazovalce čimprej v Slovenijo

WASHINGTON, MOSKVA, DUNAJ — Velik premik v odnosu ZDA do vojne v Sloveniji! Premik je bil sicer napovedan, včerajšnje vojno divjanje JA pa je še pospešilo ta premik. V pogovoru, ki ga je namreč imel v Washingtonu jugoslovanski veleposlanik z glasnikom ameriškega zunanjega ministra Jamesa Bakerja Lawrencejem Eagleburgerjem, je bilo to Bakerjevo stališče jasno izrečeno. ZDA bodo namreč priznale samostojni republiki Slovenijo in Hrvaško, vendar če bosta do tega prišli po miroljubni poti. Bakerjev glasnik je še prek jugoslovanskega veleposlanika zahteval od jugoslovanskega vodstva, naj takoj zaukaže prekinitev ognja in takojšen umik vojakov v kaserne. ZDA ne odobravajo uporabo sile, zato pa zahtevajo, da se takoj prenehajo vse vojne operacije. To je tudi potrdil sam Baker v pogovoru z avstriskim zunanjim ministrom Mocom, ki je tudi odločno dejal, da Avstrija že nekaj dni zagovarja tako tališče, ki je torej odločno v prid Slovenije in Hrvaške.

ZDA sicer niso še formalizirale nove politične linije do Jugoslavije in do dveh novih držav, vendar pa je neki visok funkcionar Bele hiše potrdil, da bo ta linija kaj hitro postala tudi uradna. Tudi ameriški predsednik Bush javno spreminja svoje stališče in je včeraj dejal, da ni nikdar izrekel besede »nikoli« in da se načelno strinja s samoodločbo narodov, pa čeprav so unilateralne.

Baker se je celo delno opravičil Sloveniji in Hrvaški, da je takoj na začetku agresije v bistvu zagovarjal enotno Jugoslavijo, vendar pa je, po njegovih trditvah, to storil le, da bi prišlo do politične rešitve problema. ZDA so vedno zagovarjale samostojnost posameznih držav, začeni z Litvo, Latvijo in Estonijo, je še dejal Baker.

Tudi iz Moskve prihajajo pozitivni signali. Glasnik Kremļa Vitalij Ignjatenko sicer ni povedal tistega, kar je dejal Baker, je pa izrazil zaskrbljenost in napovedal določene politične novosti do tega problema. Moskovski neodvisni časnik, ki je znan po treznih političnih analizah, piše, da je priznanje obeh novih držav s strani SZ le problem časa, saj ne more nihče zagovarjati nasilje nad suverenostjo nekega ljudstva.

Medtem se je včeraj ponoči na Dunaju zaključilo izredno zasedanje KEVS, na katerem so proučili le problem Jugoslavije in ukrepe, ki jih mora ta čim prej sprejeti, ter napovedala današnje osrednje srečanje KEVS v Pragi (in ne njene organa, ki poseže le v primeru vojaških posegov v eni od evropskih držav). »Krizni« organ KEVS je na Dunaju od Jugoslavije zahteval takojšnjo prekinitev vseh spopadov, povratek vojakov v vojašnice ter točne obrazložitve stanja s strani predstavnikov Jugoslavije, kar pa se baje ni zgodilo.

RIM — Predsednik vlade Andreotti stalno sledi razvoju dogodkov v Sloveniji in Jugoslaviji. Italijanska diplomacija doslej ni dala nobene uradne izjave v zvezi s tem, vendar bo naredila kar je v njenih močeh in pristojnosti, da bo v Jugoslaviji čimprej prišlo do trdnega premirja. Oboroženi spopadi ob meji, prisotnost italijanske narodnosti v Sloveniji in na Hrvaškem so razlog več, da se tudi Italija premakne in prepreči, da pride do skrajne tragedije. Vlada komisija za zunanje zadeve bo o položaju v Sloveniji poročala danes v parlamentu.

Tudi zunanje ministrstvo je izdalo sporočilo za javnost, v katerem med drugim beremo, da je poseglo pri predstvedstvu Evropske gospodarske skupnosti, naj čimprej uredi vse potrebno, da se v Jugoslavijo pošlje civilne opazovalce. »Kršitve sprejetih obvez in zaostritev položaja so nas prisilile, da smo posegli pri ES, kajti prepričani smo, da bo prisotnost evropskih mirnikov pripomogla k zmanjšanju napetosti.

Zunanji minister De Michelis je ponovno potrdil svoja stališča, in sicer da je treba v Slovenijo takoj poslati evropske opazovalce, predvsem pa je treba preprečiti nasilna dejanja nad civilnim prebivalstvom. »Res je, da smo premirje določili na papirju, od naših sogovornikov pa je odvisno, da ga sedaj tudi udejanijo, brez novih, dodatnih zahtev in pogojev,« je dejal italijanski zunanji minister, ki se je nanašal predvsem na zahtevo Slovenije, da zvezna vojska zapusti njeno ozemlje. »Položaja v Sloveniji ne smemo primerjati z zatiranimi in zatiralci, saj je to neposreden spopad med različnimi vojaškimi enotami,« še ocenjuje De Michelis in ugotavlja, da bi bila odločilnega pomena tudi koordinirana akcija z Madžarsko in Češkoslovaško, o čemer bo verjetno govor na zasedanju KVSE. De Michelis bo prihodnje dni spremljal Cossigo na uradni obisk na Madžarsko in na Češkoslovaško.

Šef nemške diplomacije se je v Bonn vrnil praznih rok

Genscher pri slovenskem vodstvu

BELJAK, BONN — Nemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher se je včeraj v Beljaku v Avstriji sestel s slovenskim vodstvom, pogovor s predsednikom Kučanom pa je potekal v Celovcu. Predvideni postanek v Ljubljani je bil iz varnostnih razlogov odložen. Ravno ob uri, ko bi moral nemški visoki gost pripotovati v Ljubljano, so skoraj po vsej Sloveniji divjali siloviti spopadi med enotami JA in slovenskimi oboroženimi silami.

V pogovorih v Beljaku je šef nemške diplomacije povedal, da je močno zaskrbljen nad razpletom dogodkov v Sloveniji. Genscher je podprl predlog o civilnih opazovalcih, ki jih ES namerava poslati v Slovenijo, za to pobudo pa se bo še dodatno zavzel na današnjem sestanku KVSE v Pragi.

Minister Genscher je šele po vrnitvi v Bonn jasneje ocenil dramatični položaj v Ju-

goslaviji. Priznal in obžaloval je, da se je v Nemčijo vrnil praznih rok, oziroma da mu ni uspelo vzpostaviti dialoga miru, čeprav je njegovo potovanje temeljilo prav na tem upanju. »Premirje, ki se je že od vsega začetka pokazalo krhko in dezorganizirano, ni trajalo, napor evropske misije dobre volje so bili zaman, vendar bonnska vlada ne bo odstopila od svojega stališča,« je dejal Genscher. Skratka, dokler bodo na slovenskem ozemlju odmevali strelji, Bonn (in Evropa) ne bosta priznala samostojne Republike Slovenije, »v Jugoslavijo pa se ne bo stekel niti groš iz nemške oziroma evropske blaginje«.

Po propadli misiji Genscher sedaj računa na drugo potezo, in sicer na vzpostavitev tako imenovanega kriznega mehanizma Konferen-

ce za varnost in sodelovanje v Evropi. Petin-

trideset funkcionarjev evropskih držav članic ter ZDA in Kanade bo danes in jutri v Pragi skušalo pobrati črepinje in ponovno sestaviti »razbiti vrč«, kot je predsednik Kučan označil nastalo situacijo.

Glede jugoslovanske zvezne vojske pa je Genscher prepričan, da je »že v razsulu in da vojaki ukrepanje samovoljno, mimo vsakega političnega nadzorstva.« To prepričanje je še potrdila izjava generala Adžića, ki je včeraj Sloveniji v bistvu napovedal vojno. »Jasno je, da stare komunistične sile, ki ohranjajo vodilna mesta v vojski, zavračajo vsako obliko splošnega razvoja in napredka, po katerem teži vsa država,« je še ugotavljal nemški zunanji minister. Taka vojska predstavlja še dodatno nevarnost, in je hkrati razlog več, da Evropska skupnost takoj učinkovito poseže.

Tiskovna konferenca slovenskega obrambnega ministra Janeza Janše

Druga faza okupacijskega načrta »Okop 91«

LJUBLJANA — »Očitno je, da se uresničujejo napovedi in proti Sloveniji zdaj agresorska jugoslovanska vojska začenja z drugo fazo načrta »Okop 91,« je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal slovenski obrambni minister Janša. Ta načrt je v prvi fazi predvideval zasedbo mejnih prehodov in ključnih mest - predvsem letališč - v notranjosti Slovenije z oklepnimi enotami, v drugi fazi pa naj bi te oklepne enote še okrepili z rezervnim sestavom, prevzeli nadzor nad celotnim slovenskim ozemljem in končno odstranili legitimno izvoljeno slovensko vodstvo in prevzeli oblast.

Ta scenarij potrjuje več dogodkov. Janša je poročal o zamenjavi na čelu 5. vojaškega območja, kjer je slovenskega generala Kolška zamenjal gene-

ralpolkovnik Avramović, ki je doslej načeloval 3. vojaškemu območju, do- sledaj pa se je izkazal predvsem z vojaško »umiritvijo« Kosova. Poročal je tudi o napredovanju novih tankovskih kolon iz Jastrebarskega in Karlovca, ki naj bi prišle na »pomoč« oklepni koloni, ki je blokirana v Krakovskem gozdu pri Krškem. Okupatorska vojska je udarila tudi z letali in bombardirala položaje TO, napadla pa je tudi oddajnike na Krvavcu, Kumu in Nanosu. Janša je povedal, da so iz preventivnih razlogov ustavili tudi jedrsko elektrarno v Krškem. Vse te akcije okupatorske vojske so imele očiten cilj, da najprej preprečijo prihod nemškega zunanjega ministra Genscherja v Ljubljano, kar jim je tudi uspelo.

Minister Janša je tudi opozoril na zavlačevanje zvezne vlade in njenega predsednika Markovića, ki bi moral imenovati oziroma potrditi člane meddržavne komisije za pogajanja o umiku sil jugoslovanske vojske. Slovenija je svoje člane takoj imenovala, Marković pa kljub trikratnemu pismenemu in telefonskemu posredovanju predsednika slovenske vlade Peterleta tega ni storil. Dokler ta komisija ne bo formirana, pa ni mogoče dogovarjanje za umik tistih enot JA, ki so blokirane na dveh mestih. Tu gre predvsem za oklepni koloni v Krakovskem gozdu in za tisto, ki je obkoljena pri Brniku. Janša je tudi povedal, da bi se druge okupatorske enote, ki so blokirane le na enem koncu, lahko takoj premaknile in vrnile v najbližje vojašnice in to

z vsem orožjem in tehniko, vendar tega kljub dogovarjanju ni storila niti ena enota.

Na tiskovni konferenci je sodeloval tudi podpredsednik slovenske vlade in minister za gospodarstvo dr. Andrej Ocvirk. Ta je povedal, da slovenska proizvodnja deluje še v obsegu, ki zadošča za izpolnjevanje izvoznih obvez. Spregovoril je tudi o važnosti zagotavljanja carinjenja uvoza, ki zdaj za slovensko blago poteka le na tistih prehodih, ki jih nadzira slovenska policija. Precej težav v gospodarstvu pa je zaradi težav v prometu in zato zdaj cestni transport preusmerjajo na železnico, ki za zdaj deluje še normalno. Prav tako deluje še telekomunikacijski sistem in to kljub stalnim napa-

dom agresorske vojske na te zveze. Podobno je tudi s preskrbo z električno energijo. Zaradi groženj z napadom na jedrsko elektrarno v Krškem so to včeraj zaustavili, del izpadle proizvodnje pa bodo nadomestili z nadomestno termoelektrarno. Ocvirk je ob tem še opozoril, da zaustavitev proizvodnje v JE Krško ne predstavlja še nobenega jamstva, če bi morebiti prišlo do napada. Ta bi pomenil pravo katastrofo.

Slovenski podpredsednik je spregovoril še o plačilnem prometu, ki v Sloveniji in s tujino poteka dokaj normalno, velike težave pa so se začele pojavljati pri tem prometu z drugimi jugoslovanskimi republikami.

RADO GRUDEN

Iskanje mirne rešitve ne more mimo neizbežnega: priznanja načela samoodločbe

Jugoslavija in Slovenija sta bili tudi včeraj v središču komatarjev na prvih straneh italijanskih časopisov. Tokrat smo izbrali dva najbolj značilna, ki sta jih priobčila dnevnika La Repubblica in beneški Il Gazzettino.

Uvodnik **Repubbliche** je podpisal znani italijanski zunanjepolitični komentator Alberto Ronchey, ki v prvem delu svojega razmišljanja obnavlja zgodovinske etape na Balkanu, nato pa se vprašuje, kako se bo končal pretresujoč in kravavi spor, ki se je 25. junija začel z razglasitvijo slovenske in hrvaške suverenosti in neodvisnosti. Svet gleda s pridržanim dihom na tisto, kar bi lahko degeneriralo v postmoderno ponovitev balkanskih vojn - piše Ronchey - Ljubljana in Zagreb pa se z beograjskim hegemonizmom ne uspeja sporazumeti o odcepitvi, kot se jima niti ne uspe energično odtргati iz objema »velike Srbije«. V tem oziru - dodaja člankar - je izziv manj tvegajoč za etnično homogeno Slovenijo, kot za Hrvaško, kjer je Srbov kar 11 odstotkov, vendar je prva prav iz tega razloga morala že utrpeti travmatične napade migov in tankov T-62.

Osnutek kompromisarskega sporazuma na megleh konfederativnih predpostavkah - nada-

ljuje uvodničar Republike - je za Ljubljano, potem ko je Slovenija v zadnjih dneh doživela krvave in brezobzirne napade, že presežen. Še več, vse kaže, da bo Slovenija prevzela politični model Avstrije, ki se smatra na kot gravitacijski center bodoče mitelevropske skupnosti, sposobne, da združi Dunaj, Ljubljano, Zagreb, Budimpešto in Prago.

Zahodne diplomacije torej nihajo med dvema težnjama ali nezdružljivima potrebama, med zasledovanjem stabilnosti v Evropi in med spoštovanjem pravice narodov do samoodločbe. Na eni strani vrenje prevelikega števila nacionalizmov ali indpendentizmov v krhkem kontekstu vzhodne Evrope rojeva strah pred verižnimi in neobvladljivimi konflikti, in to ne samo v Jugoslaviji. Onkraj Donave bi se na primer lahko proti Budimpešti dvignila madžarska Transilvanija, proti češki Pragi pa Slovaška. Po drugi strani pa bi toleriranje neusmiljenih represij in zanemarjanje načel o samoodločbi lahko povzročilo zelo hude in nevarne precedense. Dovolj je pomisliti na primer na spore med Moskvjo in pribaltskimi državami, Moldavijo, Georgijo in Armenijo.

Navdahnjene z najboljšimi nameni - zaključuje Ronchey - si zahodne diplomacije prizade-

vajo, da bi uspevale osemdeset let balkanskih sovraštiev in da ne bi trčile v tragični smisel zgodovine. Lahko jih razumemo. Toda ob upravičeni izbiri miru ni mogoče zapirati oči pred neizbežnim. Po mnenju avstrijskega kanclerja Vranitskyja in - med mnogimi drugimi - preroškega pripovednika Kundera, se zdi zdaj neizbežna predvsem neodvisnost Slovenije, takoj za njo pa še Hrvaške. Ni namreč potreben, pravijo, vesoljski teleskop, da bi videli smer, v katero gredo dogajanja onkraj Alp in Jadrana, ne da bi pri tem pozabili na grozovito inflacijo dinarja in na jugoslovanski dolg do tujine.

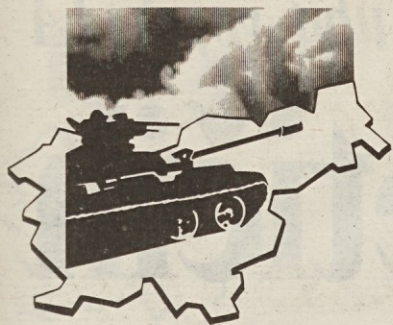
Na prvi strani včerajšnjega **Gazzettina** pa najdemo uvodnik Maurizia Cerrutija, ki takoj v začetku pravi, da nihče ne ve, kako se bo končala »ta srbsko-hrvaška-slovenska vojna«. Toda nekaj - ugotavlja - je gotovo: jugoslovanska federacija je mrtva. In nič niso pomagali ne Baker, ne De Michelis, ne Evropska skupnost ali Konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi s svojimi poskusi, da bi oživili njeno »enotnost«.

Mesece trajajoč poskus, da bi znižali vročico Balkana z močnimi injekcijami dolarjev in ecujev Beogradu - ugotavlja Cerruti - je gromko propadel. Prav ima kancler Kohl, ko pravi, da ne

gre finansirati velikosrbskega režima, ki s svojo armado drži za talca dva cela naroda.

Plačevanje odkupnine strahu pred breznjeveskim izsiljevanjem za to, da se reši videz popuščanja napetosti, je bila stara politika Zahoda - vključno z Zahodno Nemčijo - v hladni vojni. Kam je pripeljala? K velikemu novemu oboroževanju na Vzhodu, k umetnemu preživetju ideološko-vojaškega kolosa grozljive moči, a izredno krhkih temeljev (ki se je kot smo videli sam uničil) in k strategiji neapestosti, ki je močno ogrozila marsikatero zahodno demokracijo, med njimi tudi našo (z Rdečimi brigadami in z atentatom na papeža).

Evropa dvanaesterice sedaj lahko tudi hlini - začasno in upajoč v prihodnost - da priznava kot prave demokracije (in jih torej tudi subvencionira) nekatere režime, ki so na Balkanu zamenjali samo etiketo, ne pa tudi metode, voditelje in strukture: v Albaniji, Romuniji in Bolgariji. Toda spraviti Jugoslavijo v mavec upajoč, da bo vstala od mrtvih, ker je »nedotakljivost evropskih meja zapisana v Helsinski listini« - zaključuje Gazzettinov uvodničar - bi bil pravi nesmisel! EGS ne more prevzeti mesta Breznjeva pri obrambi jaltške Evrope, pregažene s sesutjem komunizma.

Finančna pomoč in solidarnost iz vseh krajev dežele

Zamejci za matico

Poziv kriznega štaba: Pomagajmo Sloveniji!

Objavljamo sporočilo kriznega štaba Slovencev v Italiji, ki redno spremlja dogajanje v Sloveniji in v katerem sodelujejo SKGZ, SSO, Slovenska komponenta DSL, SSK, Slovenska komponenta PSI, Gibanje za komunistično prenovo in zastopniki slovenskih organizacij iz videmske pokrajine.

Slovenske organizacije, stranke in zastopniki, zbrani na redni seji kriznega štaba v Trstu, so dali pobudo za zbiranje solidarnostne in humanitarne pomoči republiki Sloveniji. V ta namen so bili v sodelovanju z bančno sekcijo SDGZ odprti tekoči računi pri Tržaški kreditni banki, Hranilnici in posojilnici na Opčinah

in Hranilnici in posojilnici v Nabrežini s pripisom "POMOČ SLOVENIJI '91". Pod istim geslom poteka nabiralna akcija tudi na Goriškem.

Kot rečeno, bodo tako zbrana sredstva namenjena solidarnostni in humanitarne pomoči republiki Sloveniji za ublažitev posledic vojaške agresije na Slovenijo. Posameznike, podjetja, ustanove in društva, ki so voljni prispevati denarna sredstva za ublažitev posledic vojaške agresije na Slovenijo, pozivamo, da položijo v ta namen nakazana sredstva na tekoče račune navedenih denarnih ustanov oziroma njihovih izpostav:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Sedež Trst — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA — 65283-1

KMEČKA BANKA - GORICA — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Sedež kriznega štaba odgovarja na telefonsko številko SKGZ 368094, fax 368158.

Med Tolminci včeraj mirno, a ljudi je strah

Izrazi solidarnosti od Vidma do Trbiškega

ČEDAD, TOLMIN — Alarm pred možnim zračnim napadom, ki so ga sprožili včeraj zjutraj na Novogoriškem, je tudi na Tolminskem povzročil veliko preplaha in ljudje so z zaskrbljenostjo gledali v zrak v pričakovanju najhujšega. Čeprav sta si Novogoriška in Tolminska sosedi, na Severnoprimeškem niso zatulile sirene in ljudem ni bilo treba v zaklonišča.

Na tolminskem županstvu, kjer potekajo koordinacijske službe za celotno področje, so nam povedali, da ni bilo razloga za alarm. Sicer to ne pomeni, da je Tolminska izvzeta od morebitnih zračnih napadov. Tudi v teh krajih so namreč objekti, ki so "tarča" okupacijske vojske in zato obstaja možnost tovrstnih barbarskih dejanj.

Ob tem smo izvedeli, da se iz dneva v dan večja števila vojakov (locirani so v tolminski kasarni in drugih karavlah), ki se predajajo članom teritorialne obrambe. Tako je bilo tudi s karavlo, ki je branila mejni prehod na Ratečah (Fusine). Ob predaji so vojaki JA teritorialcem prepustili tank in nekaj oklopnih vozil. Nekaj vojakov je zbežalo v bližnje gozdove in občasno strašijo prebivalstvo; takih primerov je največ v Logu pod Mangartom. Teritorialci so zajeli skladišči orožja in izsilili predajo vojaških straž.

Čeravno s povečano napetostjo je tudi včerajšnji dan na Tolminskem minil brez večjih incidentov. Skoraj povsod obrati delujejo, čeprav je delo zaradi pomanjkanja premateriala in težav s prevozi marsikje okrnjeno. Tudi trgovine so bile včeraj odprte in založenost z najnujnejšimi prehranbenimi izdelki je na zadovoljivi ravni. Delne težave imajo le s peko kruha. Osrednjo pekarno, blizu vojašnice, so iz varnostnih razlogov zaprli. Sicer so se predstavniki civilne zaščite dome-

nili z dvema zasebnikoma, ki bosta povečala storilnost v njunih trgovinah.

S turističnega vidika sta Tolminska in Bovška povsem osamljeni. Še zadnji turisti, ki so bili tod na počitnicah, so zapustili Gornjo soško dolino.

Kot že rečeno, so cestne zveze s Tolminsko otežkočene zaradi postavljeneh barikad. To pa ne omejuje zasebnega avtomobilskega prometa, ki se lahko "prebija" mimo barikad. Na štabu za civilno zaščito pa prosijo vse, naj se ne podajo na pot, če za to ni večje potrebe. Včeraj so usposobili celoten železniški promet. Na progi Jesenice-Nova Gorica vlaki vozijo štirikrat dnevno. Vlak vozi tudi iz Ljubljane do Podbrda.

Zaostreni položaj je v bistvu onesposobil promet na mejnih prehodih. Včeraj odprti mejni prehodi Predel, Učej in Robič. Prometa skoznje pa sploh ni bilo, če izvajamo nekaj videmskih avtomobilistov, ki so se napotili na Petrolove bencinske črpalke.

Tudi na Videmskem se večajo izrazi solidarnosti do Slovenije. Furlanski senatorji Claudio Beorchia, Franco Castiglione in Paolo Micolini ter poslanci Danilo Bertoli, Silvana Facchin-Schiavi in Gabriele Renzulli so izrazili zaskrbljenost nad vojaško intervencijo in izrekli popolno solidarnost Sloveniji in Hrvaški, ki imata pravico stopiti na pot samostojnosti in neodločbe. Solidarnost so izrazili tudi predstavniki Zelenih s Trbiškega, deželni svetovalec DSL Ugo Poli kot predsednik deželne komisije za sodelovanje s tujino in člani deželnega vodstva mladinske federacije republikancev, ki izražajo zaskrbljenost nad usodo italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški.

RUDI PAVŠIČ

Svet slovenskih organizacij poziva k denarni pomoči Sloveniji po vojaškem napadu

TRST — Glavni odbor Sveta slovenskih organizacij je svojo zadnjo sejo, ki je bila v ponedeljek, 1. julija, v celoti posvetil vojaškemu napadu na Slovenijo, s katerim jugoslovanski totalitarni režim — kakor piše v tiskovnem sporočilu SSO — ogroža mlado slovensko demokracijo in skuša preprečiti uveljavitev slovenske samostojnosti in suverenosti, za katero se je izrekla velika večina Slovencev v domovini in katero so Slovenci zunaj uradnih meja pozdravili kot uresničitev sanj in upravičenih težej več generacij Slovencev.

Odbor Sveta slovenskih organizacij je ob izbruhu krize in ob prvih vojnih dogodkih izrazil solidarnost slovenskemu vodstvu in pismih predsedniku Kučanu in vladnemu predsedniku Peterletu, istočasno je nastopil tudi pri predsedniku italijanske vlade Andreottiju in pri zunanjem ministru De Michelisu ter ju pozval, naj Italija nemudoma prizna slovensko samostojnost in tako formalno zaščiti novo državo pred reakcijo iz Beograda.

Svet slovenskih organizacij je obenem izrazil obžalovanje za zapoznelo spoznanje pravičnih zahtev Slovenije, kar je izraz dejanskega nepoznanja resničnega stanja. To je prišlo do izraza tudi pri skupnih stališčih držav Evropske gospodarske skupnosti, Združenih držav in OZN. Očitno je, da so prevladali interesi, ki se prepletajo s sebičnim stališčem za ohranitev takih razmerij, ki bi zagotovila obstoječe ravnotežje v Evropi. Seje po prvih žrtvah so se sile Zahoda zavedle resnosti stanja in kasnejši dogodki so toliko bolj podčrtali zgrešenost takega podcenjevanja. Posledice so zdaj tu z žrtvami in strahotnim razdejanjem in odgovornost pade tudi na Evropo.

Svet slovenskih organizacij je takoj pristopil k skupnim pobudam in manifestacijam v sodelovanju z drugimi političnimi, kulturnimi in socialnimi silami, da bi protest slovenskega naroda čimbolj odmeval in da bi se tembolj slišal njegov klic po pomoči. Prav tako se je Svet slovenskih organizacij zavzel za pridobivanje podpore in simpatij pri večinskem narodu in njegovih državnih in političnih predstavnikih, da bi se opredelili za pravično slovensko stvar. SSO napoveduje, da bo še nadaljeval s svojo akcijo na najvišje državne in vladne organe ter na politične in socialne kroge v deželi in v mednarodnem svetu, prav tako pa se bo obrnil tudi na Vatikan s prošnjo za čimprejšnje formalno priznanje Slovenije kot samostojne države.

Istočasno se je SSO takoj pridružil akcijam, katerih namen je pomagati Sloveniji za ublažitev posledic zločinskega napada. Člani odbora so na ponedeljkovi seji odprli nabirko z nakazilom milijon lir na račun slovenske vlade pri LJUBLJANSKI BANKI. Odbor Sveta slovenskih organizacij poziva vse slovenske rojake, naj radodarno in velikodušno podprejo potrebe Slovenije. Za izkazilo lahko izbirajo:

— devizni račun Ljubljanske banke 50100-620-133-25731-11723/4 s pripisom "pomoč rep. Sloveniji za ublažitev posledic agresije", ki je odprt pri vseh korespondentih Ljubljanske banke. Na ta račun je moč vložiti prispevke na vseh slovenskih bankah v zamejstvu. Obenem pa je odprla tak račun tudi podporna ustanova CARITAS, ki se je za to obrnila tudi na sorodne ustanove v tujini. Število tega deviznega računa je: L.B. d.d. 140-727001--59675/38 s pripisom "za posledice agresije". Obenem bodo darovalci lahko to storili tudi na sedežu SSO-ja v Trstu, ul. Donizetti 3 ter na uredništvu Katoliškega glasa na Placuti v Gorici.

Svet slovenskih organizacij sodeluje tudi v obeh kriznih štabih na Tržaškem in Goriškem. Vse potrebne informacije v zvezi z nakazilom prispevkov oziroma za druge oblike pomoči pa se lahko obrnete na sedeža SSO v Trstu in Gorici:

SSO - Trst - tel. 040/370846

SSO - Gorica - tel. 0481/536455

Množitev solidarnostnih izjav v Furlaniji-Julijski krajini

TRST — Po vsem, kar se je zgodilo zadnje dni, a zlasti po pretrganju premirja, do katerega je prišlo na pobudo Evropske skupnosti, je potrebno, da tudi italijanska vlada in parlament revidirata svoja stališča in se izrečeta za priznanje Slovenije. To je poudaril včeraj deželni odbornik FJK za industrijo Ferruccio Saro s pripombo, da se tozadevno že usmerjajo države kakor Nemčija in Avstrija in da si Italija tokrat ne sme privoščiti vnovične zamude. Mednarodno priznanje Slovenije - je dejal Saro - bi olajšalo proces za določitev novega stanja na Balkanu, kajti destabilizacija tega dela Evrope bi se razširila še drugam.

Občinski svetovalec Zelenih v Trstu Paolo Ghersina je naslovil na tržaški sedež RAI in prek tega na pristojne organe poziv, da spričo zastrtja Televizije Koper oziroma uničenja radijskih in televizijskih repetitorjev v Sloveniji primerno priskočijo na pomoč in zagotovijo redno informiranje javnosti o dogodkih onkraj meje. Za

takšno pomoč je na primer že zaprosil Radio Koper, ki je pri tem naletel na ugoden odziv Radia Radicale.

Deželna svetovalka DSL in podpredsednica deželnega sveta Augusta De Piero Barbina ter poslanka italijanske narodnosti v parlamentu Republike Slovenije Isabella Flego sta se v teh tragičnih trenutkih obrnili na ženske z obeh strani meje, naj pristanejo na sledeči poziv: »Ženske zavračamo napad na pravico do samoodločbe slovenskega naroda in vsako obliko nasilja. Mednarodno skupnost pozivamo k poiskanju takšnih rešitev, ki naj zagotovijo mirno sožitje, osvobodijo žensko in moškega strahu ter prisile z orožjem in zajamčijo vsem subjektom, ki so vpleteni v to tragedijo, uživanje pravic, ki jim gredo. Ženske podoživljamo naše izkušnje kot obmejne državljanke v želji, da bi se podrla sleherna pregrada, ki bremeni ta naša ozemlja in istočasno tudi našo vest.

Predsednik tržaške Skupine 85/Gruppo 85 Roberto Dedenaro je iz-

javal, da se je ta skupina že od samega nastanka borila za priznanje in ovrednotenje različnih etničnih in kulturnih komponent mimo vsakega nizkotnega nacionalizma, prav zaradi tega pa gleda zdaj z zaskrbljenostjo in grozo na dogajanja onstran meje. Evropa brez meja, kakršno smo si, morda naivno, predstavljali, ni predvidevala kriz in dogodkov tolikšnega obsega in tudi za nas je zdaj grenko spoznanje, kako razsežno je bilo podcenjevanje procesov in ogromnih težav, ki jih prinaša s sabo novi evropski in svetovni red po razpadu blokov. H gradnji nove Evrope bo lahko pripomogla edinole prenovljena vloga mednarodnih organizmov, kajti upati v avtomatične spremembe samo zato, "ker je zid padel", bi pomenilo prikriti en del stvarnosti in pozabiti, do kolikšne mere smo tisti zid v določenem pogledu gradili tudi mi na Zahodu, je med drugim še dejal Dedenaro in poudaril, kako važno vlogo bi utegnil odigrati v mirovnem procesu sam Trst s svojimi prestižnimi znanstvenimi ustanovami in gospodarskimi izkušnjami.

Predsednik deželnega Confcoltivatorija Dante Savorgnan pa je predsedniku Zveze združenj v Sloveniji Leu Frelihu in prek njega vsem kmetovalcem v Sloveniji izrazil najglobljo solidarnost te kmečke organizacije vpričo »neprestanih pojavov agresije jugoslovanske zvezne armade na miroljubno in civilno prebivalstvo Slovenije« z voščilom, da bi dosegli suverenost in neodvisnost po nenasilni poti. Confcoltivatori bo podprl vsako politično pobudo v smeri razrešitve problema v duhu načela o samoodločbi. Prav tako se bo zavzemal za vzpostavljane čedalje fesnejšega sodelovanja med slovensko državo in Furlanijo-Julijsko krajino in sicer po principih, ki navdihujejo Delovno skupnost Alpe-Jadran.

Telefon za Belo hišo

V okviru tiskovne konference na TV Slovenija so v torek sporočili telefonsko številko washingtonske Bele hiše. Na to številko lahko telefonira vsak, ki bi rad izrazil svoj protest, nezadovoljstvo ali zaskrbljenost v zvezi s krvavimi dogodki v Sloveniji. Od 15. do 23. ure sprejema sporočila tajnica, ki obljubi, da bo protest prenesla predsedniku ZDA Bushu. Kdor obvlada angleščino, lahko govori v tem jeziku, vendar nista ne slovenščina ne italijanščina nobena ovira.

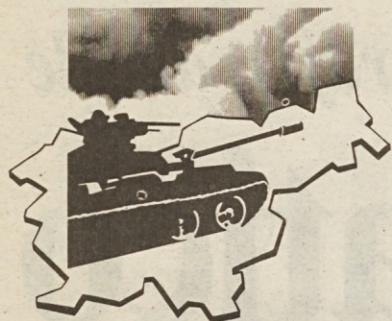
Telefonska številka Bele hiše je:

za klice iz Italije

001/201/45-61-111

za klice iz Slovenije

991/201/45-61-111

Popoldne oborožen spopad, v katerem naj bi bil ubit vojak JA

Bitka pri Fernetičih

Zmaga v Sežani!

Vojna na Fernetičih! Po nekaj dneh neuspešnih pogajanj z vojsko in enoto zvezne milice, ki sta v petek zavzele mejni prehod pri Sežani, so včeraj popoldne na mejnem prehodu počili strelji. Do večernih ur, ko se je nekoliko umirilo, na slovenski strani ni bilo žrtev. Pač pa kaže, da je en vojak okupacijske vojske umrl, nekaj pa naj bi jih bilo ranjenih. Vse kaže tudi, da je prišlo med vojaki do neposlušnosti in da so se vojaške enote streljale med sabo. Te vesti je bilo sinoči še težko preveriti, saj vojaki niti rešilcu Rdečega križa niso dovolili, da bi se približal položajem, ki so jih zavzeli okupatorji.

Slovenska vojska je bila včeraj popoldne razmeščena v grmovju nekaj metrov pred bencinsko črpalko pri mejnem prehodu. Bila je le nekaj 60 do 80 metrov od okupatorja, ki se je skrival za kucjem neposredno pred prehodom (gledano s sežanske strani). Slovenska stran je štela nekaj 90 mož, teritorialcev in miličnikov, ki so bili opremljeni z uničujočimi protitankovskimi minami. Nasprotnikov je bilo v začetku približno prav toliko, razpolagali pa so s šestimi tanki in nekaj oklopnimi transporterji.

Orožje je prvič zarožljalo opoldne: le nekaj streliv. Bili so namenjeni vojaku, ki je srečno pribežal na slovensko stran. Malo zatem je v Sežani zatulila sirena, ki je zavijajoče naznanjala letalski napad. Čez deset minut je druga sirena oznani-la, da je nevarnost mimo.

Medtem je »trdi« polkovnik Stan-ko Jurić na Fernetičih ultimativno

zagrozil, da bo s tankom streljal na vodovod pri Lokvi, če slovenski vojaki do 16. ure ne bodo umaknili svojega obroča.

Trinajst minut po preteku ultima-ta so na fronti spet streljali: tudi to-krat proti prebeglim vojakom. Do večera jih je vojsko zapustilo kakih deset: ko so jih slovenski vojaki za-segli, so še imeli pri sebi zavoje ci-garet, ki so jih zasegli pri razdeja-nju Kompasovega duty free shopa, kar vse priča o brutalnosti okupa-torja. Vojakom so zasegli veliko šte-vilo starih nemških brzostrelk vrste schmeisser in drugo orožje.

Le nekaj minut zatem je prišlo do najhujšega strelskega spopada. Bilo je, ko se je pomočnik komandanta za zaledje Igor Trebec z drugim voja-kom približal fronti, da bi slovensko vojsko oskrbel s hrano. Mitraljezec je z enega od tankov sprožil proti njemu s težke tankovske strojnice 20 sekund trajajoči rafal, ki je dobesed-no oklestil vrh visokega grma, v ka-terega sta se vojaka skrila, a ju na srečo ni zadel. Slovenski vojaki so odgovorili na ogenj, po slabi minuti pa se je streljanje vendarle poglelo. V tem spopadu je imel tudi eden od slovenskih ostrostrelcev dokaj sreče: krogla mu je preluknjala kapo, a ga ni ranila.

Pred menzo podjetja Marmor pri sežanskem tovornem postajališču, kjer sem skupaj z nekaterimi fotogra-fi sledil oboroženemu spopadu, je bilo »vroče« še nekaj minut po 17. uri. Tankovska strojnica se je spet oglasila in nad nami je — v razdalji nekaj desetnih metrov — švignila

krogla. V smeri proti Sežani je bilo na cesti, ki pelje v mesto, opaziti cestno blokado s štirimi tovornjaki. Kakih petdeset metrov pred blokado (s strani Fernetičev) so slovenski vo-jaki postavili počez košato drevo, med vejevjem pa je bilo opaziti več protitankovskih min. Iz strani proti Fernetičem, proti fronti torej, je bilo slišati le streljanje težkega in lahke-ga avtomatskega orožja.

Po vsakem streljanju se je nad kraško gmajno začel dvigovati na več krajih gost dim. Rafali so zaneti-li ogenj, ki se je na suhi travi in s pomočjo rahlega vetriča kmalu raz-plamtel. Največje pogorišče je bilo na griču na desni strani fronte, proti Repentabru, gorelo pa je tudi v ne-posredni bližini prehoda. Sredi po-poldneva je zvezna vojska še dovoli-la gasilcem, da so posegli in pogasili prva pogorišča, proti večeru, ko se je ogenj še najbolj razširil, pa so jim okupatorji z grožnjami onemogočili poseg.

Prav tako je zvezna vojska prepo-vedala rešilcu sežanskega Rdečega križa, da bi se približal, potem ko so ga bili poklicali na pomoč. Proti so-ferju vozila so uperili brzostrelko, da je moral takoj obrniti vozilo in se vrniti na svoje nadzorno mesto. Prav bolničarji so povedali, da se bržda vojaki streljajo med sabo: med nji-hovim posegom je slovenska vojska spoštovala premirje, s strani okupa-torjev pa so se oglasili strelji, ki niso leteli na slovenske vojake...

Že popoldne je prišla v Sežano vest, da sta se slovenski vojski predali stražarnica na Gorjanskem in kasarna pri Velikem dolu. Malo zatem je stražarnica na Gorjanskem zletela v zrak. V času, ko poročamo, ni še znano, zakaj je eksplodirala; vojakov takrat vsekakor ni bilo v njej.

V našo »postojanko« za fronto so popoldne prispale preko radijskih zvez slovenske vojske tudi druga sporočila. Malo pred odhodom rešilca proti Fernetičem je prišla s sežanske kasarne 5. bataljona VDV na Bazo-viški cesti vest o »poškodovanem« vojaku, ki naj bi potreboval zdrav-niško pomoč. To je bil nadaljnji znak o veliki napetosti in živčnosti, ki vlada med samimi okupatorskimi vojaki.

Po sedmih dneh obleganja in po prvem oboroženem spopadu so se začele vrste armade tudi na Sežan-skem močno razkrajati, kar je — na-vsezačnje — še adut več v rokah slo-venske milice in teritorialcev.

MARJAN KEMPERLE

Gost dim se je valil nad fronto pri Fernetičih, a gasilci so se morali vrniti, ker jim okupatorji niso dovolili posega (foto Kemperle)

Slovenska vojska v Sežani je slavila včeraj prvo zmago malo pred 11. uro. Okrepljena enota miličnikov je v ne-kaj trenutkih obkolila zeleni vojaški transporter, ki je že ob sobote stal pod nadzorstvom slovenskih oboroženih sil na trgu pred sežansko železniško po-stajo. Komendant slovenske mejne mi-lice na postaji Josip Žugelj se je pri-bližal transporterju in zaukazal vodni-ku vojaške enote, naj se takoj preda, sicer bodo vozilo v eni minuti razstre-lili. Vojakom so dali možnost častnega umika, z orožjem, a — seveda — brez transporterja. Vodnik in 9 vojakov je takrat uvidelo, da gre za njihova ži-vljenja; skočili so z vozila in se preda-li. Med njimi so bili tudi trije Sloven-ci. Vojake so nato z avtobusom prepe-ljali v sežansko kasarno; pridružili so se jim tudi zvezni miličniki, ki so za-

pusili mejni prehod na železniški po-staji.

Potem ko so se vojaki umaknili, so se miličniki »lotili« transporterja. V njem so našli nekaj dimnih bomb, ne-kaj municije, zabojske s hrano (z zapad-lostjo leta 1989!) in manjšo čutaro z malo vode. Med pregledom milični-kov je teritorialec Brane Vouk z mod-rim razpršilec napisal na prednjo in bočni strani vozila začetnici teritorial-ne obrambe »TO«, kar so radovedneži pozdravili z bučnim aplavzom. Sam Vouk, večer voznik vojaških vozil, je nato sedel za volan in pognal trans-porter do trga za občinskim poslop-jem, kjer so ga usposobili za nadaljnje vojaške operacije. Še prej pa se je zmagoslavno nastavljal fotografom za »zgodovinski« posnetek. (mk)

Mednarodni mejni prehod Fernetiči je bil včeraj še v rokah jugoslovanske armade

Na slovenski strani streljanje, na italijanski radovednost

FERNETIČI — Kramljal sem z itali-janskimi cariniki. Vsi so bili opremlje-ni z daljnogledi. »Streljajo, streljajo,« je nekdo zakričal. Res je bilo na drugi strani meje slišati dva kratka rafala in nobenega sogovornika ni bilo več. Čez nekaj časa, bilo je nekaj po 16. uri, so se rafali ponovili, tokrat moč-nejši in daljši, nekateri so trdili, da iz kalašnikov, drugi spet, da je šlo za težko strojnico. Mejno osebje se je po-časi, z daljnogledi v rokah, spet poja-vilo in gledalo na drugo stran, kjer so bili vojaki in drugo osebje jugoslovanske armade, ki so držali mejni prehod, a dogajalo se ni nič posebnega. Neki snemalec je vztrajal ob mejni zaporni-ci, dokler mu ni mejno osebje odločno ukazalo, naj se spravi bolj na varno.

Napotil sem se na drugo stran ploš-čadi, tik ob mejnem prehodu, kjer je bila odprta lekarna. »Moramo imeti odprto, tako so lastnici lekarnne dejali na kvesturi. Tu spodaj, malo pred mej-nim prehodom (kjer so varnostne sile zaustavljale vse razen redkih novinar-jev ali snemalcev, op. ur.) pa so mi dejali, da grem naprej na lastno odgo-vornost,« je povedala mlada Barbara Zacchigna, uslužbenka v lekarni.

»Ste pred temi dogodki imeli veliko prometa?«

»Veliko, prihajali so šoferji tovornja-kov, kupci iz Jugoslavije, kjer manjka precej vrst zdravil, a tudi ljudje iz bližnjih vasi. Sedaj prometa dejansko ni, dve tri osebe zjutraj, prav toliko popoldne, to je vse.«

O tem se ni bilo težko prepričati. Ves čas, ko smo tam stali, ni bilo niko-gar, pri cestni zapor pred samim mej-nim prehodom, kjer je bilo nekaj ra-dovednežev, so nam povedali, da so od 13. ure naprej prišli le štirje avto-mobili, dva iz Švice, eden iz Nemčije ter neki Tržačan. Nemec je nameravl

v Pulj, na počitnice, a ni vedel, čemu gre naproti. Po domači krajevni tele-viziji naj ne bi bili povedali nič take-ga, kar bi ga lahko odvrnilo od poto-vanja. Potnika iz Švice pa sta bila ju-goslovanska državljana na začasnem delu v tujini. Tržačan pa je hotel po bencin. Zadnja dva dni ga ni bilo v Trstu, nič ni vedel, kako je, in je po stari navadi hotel zaviti po gorivo.

Telefon v lekarni je ves čas brnel, in končno je prišlo za mlado Barbaro tudi odrešujoče sporočilo, da lahko le-

karno zaprejo: čeprav gre za javno službo, pa je na tako izpostavljenem mestu, da res ni imelo smisla še naprej tvegati.

»Začela sem delati 11. junija, saj sem univerzo končala aprila, zato lahko razumete, kako mi je. Ne samo, da je to moje prvo delo, tudi take situ-acije nisem nikoli doživela. Doma sem iz Istre, blizu Umaga. Domov ho-dim konec tedna, v ponedeljek pa se vračam. Dokončala sem farmacevtno na univerzi v Trstu, tu pa sem se za-

poslila tudi zato, ker obvladam jezike. Nikoli nisem mogla misliti, da bom kaj takega doživela. Sem nervozna, razburjena, jaz sem tu, a moji starši na drugi strani.«

Telefon je spet zabrnel. Bila je nje-na mama. Dolgo sta se pogovarjali, de-kle je mamo mirilo, da ni težav, glas pa je imela precej razburjen.

Je kaj turistov?

V Umagu jih je trenutno še tisoč, ki pa bodo konec tedna odšli. Lani ob istem času jih je bilo na bujskem pod-ročju tridesetkrat toliko. Letos bo hudo in bojim se, da bo tako tudi pri-hodnje leto.

Kako sledite dogodkom?

»Po radiu, televiziji, časopisih. Gle-dam zlasti koprsko TV, kjer dobim podrobne informacije, kako je na pri-mer na mejnih prehodih.«

Kam vse to po vašem pelje? Je bila proglasitev samostojnosti le pretveza, ali je bilo vse vnaprej pripravljeno?

»Ne pravim, da je bila agresija vnaprej pripravljena, vendar je bil od-govor na korake Slovenije in Hrvaške gotovo pripravljen. Dejstvo, da so se uprli izvolitvi Mesiča, a izvolitev predsednika predsedstva je bila dotlej nekaj normalnega, nihče se ni takemu imenovanju upiral, je tudi dokaz, da so nameravali preprečiti odcepitev Slovenije in hrvaške.«

Menite, da bo izvolitev Mesiča kaj spremenila na bolje?

»Ne bi rekla, da bo to bistveno vpli-valo. Mesič je bil izvoljen, položaj pa se ni nič izboljšal. Zvezna vojska noče zapustiti mej, in če Mesič je ali ga ni, ni bistveno spremenilo stvari. Važne so meje, ne pa to, da je nekdo izvol-jen. Ne pravim, da njegova izvolitev ni važna, a pomembne so meje. Na mejah pa je vse po starem. Dialog med Srbi na eni ter Hrvati in Slovenci

na drugi strani pa bo težak. Če pa boj kaj takega izbruhnile na Hrvaškem, bo dosti huje, na Hrvaškem živi moč-na srbska manjšina.«

Menite, da je JLA sposobna bom-bardirati civilne objekte?

»Slišala sem, da so bombardirali ko-lono ustavljenih vozil (ne vem sicer, če je to res), letališče in če so sposobni bombardirati po lastni zemlji, po las-tnih ljudeh, potem lahko od njih mar-sikaj pričakujemo. Ne morem razume-ti, kako se lahko spravi na lastno ze-mljo. Govorimo sicer različni jezik, a to ne more biti opravičilo. Imeli smo istega predsednika, isto zastavo, de-nar, imeli pa smo drugačno mentalite-to, tradicije, vzgojo. Tako je pač.«

Na drugi strani državne meje se je zatem spet začel dvigati dim, zagorelo je nekje blizu terminala, dim pa se je dvigal tudi na nekaterih drugih toč-kah ob meji, vendar je šlo za manjše požare. Videti je bilo vojake JLA, a vse je bilo v glavnem mirno.

Odgovornega na mejnem prehodu prehodu smo vprašali, če so kaj pose-bej pripravili. Nič takega, je odvrnil, delamo normalno (bolje povedano, so normalno v službi, saj dela praktično ni). Skrbno sledijo, kaj se dogaja na drugi strani, ker pa je razgled omejen, nimajo kaj dosti videti. Zato so prines-li lestev in se po njej povzpeli na stre-ho obmejne zgradbe, kjer je razgled boljši.

Zanimalo nas je še, če so morebiti predvideli, da bi zagotovili prisotnost kakega rešilca tik ob meji. Ne, je bil spet odgovor. Ni bilo nikakršne pre-ventivne akcije, če bo prišel kakšen ranjenec, bodo pač zanj poskrbeli.

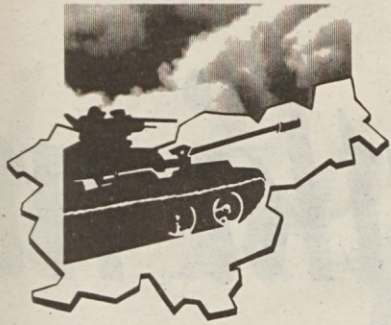
Tam, kjer so tekle reke življenja na eno in drugo stran, kjer so se vile ko-lone ljudi z vseh vetrov, je vladala le tesnobna tišina.

DANILO BIJZAK

Prazna ploščad na mejnem prehodu Fernetiči

(foto Davorin Križmančič)

Alarmna sirena na Obali, meja na Škofijah še zaprta

Lazaret je odprt

Slovenska zastava na Socerbu

(foto Križmančič)

Mejni prehod Lazaret je od včeraj zgodaj zjutraj končno v slovenskih rokah, meja na Škofijah pa je še vedno zaprta in pod nadzorstvom vojske, ki ne kaže nobene prave volje za umik. Reška vojaška garnizija je poslala na kraj novega oficirja, ki je prevzel mesto poročnika Zorana Sakleva, ki je stalno grozil, da bo iz raketnega transporterja streljal na vas ter na bližnja naselja in da bo razstrelil obmejno bencinsko črpalko. Šaklev, ki je vseskozi kazal vidne znake živčnosti, je še vedno na kraju dogajanj, kjer naj bi nekateri tudi znova videli polkovnika Isakoviča, ranjenega v sobotnem streljanju in ki so ga zdravili v katinarski bolnišnici. Zaradi polpne blokade mejnega prehoda pa te vesti nismo mogli preveriti.

Novost predstavlja torej prevzem s strani slovenske policije in carine mejnega prehoda Lazaret, ki je ves dan redno obratoval, promet pa je bil spriču razmer še kar gost. Do razpleta dogajanj je prišlo ponoči, ko so se miličniki pod vodstvom komandanta Amedea Zigona in teritorialci približali meji ter jo hitro zasedli. Slišati je bilo nekaj strelav, izmučeni vojaki pa so se razbežali. Nekateri so se porazgubili po miljskih hribih in verjetno dosegli prehod na Škofijah, večji del pa se je umaknil v bližnje poslopje vojaškega počitniškega doma, ki je bilo takoj obkoljeno. Vojaki so rekli, da se ne predajo, obvezali pa so se tudi, da ne bodo streljali. Miličniki in cariniki so mejo odprli približno ob osmih, še prej pa so razobesili sloven-

ske zastavo in postavili železno tablo z napisom Republika Slovenija. V bližnjih poslopjih od zunaj ni videti posebnega razdejavanja, vojaki pa so baje povzročili precej škode. Pozneje so odprli tudi mejni prehod Čampore, kjer so zaradi izrednih razmer lahko prečkali mejo tudi ljudje s potnimi listi, slovenska zastava pa plapolala tudi na mejnem prehodu pri Socerbu, ki je bil več dni »pozabljen«. Vojska, ki očitno sploh ni vedela zanj, je na to območje prišla baje šele v nedeljo. Tudi tukaj so se dogodki odvijali brez streljanja.

Najbolj napeto je bilo tudi včeraj na Škofijah, kjer pa na srečo ni bilo incidentov. Pogajanja na karavli pri Morretinu, na katerih je neposredno sodeloval tudi koprski župan Juri, niso vsaj do večernih ur obrodila konkretnih rezultatov. Vojaki, ki so jih včeraj redno oskrbovali, se nahajajo med mejnim prehodom in karavlo na Plavjah, iz katere naj bi nekateri včeraj tudi zbežali. Njihov položaj je brezupen, saj so popolnoma obkoljeni. Na eni strani imajo Italijo, na drugi pa slovensko teritorialno obrambo, ki je včeraj, kot smo lahko videli na lastne oči, močno okrepila svoje vrste. Upati je, da bo danes končno padla odločitev in da se bodo vojaki mirno vrnili v kasarne.

Včeraj smo se podali tudi na območje Ilirske Bistrice, kje je bila situacija mirna, vojaki in tanki pa so ostali v kasarnah. Tudi tukaj so vsekakor pozno popoldne zatulile alarmne sire-

ne, ki so opozorile na nevarnost letalskega napada. Bolj razburljivo pa je bilo v Pivki, od koder je popoldne proti Prestranku in Postojni krenila kolona dvajsetih tankov, za katerimi so vozili vojaški kamioni. Kam so bili oklepna vozila pravzaprav namenjena nismo utegnili zvedeti. Več ur je bila zaprta avtocesta Razdrto-Ljubljana, magistrala Kozina-Reka pa je bila redno prevozna, avtomobilov in tovornjakov pa skoraj da ni bilo. Težave in zamude pa beležijo v železniškem prometu, zaradi napetega ozračja so popoldne prekinili železniško zvezo med Koprno in Ljubljano. Vlak, ki je vozil večje število otrok, ki so se iz Ankaran vračali v Ljubljano, so ustavili nekje pri Kozini, otroke, ki so vsi nepoškodovani, pa so sprejeli po bližnjih hišah.

Mirno je bilo tudi na Dragonji, kjer je predinočnim na barikadi ob slovensko-hrvaški meji eksplodirala mina in ubila človeka. Na barikado niso streljali tanki, kot je kazalo sprva, ampak naj bi šlo ali za diverzantsko akcijo, ali pa za nesrečo, saj je bližnje območje minirano. Zadevo raziskuje posebna preiskovalna komisija, ki še ni končala svoje delo.

Slovenska obala doživlja že sedaj izredno gospodarsko škodo. Koprška luka, ki je praktično odrezana od svojega naravnega — slovenskega in podonavskega — zaledja, je tik pred paralizo, kar velja tudi za ostale obrate, začeni s Cimosom. V Koprju, kjer so specialisti za manipulacijo kontejnerjev, zaradi vojne izgubljajo tuje kliente, mnoge ladje pa so se usmerile kar v Trst. Dosti na boljšem pa je piranska Splošna plovba, katerih ladje

že nekaj časa plujejo pod tujimi zastavami in so dejansko zaščitene pred sedanji dogajanj. Na 23 ladjah piranske plovne družbe pluje v tem trenutku 930 mornarjev različnih narodnosti, delo na ladjah poteka nemoteno in brez vsakršnih trenj med člani posadk. Portoroško letališče pa je še vedno zaprto.

Na ogromno škodo seveda poročajo tudi turistični delavci in gostinci. Por-

torož je skoraj popolnoma prazen, iste vesti pa prihajajo tudi iz hrvaške Istre, Pule in Reke, od koder se vračajo tudi Nemci in turisti iz severnih držav. Turistična sezona je žal dokončno kompromitirana, čeprav je situacija južno od Dragonje, na Kvarnerju in v večjem delu Dalmacije popolnoma mirna. To pa ni dovolj, da bi turisti vseeno prišli na morje.

SANDOR TENCE

Nova obmejna tabla na Lazaretu

(foto Križmančič)

45 minut v koprskem zaklonišču

Ob 16.20 se je nad slovensko Istro gromko razlegla sirena, ki naznanja nevarnost letalskega napada. S kolegico Manuelo iz Rima sva ravno prišla v stavbo koprškega radia, ki opravlja v teh dramatičnih trenutkih izredno dragoceno informativno vlogo ne samo za Primorsko, ampak tudi za ves obmejni pas naše dežele, ko sva se naenkrat znašla v zaklonišču. Človek misli, da takih stvari ne bo nikoli doživel, občutki so mučni in vsakdo jih doživlja in preživlja po svoje. Po začetnem strahu (panike in podobnih scen ni bilo) pa je v zaklonišču, v katerega so se zatekli razen dežurnih novinarjev in tehnikov, ki so oddajali v živo, zavladala velika človeška solidarnost, ki ti bistveno pomaga, da se v takih momentih ne čutiš samega. Nevarnost zračnega napada je trajala 45 dolgih minut in na srečo je šlo le za alarm. Sirene so zatulile tudi v sosednji Izoli, kjer pa so jih ljudje zaradi nekaterih tehničnih težav slabo slišali, velik del prebivalstva pa se je na radijski poziv brez panike vseeno mirno umaknil v zaklonišča.

V Koprju se je življenje ob zvoku sirene popolnoma ustavilo, ko je bila nevarnost mimo pa so ljudje znova prišli na ulice. Župan Aurelio Juri, ki je ves dan sodeloval na pogajanjih za umik vojske z mejnega prehoda Škofije, je včeraj preko tržaškega poslanca Willerja Bordona znova pozval rimski parlament, naj se Italija vendarle aktivno angažira za preprečitev katastrofe v Sloveniji in naj Rim nemudoma pošlje v sosednjo državo opazovalce, ki bi nadzorovali miren razplet dogajanj. Ljudje na obali so vsekakor zelo razočarani nad zadržanjem Rima in posebno zunanje ministrice De Michelisa in hvalijo Avstrijo in Nemčijo. »Namesto, da bi Italijani odpirali svoje meje, kot to delajo že nekaj dni Avstriji, jih zapirajo oziroma ne naredijo nič, da bi ostale odprte...«

Da so dogajanja na meji irealna pa priča vzdušje na mejnem prehodu Lazaret. Na eni strani tulijo alarmne sirene, potem pa srečaš Tržičane, ki te sprašujejo, če so bencinske črpalke odprte. Življenje mora seveda naprej. Jaz pa sem se vrnil v Trst z veliko bolečino v srcu.

S. T.

Demonstracija je potekala pod močnim vtisom tragičnih dogodkov v Sloveniji

GM protestirala z glasbo in besedo

Včerašnji dan na Nanosu in pri Postojni

Profesorski zbor Glasbene matice je večer dopoldne ob 11. uri izvedel pred palačo deželne matice na Trgu Oberdan napovedano protestno manifestacijo, s katero je želel deželne in druge oblasti in javnost na svojstven način opozoriti na težko finančno krizo Glasbene matice in na zavlačevanje ureditev njenega statusa oz. statusa njene glasbene šole. Ob prisotnosti slovenskih deželnih svetovalcev in drugih izvoljenih predstavnikov, kakor tudi predstavnikov SKGZ in SSO ter drugih slovenskih kulturnih ustanov, ki so v podobnem položaju kot Glasbena matica (SLORI, NŠK, Slovenski šolski center v Špetru), predsednika in članov upravnega odbora GM, staršev in gojencev, je manifestacija uvedel v imenu profsorskega

zboru prof. Ravel Kodrič. Med drugim je poudaril zadrego prirediteljev, da organizirajo manifestacijo v trenutku, ko preživlja Slovenija in njeni ljudje dramatične trenutke svojega obstoja in ko se morajo braniti pred agresijo jugoslovanske armade. Sloveniji in njenim prebivalcem je izrekel solidarnost in sočutje za žrtve. Obenem pa je poudaril, da je določena vzporednost med prizadevanji za povrnitev miru v Sloveniji in Jugoslaviji in prizadevanji za ustvaritev možnosti civiliziranega in kulturnega življenja za vse narode in tudi za narodne in vse druge manjšine in zato tudi za kulturno življenje slovenske manjšine v Italiji, med kar spada tudi pravica do lastne glasbene ustanove in njene šole in dolžnostjo

države, da ji omogočijo njen obstoj in delovanje s sprejemom tako zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji, ki v 13. členu ustreznega zakonskega osnutka izrecno omenja Glasbeno matico kot državni konservatorij, kakor tudi s sprejemom izvršilnih norm za finansiranje slovenskih kulturnih ustanov po čl. 14 zakona o obmejnih območjih.

Po njegovih uvodnih besedah je predsednik profsorskega zbora prof. Bogdan Kralj prebral izjavo, v kateri profsorski zbor Glasbene matice izraža svojo zaprepačenost nad tragedijo, ki se odvija nad slovenskim narodom, kateremu izraža svojo najiskrenejšo solidarnost z zahtevo po spoštovanju dogovorjenega premirja in plebiscitarne izbire slovenskega naroda po

samostojnosti, nato pa še izjavo o kritičnem stanju šole Glasbene matice.

Šolski godalni orkester GM je nato pod vodstvom prof. Filipčiča zaigral 1. stavek Allegro iz Simfonije št. 3 v D-duru Luke Šorkočevića, Godalni kvar-

Dežela FJK o usodi GM

Na seji deželne skupščine je predsednik vlade FJK Adriano Biasutti na ustrezno vprašanje glede usode Glasbene matice odgovoril: »Če bo deželni svet imel za to dovolj časa, bomo zadevni zakonski osnutek obravnavali še pred koncem julija, v nasprotnem primeru pa bo treba počakati do septembra.«

Svetovalec SSk Bojan Brezigar je bil z odgovorom zadovoljen, a je seveda izrekel željo, da bi obveljal julijski rok. Svetovalec DSL Miloš Budin pa je zahteval, da se mu zakonski osnutek pokaže, sicer pa poudaril, da slovenskih organizacij ne gre obremeniti s krivdami, ki izvirajo iz političnih nesoglasij znotraj skupščine; s tem je mislil slabo kri, ki je zavladala med svetovalci zaradi razprave o reformi volilnega sistema.

tet GM pa prvi stavek Andante in Markujevega Quartetto breve.

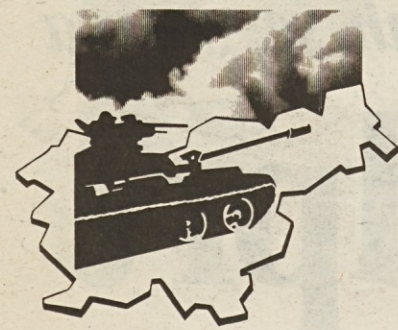
Protestna manifestacija je potekala v največjem redu, vendar pa tudi pod močnim vtisom najnovejših vesti iz Slovenije. (jk)

STANA ZAVADLAV

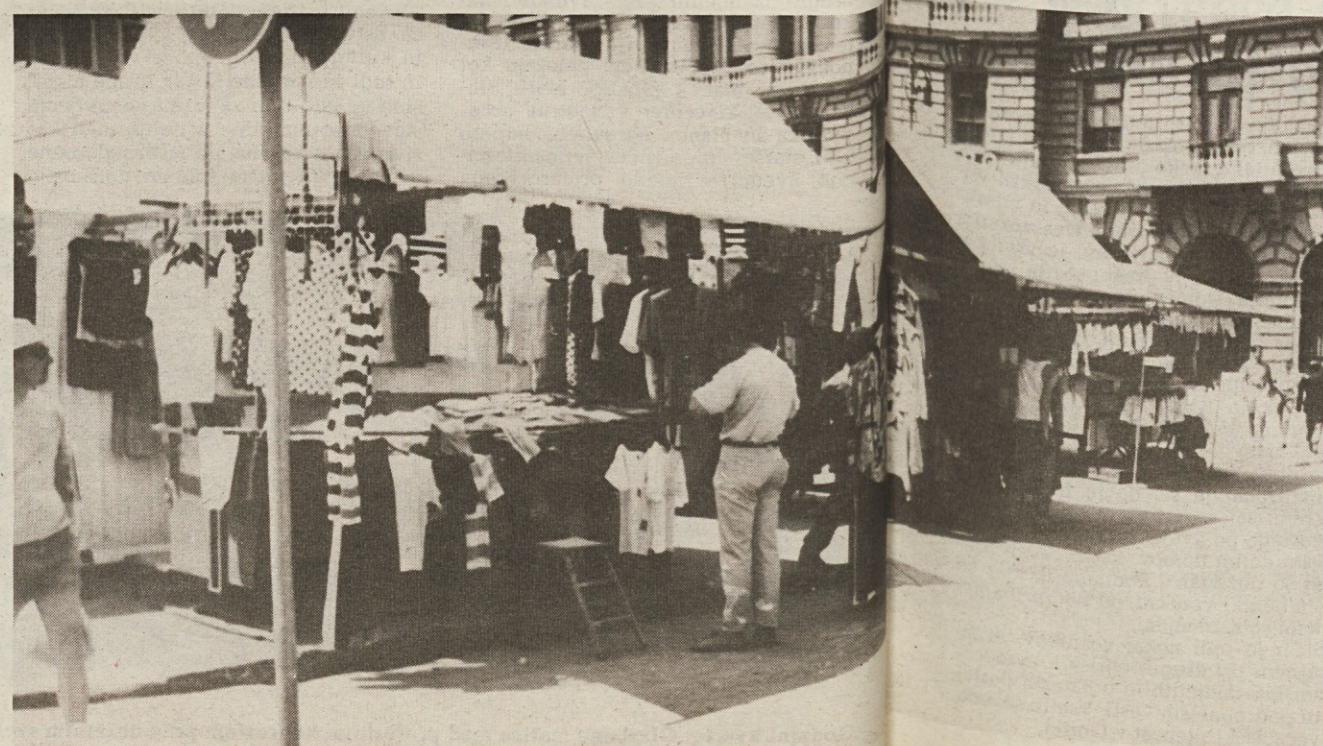
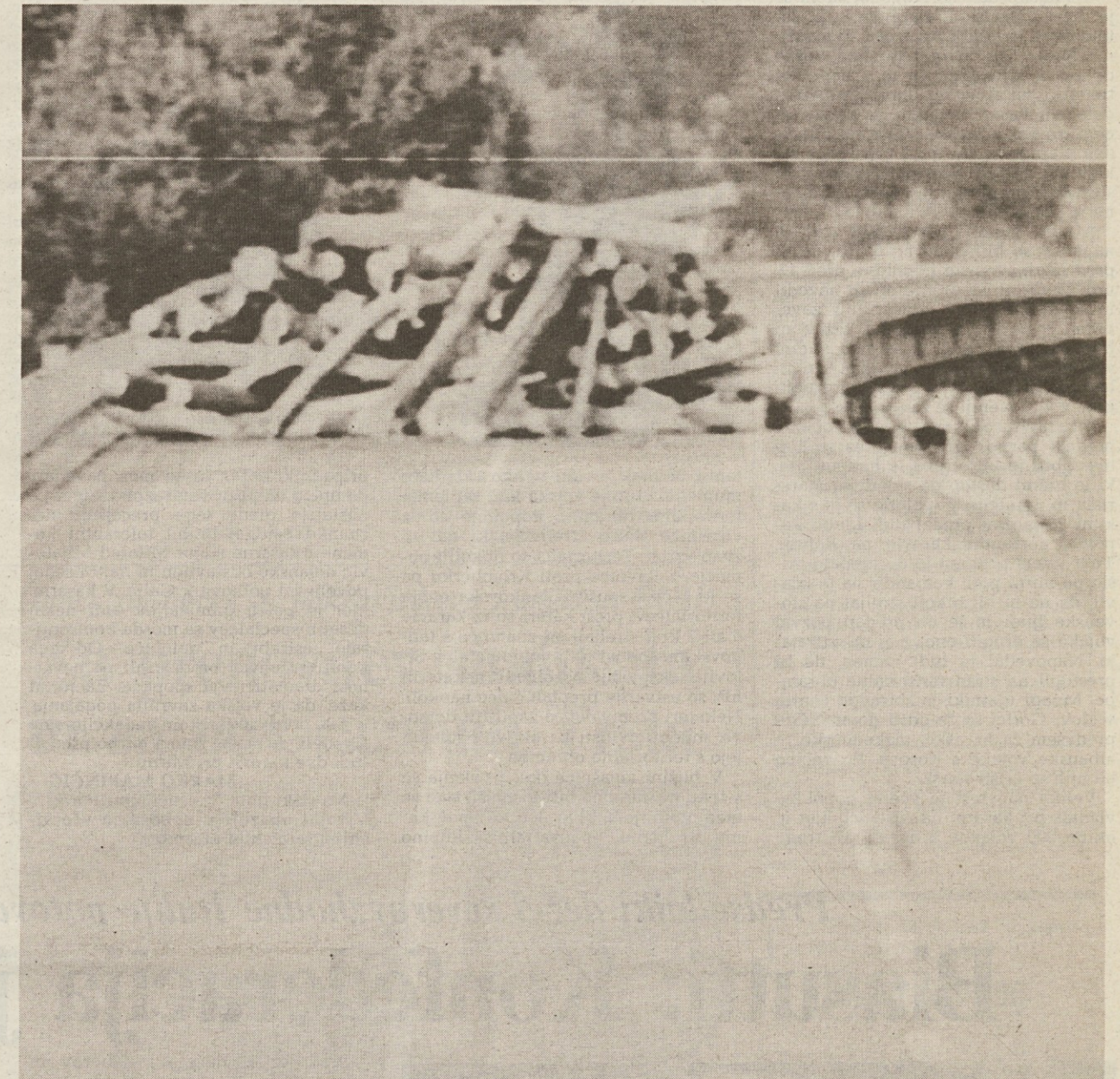
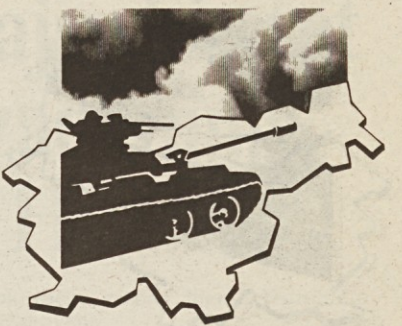

Godalni kvartet Glasbene matice med protestnim koncertom pred deželnim svetom

(foto Magajna)

Dramatični trenutki iz Republike Slovenije

Včerajšnji je bil nedvomno najhujši dan v nekaj dnevi zgodovini samostojne države Slovenije. Fotografije, ki jih objavljamo, ne uspejo ponazoriti grozote včerajšnjega dne, ko so v slovenskih mestih tulile sirene in opozarjale pred možnim letalskim bombnim napadom, ko so strojnice ropotale na različnih koncih in ko so zlasti v Krakovem gozdu blizu Krškega odmevale eksplozije topovskih granat.

Jugoslovanska vojska, ki očitno ni več pod nadzorstvom predsednika zveznega predsedstva Stipeta Mesića in niti predsednika zvezne vlade Antea Markovića, pač pa ukrepa in odloča samovoljno in skuša s slepo silo zlomiti upornost slovenskega naroda, z

besedami pristaja na prekinitev ognja, z dejstvi pa dogovorov ne spoštuje.

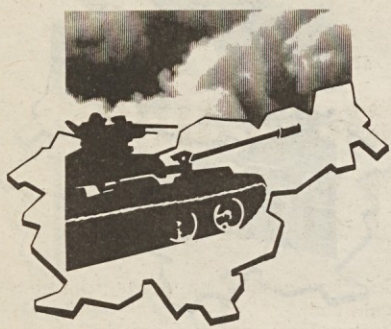
V celotni fotokronika včerajšnjega dogajanja pa se nam zdi še najbolj presunljiva in grozotna fotografija v sredini, saj nismo mislili, da bomo kdaj objavljali take posnetke iz osrčja Evrope: v trenutku miru se majhen otrok v Mariboru med razbitinami igra s skrotovičeno pločevino uničenega tanka. Na posnetku ni krvi, toda fotografija je v svoji umirjenosti pretresljiva in emblematična opomin: prihodnost slovenskih otrok ne sme biti taka, da bodo otroci imeli kot edine igrace ostanke in razbitine uničevalnega orožja. Tudi zaradi tega je treba čimprej ustaviti zločinski poseg proti Sloveniji.

V ostalem fotografije prikazujejo posnetek z bojišča pri Krakovem gozdu in barikade, ki so bile postavljene na vseh glavnih prometnih žilah. Spodaj pa turisti, ki zapuščajo z vsemi varnimi sredstvi Slovenijo in Jugoslavijo.

V sredi pa je fotografija slovenskih atletov, ki so se odpovedali jugoslovanskemu dresu in zapustili Sredozemske igre v Atenah. S tem so se odzvali vabilu slovenske športne zveze, naj ne nastopajo več v zveznih ekipah.

In končno še posnetek iz Tsrtar: zaradi dramatičnih dogodkov v Sloveniji je bil v vseh teh dneh trg pri Rusem mostu povsem prazen.

Trije letalski alarmi, štiri predane karavle

Topovi na Ajševici

Včerajšnji dan na Novogoriškem se je začel z letalskim alarmom in preletom dveh vojaških letal nad Ajdovščino, Novo Gorico in nato nad Soško dolino, zaključil pa se je z napetimi trenutki na Ajševici, kjer teritorialci oblegajo kasarno vojske iz katere so celo streljali s topovi. Vmes sta bila še dva alarma, ki sta ljudi prisilila v zaklonišča, pa tudi pozitivnejša dogodka s predajo graničarskih karavil v Solkanu in pri Rafutu.

Alarmi zaradi nevarnosti zračnih napadov so bili malo po 8. uri, nekaj pred poldnevom in popoldne pred 17. uro. Ljudje so se vestno držali navodil in se disciplinirano umaknili v zaveščišča. Posledic in posebnih težav ni bilo, ostaja pa strah, ki se med ljudmi stopnjuje zaradi tega krutega psihološkega pritiska, ki ga vesti iz drugih krajev v Sloveniji še zastružuje.

V karavli v Solkanu se je 17 vojakov predalo pozno dopoldne brez streljanja. Ubiti je bilo treba le hudega psa, ki je branil dostop do skladišča materiala in municije. Popoldne se je s kakimi 23 možmi predal tudi Ljubo Popović, komandir karavle na Rafutu. Tudi v tem primeru je do predaje prišlo po mirni poti, komandir pa je izjavil, da ne bi bil nikoli streljal na slovenske ljudi in je ob predaji pozval vojske še drugih enot, naj ne vztrajajo. Napovedal je tudi namen, da bi prestopil na stran teritorialne obrambe. Mnogi ujetniki iz zbirnega centra v Novi Gorici so že odšli domov. Gre predvsem za hrvaške, makedonske in albanske vojske s Kosova. Po večini od njih so prišli starši.

Velika napetost je včeraj popoldne vladala pri kasarni na Ajševici, kjer je okrog 200 vojakov z dvema ali tremi

tanki. V njej je tudi veliko skladišče municije, ki jo je vojska lani zaplenila teritorialni obrambi. Popoldne so iz vojašnice slišali streljanje, ki mu ni znan vzrok. Teritorialci so obkolili območje, z Ravnice proti Kromberku pa se je začela spuščati tankovska enota teritorialcev, proti kateri so iz karavle 6 ali 7 krat streljali, ni znano če s tankovskimi topovi ali z minometali. Silovite eksplozije v bližini nekaterih hiš, so ustvarile preplah daleč naokoli. Nekateri prebivalci so zapustili domove, mnogi civilisti pa aktivno sodelujejo s teritorialno obrambo.

V bližini vojašnice (ker je akcija še v teku ne moremo biti točnejši) smo se med premirjem, ki je sledilo topovskemu streljanju, pogovarjali s skupino

pripadnikov TO, ki so nam povedali, da upajo na pozitiven razplet. Sicer pa obstajajo glede tega precejšnje neznanke, saj naj bi bil tolerantni komandir kasarne major Milorad Mijatović dejansko odstavljen in naj bi sedaj poveljeval polkovnik Galić. V kasarni, kjer je poleg graničarjev tudi nekaj desetini specialcev se morda konfrontirajo "jastrebi" in "golobice". Od tega konflikta odvisi predaja ali pa nevarnost dramatičnega spopada. Zaenkrat kaže, da je vojska zavrnila pogajanja. Tik pred zaključkom redakcije smo izvedeli, da sta se sinoči mirno predali tudi dve karavli pri Mirnu.

MARKO MARINČIČ
Na sliki (foto Marinčič) miličniki v Vrtojbi opazujejo nebo med včerajšnjim letalskim alarmom

Šempetrska bolnišnica v stalni pripravljenosti

Včeraj dopoldne smo obiskali Vojka Gatnika, v.d. direktorja šempeterske bolnišnice, ki nam je posredoval najbolj sveže informacije. Naj kar takoj povem, da smo prišli ravno v času, ko so preseljevali pediatrični oddelek in del kirurškega oddelka - travmatične paciente v Staro goro. Svojci jih bodo lahko obiskali tam.

Sicer pa je osebje novogoriške bolnišnice že od prvega dne tega vojnega stanja polnoštevilno prisotno na delovnem mestu. Šest operacijskih ekip in tri rezervne so v stalni pripravljenosti, imajo pa tudi eno mobilno kirurško ekipo, v pripravljenosti je tudi šest ambulant, vsi delavci bolnišnice so v primeru alarma takoj dosegljivi in pridejo na delo. Pri tem bi izpostavili primer spopada v Rožni dolini, ko je bila v tenutku sklicana celotna kirurška posadka tudi kirurga iz Idrije in Sežane, torej vseh devet ekip in čeprav je bilo to zvečer so bili vsi potrebni oddelki v delu.

Gospod Gatnik nam je v pogovoru izpostavil problem mrtvih vojakov, saj imajo na patologiji samo šest hladilnikov, ki so trenutno že zasedeni z vojaki, a jih ne morejo nikamor oddati. Že v petek so se

sicer dogovarjali z vojaško saniteto, ki jim je obljubila, da pridejo po mrtvece, a do včeraj jih še ni bilo. Tudi sicer pa odgovorni v šempeterski bolnišnici ne morejo vzpostaviti stikov z JA, niti preko UNZ. Včeraj so poskušali še preko republiškega Rdečega križa. Izjemno pomoč so jim v teh dneh nudili v bolnišnici sosednje Gorice, z njimi imajo 21 ur dnevno stike in italijanski rešilci v Gorici so v stalni pripravljenosti. Zaloge sanitetnega materiala so že v prvih dneh potrošili, vendar so že v petek dobili potrebne zaloge od drugih slovenskih in tudi hrvaških veledrogerij. Dogovorjeni so tudi, da v primeru najhujšega, najtežje primere pacientov nemudoma prepeljejo v Gorico, od tam pa po potrebi še globlje v Italijo, v Videm, Padovo, Bologno.

V šempeterski bolnišnici so nam tudi povedali, da so se pripravili tudi na tako daljše obdobje in so zaradi tega vse paciente iz višjih nadstropij preselili v nižja. In za konec še tale podatek: od 27. junija, torej od pričetka teh dogodkov, se je v šempeterski porodnišnici rodilo le 15 otrok.

T.G.

Predsedniki dežel severovzhodne Italije potovali iz Gorice v Ljubljano

Biasutti: Konfederacija je edina rešitev

Predsedniki severovzhodnih italijanskih dežel so morali čakati v Gorici, da so jim lahko zagotovili varno pot v Ljubljano (Foto Marinčič)

Predsedniki deželnih odborov in predstavnikov deželnih svetov Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Tridentinske-Gornjega poadižja in avtonomnih pokrajin Bocen in Trento so včeraj nekaj pred 13. uro pripotovali na mejni prehod v Rožni dolini namenjeni v Ljubljano. Zaradi vesti iz Slovenije je postanek v Gorici trajal precej dlje, kot je bilo predvideno in so predstavniki dežel nadaljevali pot v smeri Ljubljane šele okrog 15. ure z oboroženim spremstvom specialcev slovenske milice.

V delegaciji FJk so bili predsednik deželne uprave Adriano Biasutti, podpredsednik Gianfranco Carbone, predsednik deželne sveta Nemo Gonano in svetovalec Bojan Brezigar ter Ugo Poli. Veneto sta predstavljala predsednika uprave in sveta Gianfranco Cremonese in Umberto Carraro, Tridentinsko deželno upravo njen predsednik Tarcisio Andreoli, pokrajino Trento podpredsednik uprave Walter Micheli in podpredsednica sveta Franca Berger, pokrajino Bocen pa svetovalec

Hugo Valentin. Poleg političnih predstavnikov so bili v delegaciji tudi nekateri vodilni funkcionarji navedenih uprav.

Kot rečeno je pred odhodom v Ljubljano prišlo do zapleta zaradi negotovosti glede varnosti dostopa v slovensko glavno mesto. S posredovanjem svetovalec Brezigarja je bila delegacija v stiku z ljubljanskimi oblastmi, ki so sprva odsvetovala potovanje v Ljubljano. Na mejo so prišli tudi predstavniki novogoriške občine s predsednikom izvršnega sveta Črtom Špacapanom in ponudili možnost postanaka v Novi Gorici, kjer naj bi predstavniki italijanskih dežel počakali na vesti iz Ljubljane ali morebitni prihod slovenskih političnih predstavnikov. Kasneje so se dogovorili drugače in je delegacija z avtomobili ter oboroženim spremstvom milice ob 15. uri le odpotovale.

Predsednika Biasuttija smo vprašali za občutke in namene, s katerim. Odgovoril nam je: »Vesti so zaskrbljujoče.

Upali smo, da bo dogovor omogočil prekinitev spopadov. Žal ni tako. Včeraj smo se predstavniki dežel dogovorili o skupni liniji in bomo o tem seznanili slovenske prijatelje. Gre za solidarnost njihovim prizadevanjem za avtonomijo, za zahtevo po odločnejšem zavzemanju Italije in Evropske skupnosti, za predlog, da bi opazovalci ES jamčili za spoštovanje dogovorov. Namen našega obiska pa je tudi ta, da bi nadaljevali pot konkretnega sodelovanja, ki smo jo začeli z dogovori o kooperaciji s Slovenijo in Hrvaško. Obisk je obenem uvod v jutrišnje zasednje plenuma skupnosti Alpe jadran, ki naj bi tudi potrdilo to voljo. Nočemo nadomeščati nikogar ali prevzemati vlogo protagonistov, hočemo samo nadaljevati s dolgoletno politiko sodelovanja, ki je danes ogrožena zaradi dogodkov, ki pretresajo Slovenijo. Prepričani smo, da je naša zamisel o konfederaciji, če jo bomo znali uresničevati z zadostnim prepričanjem in vztrajnostjo še vedno lahko zmagovita zamisel za rešitev krize«. (mm)

Izrazi solidarnosti in zaskrbljenost ob zaostrovanju stanja v Sloveniji

Spričo nadaljevanja hudih spopadov med pripadniki slovenske teritorialne obrambe in enotami jugoslovanske armije prihajajo od vsepovsod pozivi in solidarnostne izjave, naj se uporaba orožja čimprej preneha. Tako je tudi na Goriškem. Rajonski svet iz Štandreža je izglasoval izjavo, ki so jo poslali italijanskemu vladnemu predsedniku Giuliju Andreottiju in zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu. V pismu opozarjajo na zaskrbljujoč položaj v Sloveniji in Jugoslaviji. Italijanska vladna predstavnika pozivajo naj poskušata na vse možne načine preprečiti nadaljnje prelivanje krvi v bližnji republiki Sloveniji. Poleg tega predlagajo obisk mednarodne komisije, ki naj bi dopotovala v Slovenijo in na ta način prispevala k ponovni vzpostavitvi miru in spoštovanju demokratično izražene volje slovenskega prebivalstva.

Tudi gospodarstveniki v naši pokrajini in deželi zaskrbljeno sledijo naraščanju napetosti onstran slovensko-italijanske meje. Že pred dnevi so predstavniki industrijcev in trgovcev opozorili na gospodarski zastoj, ki bi utegnil imeti dokaj težke posledice za našo pokrajino. Predsedniki združenj industrijcev, trgovcev, obrtnikov in male industrije so včeraj poslali fonogram tudi goriškemu prefektu dr. Rosi in predsedniku dežele FJk Biasuttiju, v katerem zahtevajo naj italijanska vlada sprejme izredne ukrepe v pomoč tukajšnjemu gospodarstvu, da bi bo v nasprotnem primeru v kratkem obsojeno na propad. V sporočilu poudarjajo težak položaj vseh avtoprevoznikov podjetij, krizo v številnih industrijskih obratih, ki sodelujejo s slovenskimi partnerji, in

v trgovini na drobno. V sporočilu zahtevajo takojšnji sestanek s predstavništvom vlade, s katerim bi analizirali možnosti izrednih ukrepov v pomoč goriškemu gospodarstvu. Govor je o začasnih fiskalnih olajšavah in še nekaterih drugih ukrepih.

V ponedeljek se je sestalo tudi pokrajinsko vodstvo DSL, da bi vzelo v pretres dramatični položaj v Sloveniji. Člani vodstva so si bili edini, da morajo tako mednarodne organizacije kot tudi vse članice Evropske skupnosti biti glavni akterji pri mirovnem pogajanju za dokončno ureditev jugoslovanske države, ki kot federacija ne more več obstajati. V komunikaciji med drugim tudi navajajo, da ni povratka s poti, ki jo je ubrala Slovenija, to je poti v samostojno suvereno državo.

Ljudsko gibanje (Movimento popolare) pa v sporočilu sredstvom javnega obveščanja navaja dramatični apel patra Vinka, člana duhovnega gibanja Pot iz Ljubljane, ki je zaprosil milanske predstavnike katoliškega gibanja naj čim obširneje poročajo o dramatičnem stanju v Sloveniji. Ljubljansko gibanje med drugim prosi, da bi čimveč organizacij in ustanov izrazilo solidarnost slovenskemu narodu.

V terek smo poročali, da bodo najverjetneje letošnji števerjanski festival narodnozabavne glasbe odpovedali. Včeraj so odborniki SKPD F.B. Sedej iz Števerjana uradno sporočili, da so festival prenesli na 31. avgust in 1. september v upanju, da se bodo razmere v Sloveniji do takrat uredile. Obenem izražajo vso solidarnost rojakom v Sloveniji z voščilom, da bi čimprej ponovno zaživel v miru.

Pri blokadi v Grosupljah 12 goriških kamionistov

Vojno stanje v Sloveniji je povzročilo neslutene težave marsikateremu avtoprevoznikemu podjetju, ki mu je vožnja po cestah sosednje države neobhodno potrebna za obstoj. Še dodatno dramo pa dživljajo šoferji, ki jih je vojna zajela med vožnjo po Sloveniji ali Jugoslaviji. Tako že nekaj dni čaka in upa na pozitiven razplet dogodkov 16 italijanskih šoferjev - med temi je 12 Goričanov -, ki so nastanjeni v motelu pri Grosupljah, kakih 12 kilometrov stran od Ljubljane na magistrali, ki pelje proti Zagrebu. Tam - kot smo izvedeli po telefonu - se počutijo kot v zlati kletki, saj jim hrane ne manjka, vendar le domov ne morejo. Čutijo se kot talci in očitajo slovenskim oblastem, da nekaterim prevozom dajo dovoljenje, da nemoteno nadaljujejo pot, njim pa ne. Tako naj bi predstavniki teritorialne obrambe in slovenske milice poskrbeli za moten prevoz konvoja vozil cirkusa Medrano, ki je bil namenjen po cesti iz Zagreba proti Ljubljani in nato v Italijo. Ta je tudi srečno dospel v Tržič.

Včeraj so šoferji telefonsko sporočili svojcem, da sta okrog 11.15 dve vojaški letali tako nizko preleteli parkirano kolono, da jim je zračni val odkril vse tovornjake. Sicer je počutje in zdravstveno stanje vseh dobro. Dva voznika pa sta se včeraj popoldne le vrnila v Gorico, saj sta ju nadomestila druga dva šoferja. Domov sta prišla Francesco Klinec iz Štandreža in Ezio Braidotti iz Gradišča, ki sta zaposlena pri podjetju Lucia Marege iz Ločnika. Po telefonu smo na kratko pokramljali s Francescom Klinecem, ki je nekoliko nerad zapustil kolege v Sloveniji. Povedal nam je, da so prevozili pot iz Grosuplja do Gorice v slabih treh urah. Dodal je še, da je bila vožnja udobna, saj so vozili iz Ljubljane do Razdrtega po avtocesti, nato pa po Vipavski dolini domov. Edini cestni pregled so doživeli v Podnanosu, kjer so jih miličniki vprašali, od kod prihajajo in kam so namenjeni.

Sicer je tudi nekaj voznikov, ki so zaposleni pri drugih goriških avtoprevoznikih podjetjih in o katerih doslej še ni podrobnejših vesti. Vse to seveda še veča zaskrbljenost v Gorici.

Na ponedeljkovi seji spet odjeknili tragični dogodki v Sloveniji

Končno odobren dolinski statut ob vzdržanju KD in zelenih

V ponedeljek zvečer se je v Dolini spet sestel občinski svet: po četrtkovem neuspelem poskusu je tokrat prišlo do odobritve občinskega statuta, za katerega so volili svetovalci večino, po napovedih pa se je glasovanja vzdržala opozicija (KD in svetovalec zelenih). Poleg tega je dolinski občinski svet »na licu mesta«¹ soglasno dodal dnevnemu redu še osvojitve dokumenta, s katerim je že deželni svet izrazil svojo solidarnost Sloveniji in Hrvaški.

Že na začetku je prevzel besedo zeleni Giannini. V zvezi s slovensko zastavo, ki visi v dolinski sejni dvorani, je predlagal, da bi Občina Dolina preverila »primernost«² tega simbola z referendumom. Giannini je spet posegel v razpravo po odobritvi občinskega statuta (zanj je glasovalo 15 svetovalcev večine). Župana pa je kritiziral, ker ni omenil predstavljenih

poprakov k osnutku statuta. Župan mu je pojasnil, da je do tega prišlo prepozno. Dalje je Pečenik seznanil občinski svet z brzojavko, ki jo je v imenu sveta in uprave za čimprejšnjo rešitev kriznega stanja v Sloveniji poslal predsedniku vlade Andreottiju, zunanjemu ministru De Michelisu in predsedniku deželne vlade Biasuttiju.

V razpravi se je nato oglasil svetovalec KD Raffaele, ki je poudaril pomembnost plebiscitarne odločitve Slovenije. V polnem priznavanju pravice vsakega naroda do načela samoodločbe pa je obsodil vojno stanje in izrazil mnenje, da bi bila pot pogajanja in tudi morebitnih kompromisov veliko primernejša. Vzpostavitev »novih in anahronističnih meja«³ na ozemlju, ki je vedno bilo zgodovinsko in kulturno enotno, je označil kot primer improvizacije, ki je prišla na dan ob upravičenem navdušenju. Besedo je nato prevzel svetovalec DSL Švab, ki je v zvezi s statutom poudaril njegov pomen za dolinsko občino in izrazil slutnjo, da bodo morda nekatere nenapredne sile skušale ovirati njegovo dejansko izvajanje. Dalje je predlagal, da bi v duhu uveljavljanja mirnega sožitja, spoštovanja in sodelovanja z Občinama Koper in Sežana uprava preverila možnost izredne Odprte meje že v soboto, 6. t.m. Župan Pečenik je ob upoštevanju tega predloga

sporočil svetu, da je bil v teh dneh na obisku pri sežanskem županu in je prav tako vzpostavljena vez s Koprsko občino.

Ob solidarnosti z matično Slovenijo in ostri obsodbi vojaškega napada zveznih enot, ki sta ju izrazila svetovalec Mahnič (SSk) in Kofol (PSI), je po razglašeni to-nih izstopal poseg svetovalca Gombača (SSk). Rekel je, da se sramuje zaradi »udbovskega poročanja«⁴ Primorskega dnevnika o dogajanju v Sloveniji, ker nikoli ne omenja, da so napad izvedli jugoslovanski tanki, kar pa poudarja »ves svet«. Zato Gombač zahteva odstop glavnega in odgovornega urednika in takojšnjo uvedbo preiskave o »udbovskem kapitalu«. Ob koncu je označil resolucijo deželne sveta kot zastarelo, ker še vedno upošteva konfederacijo in Slovenije ne označi kot svobodno neodvisno republiko. S to utemeljitev je tudi volil proti resoluciji deželne sveta, ki so jo podprli vsi ostali svetovalci. Naknadno je načelnik SSK Mahnič pojasnil, da je šlo za osebno mnenje svetovalca Gombača. Njemu je bil namenjen tudi končni poseg župana Pečenika, ki je obsodil njegovo ravnanje na prejšnji seji in mu predložil zapisnik seje januarja 1980, ko je občinski svet soglasno sprejel »spor-no«⁵ zastavo kot simbol slovenske narodnosti v Italiji.

DAMIANA OTA

Tržaški pokrajinski svet podpira prizadevanja Slovenije in Hrvaške

Tržaški pokrajinski svet je na ponedeljkovi seji na peturni razpravi vzel v pretes dramatični položaj v Jugoslaviji. Po tej dolgi diskusiji je pokrajinski svet skoraj soglasno sprejel resolucijo, pri glasovanju katere sta se vzdržala le misovska svetovalca.

V dokumentu se ostro obsoja zelo hud spopad med jugoslovansko ljudsko armado in to močno željo Slovenije in Hrvaške, da bi vzpostavili novo institucionalno ureditev, ki mora slo-neti na razglasitvi suverenosti in neodvisnosti obeh republik.

Dokument, ki so ga sestavili na številnih srečanjih med svetovalskimi skupinami s predsednikom Crozzolijem, ki ga je nato orisal v skupščini, pozitivno ocenjuje delovanje Evropske skupnosti, tudi zaradi vpliva italijanske vlade, obenem pa je v njem izražena želja, da je treba dosežene spoznanja v celoti spoštovati. Kar pa se tiče nadaljnjih perspektiv je tržaški pokrajinski svet obvezal predsednika Crozzolija, da vztrajno posega pri italijanski vladi in mednarodnih organizacijah, da bi prišlo do prekinitve uporabe orožja in istočasno do rešitve krize. Poleg tega pokrajinski svet obvezuje predsednika, da izrazi vso aktivno solidarnost in posveti vso pozornost vlogi italijanske manjšine preko meje, da bi bila zagotovljena efektivna de-

mokratska zaščita njenih legitimnih pričakovanj.

Do tu skoraj soglasno stališče tržaške pokrajinske uprave. Po razpravi je bila zavrnjena resolucija Liste za Trst, ki je bila kot odvečna, medtem ko je svetovalec stranke Slovenske skupnosti Harej umaknil svojo na predlog večine. Pokrajinski svet je tudi zavrnil amandma svetovalca alternativne zelene liste Capuzza, ki je nato glasoval za sklepni dokument.

Maturitetni izidi na strokovnem zavodu Jožef Stefan

Na zavodu Jožef Stefan so včeraj objavili izide zrelostnih izpitov, iz katerih izhaja, da so vsi dijaki uspešno opravili maturo, dva celo z najvišjo oceno. Poglejmo podrobneje.

Oddelek za tehnično in električno industrijo:

Igor Gabrovec 50/60, Massimo Gasperini 46, Damian Gerli 54, Davorin Gombač 46, Katja Legiša 44, Dario Majovsky 50, Martin Mesar 44, Željko Pogačnik 58, Martin Sosič 60, Saša Žerjal 48, Alessandro Zeglina 40.

Oddelek za mehansko industrijo:

Martjan Renčelj 42, Marijan Smotlak 44, Erik Vodopivec 48.

Oddelek za kemijsko industrijo:

Katarina Cossutta 60, Elena Iacaz 48, Ingrid Sedmach 46, Dean Scroccaro (privatist) 36.

Pokrajinski svet je nato razpravljal še o drugih problemih, med temi o sklepu, na osnovi katerega je občinam Trst, Milje, Zgonik in Dolina dodeljen prispevek v višini 193 milijonov lir za poletne kolonije.

† Dne 1. julija nas je zapustil naš dragi mož in oče

Viktor Jercog

Pogreb bo v petek, 5. julija, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena, hči, snaha, vnuk in drugo sorodstvo.

Trst, 2. julija 1991

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Milke Prelec vd. Stergaus

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

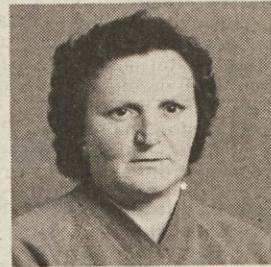
SVOJC

Mavhinje, Melbourne, Trst, 3. julija 1991

Zgornjo zahvalo ponovno objavljam zaradi tiskarske napake, za katero se oprostam. — Publist.

Ob 6. obletnici smrti drage

Doroteje Deško por. Vodopivec

se je z ljubeznivo spominja vsa družina

Boljunec, 3. julija 1991

Ob izgubi svojega člana Emila izreka članu Borisu in svojcem iskreno sožalje

Društvo slovenskih lovcev v FJK »Doberdob«

Resolucijo so izdelali po dolgih pogajanjih med strankami

Tržaški občinski svet obsoja napad na Republiko Slovenijo

Tržaški občinski svet je na ponedeljkovi seji, poleg ostalih upravnih zadev, razpravljal o dramatičnem položaju v Sloveniji in nasploh v Jugoslaviji. Predloženi so bili številni dokumenti, na osnovi katerih se je razvila obširna razprava, ki so jo nekateri, žal, doživljali kot nekakšno dolžnost, in ne ko popoln izraz solidarnosti s slovenskim narodom, o čemer je pričala včasih kar prazna dvorana, nekateri posegi pa so bili bolj usmerjeni v zgodovino kot pa v aktualne dramatične trenutke. Sicer pa k temu velja takoj pripisati, da so številne politične sile že prej z raznimi pobudami podprle prizadevanja slovenskega naroda za samostojnost in suverenost.

Do izraza sta prišla dva Trsta, občinski svet pa je ob koncu razprave kljub temu z veliko večino glasov sprejel nekaj dokumentov, ki obsojajo vojaške napade in želijo miren razplet dogodkov. Dokumenti so sad dolgih pogajanj med strankami, ki so pilile vsako besedo in pazile, kam je bilo treba postaviti vsako vejico.

Z veliko večino glasov odobreni resoluciji večinske koalicije, ki so jo dopolnili z amandmaji Demokratične stranke levice (priznanje večkulturne in večnarodnostne podobne istrske regije in poziv italijanski vladi, da za rešitev krize poseže tudi pri dvanajstih in pri KEVS-u) je predvsem izražena zaskrbljenost, kako je proces demokratizacije in izbire po avtonomiji, ki se je sprožil v Sloveniji in Hrvaški, privedel do pravega razkola in krize, torej prave civilne vojne. Občinski

svet tudi poziva italijansko vlado, naj v tem kontekstu vodi aktivno vlogo za dosego miru, ki mora sloneti na resnični demokraciji, na samoodločbi in ki mora ob vsem tem imeti pred očmi potrebo po zaščiti pravic in integritete italijanske narodnostne skupnosti. O tem vprašanju je podrobnejši dokument predstavila Demokratična stranka levice, ki ga je skupščina tudi z veliko večino glasov sprejela. V resoluciji občinskega odbora, dopolnjeni s popravki DSL, je tudi izražena velika zaskrbljenost, s katero Trst in celotna Furlanija-Juljska krajina sledi razvoju dogodkov v bližnjih jugoslovanskih republikah, poleg tega pa se izraža polna solidarnost Sloveniji in Hrvaški.

Zato občinski svet najostreje obsoja uporabo orožja in izraža solidarnost prizadetemu prebivalstvu.

Na osnovi vsega tega občinski svet daje nalog županu in občinskemu odboru, da z odločnostjo posežejo pri rimski vladi, ki mora narediti vse, da bi prišlo do nagle rešitve krize v polnem spoštovanju demokratičnih svoboščin.

Občinski svet je tudi z večino glasov sprejel dodatni dokument, ki ga je vložil svetovalec Kodrič (DSL) in podprl svetovalec Lokar (SSk), v katerem se poziva italijansko vlado, da valutira možnost o priznanju dveh novih republik Slovenije in Hrvaške. KD ga je podprla, socialisti so glasovali proti, z večino glasov pa je bil ob koncu sprejet. Vsi ostali dokumenti so bili z različnimi utemeljitvami zavrnjeni. (as)

DAJ PRILOŽNOST MIRU

V luči nasilnih dogodkov v Sloveniji in Jugoslaviji smo se člani KUD MAGNETA odločili, da odpovemo običajni petkov multimedialni večer Luna'n BLUES. Namesto tega bomo v soboto, 6. julija 1991 organizirali srečanje z naslovom »DAJ PRILOŽNOST MIRU«. Na večer, ki ima kot cilj sensibilizirati javnost, bo glasbeni nastop, skupinska razstava mladih umetnikov raznih narodnosti in intervencije kulturnih in političnih osebnosti. Srečanje bo v domu Alberta Sirkar v Križu ob 20.30.

TV frekvence predmet dvodnevne seminarja

V četrtek in petek bo na sedežu deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine študijski seminar, na katerem bodo obravnavali vprašanje podeljevanja radiotelevizijskih frekvenc.

Po pozdravnem nagovoru predsednika deželne sveta Nema Gonana bo seminar uvedel predsednik odbora za radiotelevizijsko službo v FJK Franco Brussa, nakar bodo poročali predstavniki vsedržavnega koordinacijskega telesa radiotelevizijskih odborov Vittorio Menesini, predsednik toskanske deželne vlade in odgovorni za informiranje pri konferenci predsednikov dežel Marco Marcucci ter direktor deželnega sedišča RAI v Trstu Mario Mauro, medtem ko bo predstavnik družbe Makno Media Giuseppe Richeri spregovoril o raziskovalnih izkustvih na področju načrtovanja uporabniških okolij.

Posebno pričakovanje velja za petkove posege. Najprej se bo priglasil k besedi tajnik koordinacijskega telesa radiotelevizijskih odborov Massimo Duranti, sledil mu bo predsednik parlamentarne podkomisije za radiotelevizijske tribune poslanec Willer Bordon, o stališčih deželnih vlad pa bo spregovoril predsednik deželne odbora FJK Adriano Biasutti v svojstvu predsedujočega konferenci deželnih predsednikov.

Zaključke bo povzel predsednik parlamentarne komisije za usmerjanje in nadzor radiotelevizijske službe poslanec Andrea Borri.

Center za ženske z Grete se uradno predstavlja

Center za ženske, ki že nekaj mesecev deluje v Ul. Baseggio na Greti, se bo uradno predstavil v soboto popoldne ob 17.30 v konferenčni dvorani Delavskih zadrug na Trgu Stare mitnice 13. Na srečanju, ki se ga bo udeležila tudi članica vsedržavnega tajništva Demokratične stranke levice Livia Turco, bodo ženske, članice DSL in ne, orisale predlog o sprejemljivejših urnikih, po katerih naj bi bilo odslej urejeno življenje. Obširneje pa bodo spregovorile tudi o raziskavi, ki jo je Center iz Ul. Baseggio opravil v mestnih predelih Rojan, Greta in Barkovlje.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, so predstavnice Centra v glavnih obrisih podale vsebino in namene raziskave. Na kratko pa so predstavile tudi dosedanja dejavnost Centra samega. Nastal je, kot je poudarila pokrajinska tajnica DSL Perla Lusa, kot ena prvih interesnih skupin, ki so se osnovala pod okriljem stranke.

Kot že rečeno, Center združuje članice DSL in ženske, ki nimajo strankine izkaznice: v svojem prvem obdobju delovanja, je poudarila Angela Ancona, se je Center predvsem osredotočil na preučevanje urnikov raznih služb in javnih uradov ter težav, ki jih imajo ženske kot uporabnice le-teh. Članice Centra so med drugim izkoristile tudi možnosti, ki jih nudi reforma krajevnih uprav, saj so pripravile pripombe na osnutek statuta tržaške občine. Posebna komisija je nekatere pripombe tudi sprejela. O precej zajetni študiji Centra, ki bi vsekakor zaslužila nekaj več podrobnosti, pa je na tiskovni konferenci govorila Lilla Cepak.

Danes zaključek 8. pokrajinskega kongresa CGIL

Za prenovitev sindikata in za nov razmah Trsta

V kongresnem središču na Pomorski postaji se bo danes zaključil osmi pokrajinski kongres Nove krajevne zvezne delavske zbornice CGIL. Po razpravi bodo izglasovali sklepno listino in izvolili novo vodstvo.

Debatna se je začela včeraj popoldne v navzočnosti vsedržavnega tajnika CGIL Alfiera Grandija, po njeni prekinitvi je bila na sporedu okrogla miza na temo »Trst središče neke evropske dežele: predlogi CGIL«, pred razpravo pa se je izvršilo kakšnih petnajst poročil delegatov, ki so obravnavala vprašanja v zvezi z vsedržavnimi tezami sindikata ter dokument o gospodarstvu in razvoju tržaške stvarnosti, ki ga je pripravila izvršna komisija.

Včeraj dopoldne je spregovoril tudi deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone.

Iz posegov delegatov, še predvsem pa iz predvčerajšnjega glavnega poro-

čila tržaškega pokrajinskega tajnika CGIL Roberta Treua je bila razvidna odločna volja po koreniti prenovi sindikata. Roberto Treu je izrecno opozoril, da se mora sindikat dejavno zazreti v prihodnost, in je ob tem naglasil, da se ne namerava več kandidirati; to pa zato, da bi se z delom in odgovornostmi spopadle mlade sile — ravno v tem pa je, kakor rečeno, volja po poseževanju, po prenovi. Tajnik je poudaril, da mora poiskati CGIL novo pot do enotnosti nasproti sindikatoma CISL in UIL ter se zavzel za to, da bi postal CGIL »sindikat pravic«. V ta namen bo treba znotraj sindikata okrepiti strukturo, zlasti pa servise in to v korist prvenstveno emarginiranih oseb, starostnikov, brezposelnih in žensk. Hkrati bo potrebno seveda navezati nov stik z bazo, z delavstvom — Treu je namreč obžaloval, da se v kongresno delo sindikata vključuje premalo delavcev, in to povezal s »težino in dolžino dokumentov«.

Roberto Treu se je sicer dotaknil vseh problemov, ki označujejo pokrajinsko stvarnost, od »zadeve Montehell«¹ do finančnega offshora, od odnosov s slovensko narodnostno skupnostjo do povezave z ostalim delom Evrope. Posebno pozornost je posvetil krizi v industrijskih, trgovskih in pristaniških dejavnostih, ki jo je povezal s »komodnim imobilizmom«, kakor je označil pomanjkanje politično-administrativnega načrtovanja ob neprestanem prepiranju med političnimi strankami.

Zatem je Treu nanizal nekaj predlogov: ACEGA naj se spremeni v pokrajinsko podjetje za energijo in okolje; konzorcij ACT naj se prelevi v pokrajinsko podjetje za prevoze; pripravi naj se temeljit načrt za razmah socialnih služb druge stopnje; revidira naj se vloga ustanov EZIT (promocija in usklajevanje industrijskih dejavnosti) in EAPT (razvoj pristanišča), obenem pa zagotovijo ustrezna finančna sredstva; Tržaški sklad in Sklad za bencin naj se izkoristita v bodoče za razvojne projekte in ne za upravljanje ustanov ter institucij; industrijska podjetja se morajo modernizirati, vzporedno s tem pa je treba omogočati nastajanje novih sodobnih podjetij.

Na sliki (foto Magajna): utrinek s pokrajinskega kongresa CGIL na Pomorski postaji.

Razgovor s predsednikom Združenja Borisom Siego SDGZ krepi in posodablja dejavnost svojih podružnic v okoliških vaseh

Slovensko deželno gospodarsko združenje razpolaga kot znano, s tremi sedeži v Trstu, Gorici in Cedadu. Ob teh osrednjih sedežih pa že dobro desetletje obstajajo dve izpostavi in sicer podružnici v Nabrežini in na Opčinah, ki jih med drugim združuje da na razpolago tudi Kmečki zvezi in Patronatu INAC. Doslej sta podružnici delovali vsaka po enkrat tedensko in v glavnem le za zbiranje dokumentacije, saj zaradi težav, ki so onemogočale kompiutersko povezavo s tržaškim sedežem, nista mogli nuditi članstvu servisa. S 1. junijem letos so bile te težave končno le premoščene, tako da so bila na podružnicah tudi usposobljena tri delovna mesta. Poleg tega pa se je nabrežinska izpostava preselila v nove, udobnejše prostore. Podružnici zdaj pokrivata ves teden in na ta način je združenje približalo storitve svojim članom in rešilo vrsto težav s katerimi se je moralo članstvo iz okolice spopadati, ko je bilo prisiljeno zahajati v osrednji sedež v Trstu, tudi zaradi drobnih zadev. Gre vsekakor za veliko pridobitev, v kateri smo se pogovorili s predsednikom SDGZ **Borisom Siego**, katerega smo najprej vprašali, zakaj se je združenje odločilo za to pobudo.

»Šlo je za nujen korak, saj smo na ta način bistveno okrepili dvojo prisotnost v pokrajini in pospešili nujne storitve našim članom. Seveda smo se s tem vprašanjem ubadali že dalj časa. Za člane iz okolice je postalo vsakdanje obiskovanje našega osrednjega sedeža v Ul. Cicerone težavno iz čisto logističnih razlogov. Gre torej za investicijo, ki je prvenstveno namenjena članstvu.

Pobuda je bila seveda vezana na dokajšnje stroške?

»Seveda, ta korak nas je stal veliko naporov, tako organizacijskih, kot tudi kadrovskih. Predvsem pa je šlo za finančno vprašanje, saj je tako delovanje podružnic vezano na ogromne stroške. Gre namreč poudariti, da smo s kompiutersko povezavo z osrednjim sedežem decentralizirali na podružnice kar 90 odst. vseh naših storitev. Takša povezava z Opčinami in Nabrežino pa seveda veliko stane. Gre pa razumljivo, za dolgoročne investicije.«

Kaj pa si od take investicije pravzaprav pričakujete?

»V prvi vrsti pričakujemo, da bo nova oblika poslovanja privedla do še močnejšega utrjevanja vezi z našim članstvom, o katerem smo prepričani, da bo znalo ceniti naše napore. Seveda pa upamo tudi, da bo neposredno nujne storitve v Nabrežini in na Opčinah privedlo do razširitve števila podjetij, ki se poslužujejo naših uslug. Pobuda je torej namenjena tudi akviziciji novih članov.«

Ali snujete v ta namen tudi druge pobude?

»Našim članom skušamo seveda nuditi čim boljše storitve in jim slednje skušamo tudi čimveč približati. S tem v zvezi velja poudariti, da smo se v Nabrežini preselili v nove, primernejše prostore, kjer je do nedavnega imela svoj sedež Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabre-

žini. Tu se moram tudi javno zahvaliti vodstvu Hranilnice, ki nam je prispevalo del opreme za naše nove prostore. Seveda pa se naši naporji s temi pridobitvami še niso izčrpali. Če nam bodo razmere to dovoljevale, bomo namreč v doglednem času odprli podobno izpostavo tudi v dolinski občini, da bi zadostili potrebam tamkajšnjega članstva. Naše člane pa vsekakor pozivamo, da se podružnice poslužujejo za vse potrebe.

DELOVANJE PODRUŽNIC

Podružnici SDGZ poslujeta takole:

NABREŽINA (Nabrežina center štev. 97, tel. 200073) - ob ponedeljkih, sredi in četrtkih, od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.30.

OPČINE (Narodna ulica štev. 71/1, tel. 214465) - ob torkih in petkih, od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.30.

Ameriški musicali v Revoltelli

V okviru tržaškega *Festivala operete* poteka v sodelovanju s Cappello Underground že od ponedeljka v hladnem in prijetnem Avditoriju muzeja Revoltella tudi video-filmski pregled o *Zlati dobi ameriškega musicala*. Prvi je bil na sporedu vedno sveži *Flemingov Carovnik iz Oza*, sledil mu je *Till the clouds roll by*, do petka, 5. julija, pa bodo še na sporedu: *Ziegfeld follies* (1946) Vincenta Minellija s Fredom, Astairom, Geneom Kellyjem in Redom Skeltonom; *Show boat* (1915) Georga Sidneyja s čudovitima Kathryn Grayson in Avo Gardner; *Singin' in the rain* (1952) Genea Kellyja.

koncerti

KUD Magnet z Opčin organizira v Prosvetnem domu A. Sirk v Križu vsak petek ciklus večerov z naslovom **LUNA-S BLUES** - glasba, umetnost in filmi ob luninem svitu.

Gledališče Miela

V soboto, 6. julija, ob 21. uri bo, v organizaciji Tržaškega jazz krožka, koncert pianista **Ralph SUTTONA** in v nedeljo, 7. t. m., ob 21. uri kvinteta **SUMMIT REUNION** s Kenyjem Davornom in Bobom Wilberjem.

Gledališče Verdi

V ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità v sklopu Festivala operete pričel ciklus koncertov "Opereta na trgu" v izvedbi mestne godbe na pihala G. Verdi, ki jo vodi Lidiano Azzopardo. Prvi večer bodo na sporedu skladbe skladatelja von Suppéja, avtorja operete **BOCCACCIO**.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Festival Operete

V soboto, 6. julija, ob 20.30 premier-ska predstava operete **BOCCACCIO**. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue. Ponovitve bodo trajale do 18. julija.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).

V nedeljo, 7. julija, ob 21. uri bo na sporedu izredna ponovitev Mozartovega **REQUIEMA**. Dirigent Lü Jia bo anticipiral svoj krstni nastop v Trstu, kjer bo 20. t.m. na gradu sv. Justa na Festivalu operete vodil poslovilni koncert orkestra.

V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevk **JULIETTE GRECO**.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Dvorana Auditorium Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

V okviru Festivala operete bodo v sodelovanju s Cappello Underground predvajali videofilme ameriških musicalov-operet v originalni verziji. **Danes**, 3.7. »Ziegfeld Follies«; 4.7. »Show Boat«; 5.7. »Singin' in the rain«; Ob koncu ciklusa, 12. t.m., ob 18. uri se bodo v gledališču Miela s predvajanjem treh filmov spomnili znane glasbene umetnice tiste dobe: Lilian Harvey.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Milje - Festival gledališča za mladino

Jutri, 4. julija, ob 18. uri otvoritev Festivala. **Ob 19.30** bo nastopila gledališka skupina **TERZO STUDIO** iz Pise.

razstave

V **TK galeriji** je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V **Tržaški kreditni banki**, Ul. Filzi 10, razstavlja velike barvne fotografije fotograf **RIKARDO CALIN**.

V **galeriji Bassanese** (Trg Giotti 8) je odprta razstava slikarke **ESTHER PERCAL**.

V **tržaški občinski galeriji** je na ogled razstava slikarja **DAVIDA ZULJANA**.

V **galeriji Studio Tommaseo** - Ul. del Monte 2/1 - je do 6. julija odprta razstava slikarja **Silvestra LODIJA**.

V **Beneški hiši v Miljah** bo do 6. julija odprta obsežna razstava Poetike osemdesetih let v slikarstvu in kiparstvu. Na razstavi, ki je nastala v sodelovanju Obalnih galerij z italijansko revijo za umetnost **Juliet**, so predstavljena dela 16 slovenskih in jugoslovanskih avtorjev.

V okviru Festivala **TEATRO RAGAZZI** v Miljah bo v Beneški hiši od 6. do 14. t. m. razstava "Z lutko v igro", ki jo pripravlja slovenski občinski vrtec v Miljah. Otvoritev razstave s kratko predstavo bo v soboto, 6. t.m., ob 18. uri.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništvu za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom **L'OTTOCENTO RITROVATO**. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprta ob torkih).

V **galeriji IL CARSO** - Trg Barbacan 4 - bo od 6. do 19. julija na ogled razstava slikarke **Giuliane BALBI**. Otvoritev bo v soboto, 6. t. m., ob 18. uri.

izleti

Podružnica SPDT Zlata Krona - Mačkolje organizira v nedeljo, 7. t. m. planinski izlet na Poldajno Špico (Još di Miezeznog). Odhod z osebnimi avtomobili. Zbirališče pred gostilno Tul v Mačkoljah ob 6. uri. Za informacije tel. na št. 232493 v večernih urah.

šolske vesti

Na **liceju F. Prešeren** je vpisovanje še danes, 3. julija 1991. Tajništvo je odprto od 10. d o 12. ure.

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča, da se v teku vpisovanje za šolsko leto 1991/92 še danes, 3. julija. Tajništvo je odprto od 9. do 12. ure.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. julija 1991

TOMAŽ

Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.37 - Luna vzide ob 23.47 in zatone ob 11.41.

Jutri, ČETRTEK, 4. julija 1991

DAN BORCA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.54 najvišja 14 cm, ob 7.23 najnižja -38 cm, ob 14.36 najvišja 36 cm, ob 21.14 najnižja -11 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1016,7 m pada, brezvetrje, vlaga 56-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 22,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Angela Miele, Sharon Babich, Gabriele Bradaschia, Eleonora Dorlini, Matteo Corte.

UMRLI SO: 69-letni Giuseppe Semerano, 64-letna Pierina Milocanovich, 71-letna Maria Ilijas, 63-letni Emilio Kosovel, 70-letni Vincenzo Prado, 84-letni Osvoldo Mora, 90-letna Pia Suttora, 103-letna Antonia Turk, 76-letna Maria Kerpan, 59-letni Tacisio Maier, 78-letni Bruno Colautti, 81-letna Erina Tronco, 70-letni Erminio Gardina, 68-letni Giovanni Mocolo.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1.,

do sobote 7. julija 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928)

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE**

MARCEL ACHARD

Bi igrali z mano?

Režija **Adrijan Rustja**

Predstave na prostem

Jutri, 4. julija, ob 21. uri OPČINE - Prosvetni dom

v petek, 5. julija, ob 21. uri ZGONIK - Igrišče pod županstvom

v soboto, 6. julija, ob 21. uri DOBERDOB - Občinski park

v nedeljo, 7. julija, ob 21. uri DRAGA - Počitniška kolonija

razne prireditve

ŠZ Gaja vabi na 11. ŠPORTNI TEDEN do 7. t. m. v Športnem centru na Padričah. Program: do 7. t. m. deželni teniški turnir za NK Hill sport, do 5. t. m. turnir odbojke v mešanih ekipah ter nogometni turnir 7:7 in 7. t. m., ob 21. uri tradicionalni nočni tek Gaje. Zabavala vas bosta ansambla Happy day in Alpen Adria Sextett.

SKD Slavec Ricmanje - Log organizira v dneih 5., 6., 7. in 8. t. m. VAŠKO ŠAGRO s sledečim programom: v petek, 5. t. m. ples z ansamblom Krt, v soboto, 6. t. m. ples z ansamblom Alpen Adria, v nedeljo, 7. t.m., ob 18.30 kulturni program, ples z ansamblom Krt ter v ponedeljek, 8. t. m. ples z ansamblom Pomlad.

Zbori Vesela pomlad vabijo na KONCERT DEKLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORRA Srednje pedagoške šole iz Prage, ki bo v petek, 5. t. m., ob 21. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

razna obvestila

SKD I. Gruden in ŠD Sokol prireja 11. poletno središče za otroke od 3. do 11. leta starosti od 15. do 26. julija na društvenem igrišču v Nabrežini. Za informacije tel. na št. 229332 od 13. do 15. ure.

KD Lonjer - Katinara prireja od ponedeljka 19. do vključno sobote, 24. avgusta v društvenih prostorih v Lonjerju otroški poletni center. Vpisovanje in informacije v večernih urah na tel. št. 910178.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 **Ultrà**, r. Ricky Tognazzi.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 **Whore** (Puttana), r. Ken Russel, i. Theresa Russel, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 19.00, 22.00 **Tilai**, r. Idrissa Ouedraogo, i. Rosmane Ouedraogo, Ina Cisse.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **Colpi proibiti**.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **No, così no, più forte**, porn., □□

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 **Rosenkrantz e Guildenstern sono morti**, i. T. Roth, R. Dreyfuss.

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 **Balla coi lupi**, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 **Ghost**, i. P. Swayze, D. Moore.

MIGNON - Zaprto.

LUJDSKI VRT - 21.15 **Ho sposato un fantasma**.

EDEN - 15.30, 22.00 **Solange, la calda bocca**, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 20.00, 22.10 **Pazzi a Beverly Hills**, i. Steve Martin.

LUMIERE - 17.00, 22.15 **Il portaborse**, i. N. Moretti.

ALCIONE - 19.00, 22.00 **La fiammiferai**, r. Aki Kaurismaki.

RADIO - 15.30, 21.30 **La femmina e il piacere**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

2. 7. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1357,50	1290.—	Japonski jen	9,809	8,90
Nemška marka	742,970	735.—	Švicarski frank	865,780	855.—
Francoski frank	219,380	215.—	Avstrijski šiling	105,598	104.—
Holandski florint ...	659,780	650.—	Norveška krona	190,680	185.—
Belgijski frank	36,117	34,50	Švedska krona	205,940	200.—
Funt šterling	2186,250	2150.—	Portugalski eskudo .	8,489	7,50
Irski šterling	1988,20	1960.—	Španska peseta	11,877	11.—
Danska krona	192,540	187.—	Avstralski dolar	1039,10	960.—
Grška drahma	6,799	6,20	Jugoslov. dinar	—	—
Kanadski dolar	1187,60	1120.—	ECU	1527,350	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bodo danes, sredo, 3. julija menjala telefonsko številko naročnikom v Trstu, katerih številka se začne s **50, 61, 65**. Interesenti so že bili obveščeni.

Za te nove številke, ki so že objavljene v telefonskem imeniku 1991/92, bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo obveščala o spremembi telefonske številke vse, ki bodo klicali stare številke.

GRUPPO IRI STET

Società Italiana per l'Esercizio
delle Telecomunicazioni p.a.

Ob nadaljevanju vojne in vse večji škodi

Zdaj je poleg besedne solidarnosti nujno potrebna materialna pomoč

Jutri bo nov dan, z novimi naloga- mi in preizkušnjami, je dejal na slo- vesnosti ob proglasitvi suverenosti Republike Slovenije, 26. junija pred- sednik predsedstva Milan Kučan. Minil je teden dni v katerem se je slovenski narod znašel v vojni, ki še ni končana in ki je že, poleg človeš- kih žrtev, povzročila ogromno mate- rialno škodo. Odpravljanje posledic bo terjalo izrednih in dolgotrajnih naporov ne samo Slovenije, ampak tudi širše skupnosti. Po vesteh iz Slovenije je v številnih krajih mote- na redna proizvodnja, ponekod so jo celo ustavili. Zaradi vojne obstaja neposredna nevarnost, da bodo tuji partnerji, za katere v dobršni meri

delajo številna slovenska podjetja, odpovedali že sklenjene dogovore. Ob nadaljevanju sedanjega stanja bo ta škoda še večja. Nerazumljivo bi bilo, če bi za začetek organizira- nega zbiranja pmoči čakali na konec agresije in na ureditev razmer. Slo- venija potrebuje takojšnjo pomoč v denarju, blagu, obleki, v prihodnjih dneh verjetno tudi v zdravilih, krvni plazmi itd. V okviru sodelovanja med občina- ma Gorica in Nova Gorica so bile te dni že odposlane v sosednje mesto pošiljke kvasa in drugega blaga, po- trebnega za redno preskrbo prebi- valstva. Včeraj se je sestal Odbor za po- moč Sloveniji in razpravljal o še

boljši organizaciji pomoči in o neka- terih drugih pobudah. Tako naj bi izdelali dvojezični plakat z navodili o oblikah in krajih zbiranja pomoči. Pri vseh treh slovenskih kreditnih zavodih na Goriškem. Pri posojilnici v Sovodnjah lahko občani položijo denarne prispevke na tekočem računu št. 23/7, v Dober- dobu na tekočem računu št. 1720, pri Kmečki banki v Gorici in Krminu pa na tekočem računu št. 61001. Odbor javlja, da so iz Nove Gorice zaprosili predvsem za čevlje in oble- ko, seveda vse v dobrem stanju. Zbirni center za ta material je v Ka- toliškem domu.

Vsi, ki bi se radi angažirali pri že razpisanih in bodočih humanitarnih akcijah v korist Slovenije, naj se po- zanimajo na sedežu SKGZ (tel. 531644) in SSO (tel. 536455). V tem trenutku je nadvse po- membno, da ta pomoč pride takoj in na pravo mesto. Kakor smo že včeraj poročali, bodo zbrani denarni pri- spevki in drugo blago, po dogovoru v Odboru za pomoč Sloveniji, na razpolago Rdečemu križu Slovenije in ustanovi Caritas.

Telegram župana predsedniku vlade

Župan Antonio Scarano je včeraj, spričo zaskrbljujoče za- ostritve stanja v Jugoslaviji, po- slal Predsedniku vlade tele- gram. Prosi za posredovanje vlade v Beogradu, da bi jugoslo- vanska vojska ne izvajala akcij na območju Nove Gorice. Gre za območje, ki je živo spojeno z območjem Gorice.

Ob morebitnih vojaških pose- gih bi bila lahko ponovno ogro- žena varnost in nedotakljivost prebivalstva Gorice, kar se je v prejšnjih dneh že tudi zgodilo.

Množijo se pobude za pomoč Sloveniji

PO SDGZ seznanil različne ustanove

Pokrajinski odbor SDGZ za Goriško je v ponedeljek razpravljajl o napadu jugoslovanske armade na samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo, še pose- bej pa o sporočilu za javnost, ki ga je izdala Gospodarska zbornica Slovenije.

Na seji so člani izrazili vso podporo slovenskemu narodu in podprli sporoči- lo za javnost GZ Slovenije. To sporočilo je deželni predsednik posredoval Trgo- vinskim zbornicam v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu, mešanim zbornicam Ital—Jug iz Trsta, Gorice, Vidma in Milana, deželnemu odborništvu za trgovino in obrt, ministrstvu za trgovino in ministrstvu za industrijo.

Predsednik GZ Slovenije je v posebnem sporočilu obvestil o vojaški agresiji na Slovenijo ter o škodi, ki jo je in ki jo bo to nesprejemljivo dejanje povzročilo.

Predstavnika Svetovnega slovenskega kongresa obiskala župana Scarana

Člana goriškega odbora Svetovnega slovenskega kongresa Janez Povše in Gorazd Vesel sta včeraj zaprosila za sprejem pri goriškem županu Antoniu Sca- ranu v zvezi z vse bolj zaskrbljujočimi dogodki v Sloveniji. V daljšem pogovoru sta mu predlagala, da bi goriška občina ponudila v znak solidarnosti odboru Svetovnega slovenskega kongresa gostoljublje v obliki simboličnega sedeža.

Scarano je pokazal za zamisel veliko razumevanja, posebno ker gre pri zadevi za izrazito nepolitično, zato pa toliko bolj solidarnostno obeležje. Dogo- vorjeno je bilo, da je treba precizirati vse podrobnosti pri tehnični izvedbi te dolgoročne ideje.

Prispevki Goriške hranilnice ustanovam in organizacijam

Upravni svet Goriške hranilnice je pred kratkim sprejel sklep o dodelitvi finančnih prispevkov številnim druš- tvom in ustanovam v obliki podpore za njihovo dejavnost na kulturnem, socialnem in drugih področjih. V ta namen je upravni svet razdelil za okrog štirideset milijonov lir prispev- kov. Celoten sklad, ki ga je ustanova namenila za take posege znaša 1,5 mi- lijarde lir. Doslej so uporabili že 1,2 milijarde. Med društvi, ustanovami in združenji, ki bodo prejeli finančni pri- spevek so zavod Cerruti iz Koprivne- ga, zavod Villa Santa Maria della Pace iz Medeje, šola za bolničarje v Gorici, pokrajinski konzorcij čebelarjev, zdru- ženje Arsi iz Moša.

Upravni svet je sklenil podpreti tudi zanimivo pobudo na področju uveljav- ljanja univerze v Gorici. Odobril je prispevek za organizacijo mednarod- nega posvetovanja, ki bo v jeseni na temo vloge Združenih narodov v boju proti mamilom in organiziranemu krimi- nalu.

■ Novinarji v teh dneh delamo v neo- bičajnih razmerah, v takih razmerah pa pride tudi do napak, oziroma po- manjkljivosti. Tako je v včerajšnji šte- vilki, na strani 13 izpadel podpis k fo- tografiji pod uvodnim člankom. Pos- netek je bil napravljen na nedeljski manifestaciji SSK v Doberdodu.

MIHAELA in RENATO

sta praznovala 35 let poroke. Voščila jima izrekatašin Avgustin z ženo, hčerka Nerina z možem in vnuki.

razna obvestila

ŠD Sovodnje vabi v petek, 5. t.m. ob 20.30, oz. ob 21. uri na 35. redni občni zbor. Zbor bo v Kulturnem domu v So- vodnjah.

ZSSDI obvešča, da bo julija in avgusta urad odprt od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

ZSKD obvešča, da je urad odprt po po- letnem urniku, in sicer od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

Doberdobska občinska uprava obveš- ča, da je do 5. julija na razpolago vsem občanom osnutek občinskega statuta. Vsakdo si ga lahko med urnikom delova- nja knjižnice ogleda in predstavi more- bitne pismene pripombe.

Doberdobska občinska uprava obveš- ča, da je poletni urnik knjižnice sledeči: ponedeljek 9.00-13.00, 16.00-18.00; torek 9.00-13.00; sreda 9.00-11.00, 16.00-18.00; petek 9.00-13.00. Knjižnica bo zaprta od 29.7. do 17.8.91.

Kmečka zveza opozarja, da je treba prošnje za oprostitev zdravstvenih stroš- kov (ticket) obnoviti vsako leto. Pojasni- la nudijo v uradu KZ v Ul. Malta 2.

Knjižnica Damir Feigel posluje vsak delavnik od 8. do 13. ure do vključno 26. julija.

*SDGZ v Gorici obvešča, da so premes- ti sedež v Ul. Roma 20, 3. nadstr. (v palači INAIL). Tel. 32844 - fax 536667.

Uredništvo Klope vabi v petek, 5. juli- ja, ob 20.30 v prostore uredništva za pri- pravo na 20. obletnico.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »La settimana della sfinge«. Režija Daniele Luchetti.

VERDI Danes zaprto. Jutri 19.00-22.00 »Il falò delle vanità«.

VITTORIA Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Rita Bassi - Ul. don Bosco - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes ob 9.10 Edoardo Modesti iz bol- nišnice Janeza ob Boga v Trzič, ob 11. uri Carlo Vidoz iz Vidma v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 13.15 Albano Gerin iz splošne bolnišnice v Vileš, ob 13.15 Cira Pascolo, vd. Basaldella iz splošne bolnišnice v Marjan, ob 13.15 Vulmaro Marini iz splošne bolnišnice v Krmin.

Z obdukcijo bodo skušali ugotoviti vzroke smrti

Z obdukcijo, ki jo bodo izvedli dan- es, čeprav je bila le ta predvidena že za včeraj, bodo skušali ugotoviti vzro- ke smrti 19-letne Rossane Forcella iz Škocjana, ki je prejšnjo nedeljo popol- dan umrla, menda zaradi zastupitve. Nepričakovano zastupitev naj bi po- vzročila riba, ki jo je dekle zaužila v petek zvečer. To naj bi namreč pove- dali starši, 60-letni oče Rodolfo in 54- letna mama Ottavia, ki v petek sicer nista jedla slumljive ribe. Ta je bila menda že več časa shranjena v zmrz- valniku, nakar se je nesrečni Rossani zahotelo po ribi in jo je skuhala. Že isto noč jo začutila močne bolečine v trebuhu, starši pa so ji dali le nekaj kapljic zdravila Novalgine za poteši- tev bolečin. Toda v soboto popoldan so bolečine ponovno narasle, tako da je oče sklenil prepeljati hčerko v tržiš- ko splošno bolnišnico. Tu so dekle pregledali in odredili takojšen prevoz v tržaško bolnišnico na Katinari, kjer so jo sprejeli na oddelku za oživljanje. Zdravniki so takoj sklenili jo operirati. Operacija je trajala celih pet ur, ven- dar kljub vsem naporom niso uspeli rešiti mladega življenja.

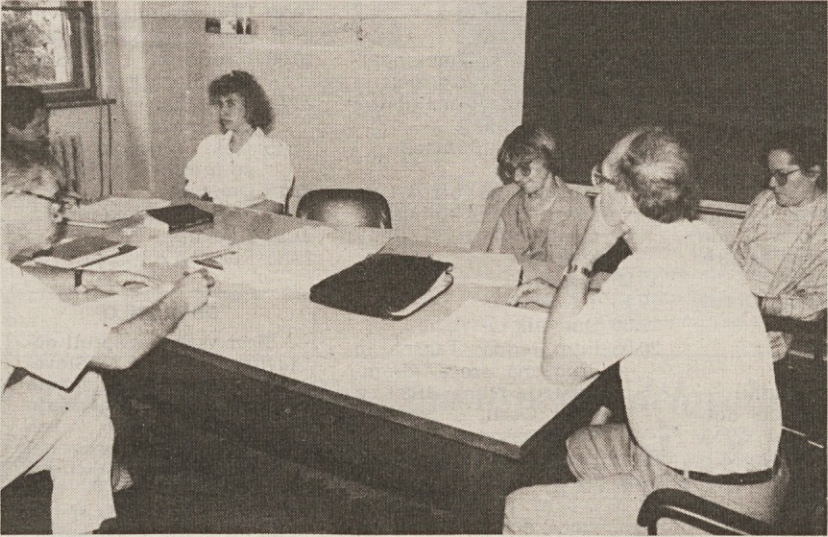
Smrt dekleta je močno odjeknila na Trziškem. Rossana je lani z odliko za- ključila študij na zavodu Einaudi v Trziču, obiskovala pa je fakulteto za statistiko na tržaški univerzi.

Peterica "rambov" se bo morala februarja zagovorjati pred sodiščem

Peterica "rambov", ki jih je lani iz- vidnica karabinjerjev zasačila in po pregledu aretirala, ko so se igrali voj- no ob vojaških napravah na Dober- dobskem krasu se bo morala zagovar- jati pred sodnikom 14. februarja 1992. Tako je včeraj sklenil, kot to predvi- deva novi kazenski pravilnik, preisko- valni sodnik Sergio Gorjan, ko je vzel v pretres zahtevo javnega tožilca Mat- tea Trotte.

Peterica, ki jo sestavljajo 36-letni avtočičar Angelo Bresti iz Doberdoba, 24-letni Massimilano Missoni iz Fi- umicella, 20-letni Massimiliano Pasian iz Škocjana ter brata Pahor, 22-letni Joško in 21-letni Davorin iz Trziča, je namreč obtožena nedovoljenega vsto- pa na vojaško območje. Obtoženci se bodo sicer morali zagovarjati pred sodnikom še zaradi nekaterih drugih

Tudi na učiteljišču so včeraj zaključili letošnjo maturo

Včeraj so se na goriških višjih sred- njih šolah zaključile letošnje maturi- tetne preizkušnje. Tudi bodoči učitelji in učiteljice so namreč opravili še za- dnji šolski napor pred dosego diplo- me. Na učiteljišču Simon Gregorčič je bil včeraj drugi dan ustnega dela izpi- ta. Na hodniku v drugem nadstropju bivšega malega semenišča v Ul. Alvia-

no je bilo še precej živo, saj je kandi- datom sledilo več sošolk, ki so opravi- le maturo že v ponedeljek.

Prisluhnili smo izpraševanju Marti- ne, ki jo je očitno živčna napetost močno preizkušala. Po italijanščini je bil govor v pedagoškem "kotičku" o problemu narečja, o primerjavi med pozitivistični in delovni šoli Deweya

ter o reformah v zgodovini šolstva vse do vpliva televizije na otroke. Še po- prava slovenske in matematične nalo- ge in Martina se je lahko oddahnila.

Sledile so dolge minute pavze, v ka- teri so si člani komisije privoščili ka- vico. Le še dva maturanta, Peter in Miriam, sta še imela pred seboj za- ključno preizkušnjo in na obrazih jima je bilo opaziti dokajšnjo mero zaskr- bljenosti. Prav čakanje na izpit, sta se pritoževala, je najhujši trenutek. Sicer so bile posebno živčne tudi nekatere maturantke, ki so že dan prej uspešno opravile ustni del. Med temi Suzi očit- no še ni popolnoma "prebolela" letoš- nje mature, saj je zelo zavzeto spre- mljala izpit vseh svojih sošolcev in so- šolk. Agata, ki je bila včeraj prva na vrsti, pa je bila znatno bolj sproščena, saj je izpit dobro opravila. Le škoda za tisto nesrečno matematično nalogo... ki je sicer izdala vse kandidate.

Sedaj čaka vse maturante zasluženi počitek. Za uspeh bodo učiteljiščniki izvedeli šele v petek okrog poldneva. Naj povemo še, da bodo danes objavili končne izide na tehnično-trgovskem zavodu Žiga Zois.

Na sliki (Foto Čubej): med včeraj- šnjim ustnim izpitom na učiteljišču Gregorčič.

Na nižji srednji šoli Trinko so vsi uspešno opravili izpit

Tudi dijaki tretjih razredov srednje šole Ivan Trinko so zaključili letošnje šolske napore. Uspeh je bil popolen, saj je vseh 68 dijakov uspešno opravi- lo malo maturo.

SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO - GORICA

Izdelali so:

3 A razred - Susy Dorni, Cristina Iussa, Irina Lovisoni (odlično), Serena Mucci, Maja Ozbot, Loredana Pucci, Elisa Riggio (odlično), Dario Del Negro, Simon Feri, Aljosa Janin, Jan Leo- poli (odlično), Alex Makuc, Andrea Marassi, Mattia Mastroianni, David Miklus, Denis Pavio (odlično), Tomaz Sosol.

3 B razred - Vanja Bastiani, Vesna Brajnik, Nataša Cernic, Barbara Cotic, Enrica Cernic, Martina Cernic, Kseni- ja Devetak, Serena Pellegrin (odlično), Magda Tomic, Daniela Volk, Saman-

ta Zara, Erik Figelj, Peter Figelj, Ma- nuel Frandoli, Evgen Komjanc, Matej Makuc, Robert Mucci, Matjaz Pintar.

3 C razred - Sara Boškin, Zdenka Boškin, Vanja Cernic, Valentina Deve- tak, Andrejka Hlede, Maja Humar (od- lično), Mauro Denise, Sara Terpin (od- lično), Adriano Braini, Andrea Cerni- goj, Kristjan Devetak, Marko Devetak, Alessandro Marega, Sebastiano Misi- goi, Davide Pisk, Dimitri Pintar, Ma- nuel Sobani, Štefan Tommasi (odlič- no), Denis Zuljan.

PODRUŽNICA - DOBERDOB

Izdelali so:

3 razred - Elena Cettul, Romina Ferfolja, Greta Gergolet, Nataša Ger- golet, Maja Lavrenčič, Sonia Legiša, Katjusa Peric, Alessandra Pizzo, An- drea Farra, Martin Frandolic, Aljoša Gergolet, Ivan Gergolet, David Lav- rencic, Daniel Radetti (odlično).

Pri samih 54 letih podlegel raku eden od interpretov Bonanze

Umrl je igralec Michael Landon

NEW YORK — V ponedeljek je v New Yorku umrl ameriški igralec Michael Landon, protagonist znanih nanizank, kot so *Bonanza*, *La casa nella prateria* in *Highway to Heaven*. Star je bil komaj 54 let, a premagala ga je neozdravljiva bolezen.

Landon je že aprila javno povedal, da ima raka na pankreasu in jetrih in da se namerava boriti proti bolezni z vso silo, ki jo premore. Delal je vrsto terapij in pil ogromne količine korenčkovega soka.

V Italiji smo Michaela Landona poznali skoraj izključno kot junaka omenjenih TV nanizank, predvsem *Bonanze*, v kateri je nastopal ob Lorneeu Greenu in Danu Blockerju in ki nas je skozi vse zimske mesece do zgodnje pomladi spremljala na eni od Berlusconijevih mrež. V ZDA je baje še bolj popularna *La casa nella prateria*, v kateri pa Landon še zdaleč ni samo protagonist. Bil je tudi producent nekaterih prizorov te nanizanke, za katere je napisal scenarij in jih tudi režiral. Postal je pravzaprav nekakšen simbol človeka, ki se bori proti nesrečam in nadlogam ter jih tudi uspe premagati. Za prihodnjo sezono je načrtoval novo nanizanko *US*, a moral se je odpovedati načrtu, ker se mu je bolezen preveč poslabšala.

Michael Landon se je rodil 31. oktobra 1936 v newyorški četrti Forest Hills. V mladih letih se je posvetil športu in dosegel kar zabavljive rezultate v metu kopja. Med tekmovaljem je nato utrpel manjšo okvaro in je je moral zapustiti agonistični šport. Odločil se je, da se bo preizkusil na drugem področju in tako je leta 1956 začel igrati v manjših vlogah v filmih in televizijskih showih. Za TV je tudi režiral dva filma - *The Loneliest Runner* in *Sam/Son*. Poročil se je trikrat, zadnjič leta 1983 s Cindy Clerico, iz treh zakonov pa je imel skupno devet otrok.

Na sliki: Igralec Michael Landon leta 1989, ko je nastopal v nanizanki *Highway to Heaven* v vlogi angela Jonathana Smitha (foto AP)

In tudi letos v Areni glasba pod zvezdami

VERONA — Danes se v Veroni začneja 69. poletna operna sezona, ki namerava izenačiti ali celo potolčiti rekord lanske, kljub temu da v repertoarju ni Aide. Do zadnjega je vzbujal slabo voljo podatek, da so ustanovi »rezali« nekaj prispevkov, zaradi česar so uslužbenci nameravali tudi stavkati. Zdi se, da so se temni oblaki vsaj ta trenutek razblinili in da bodo poletne predstave nemoteno stekle.

Za otvoritveno predstavo v velikem rimskem amfiteatru bo na odru Verdi-jev Rigoletto. Vsi sedeži so bili že zdavnaj razprodani, kot se to v Areni dogaja vsako leto, kar pomeni da organizatorji nimajo nobene skrbi za občinstvom, včasoih le zato, ker ga je preveč. Sceno, kostume in režijo je oskrbel Silvano Bussotti, kar da slutiti, da bo ta Rigoletto zelo »strog«.

Orkester bo dirigiral Rico Saccani, ki bo s tem nastopom debitiral v Areni. Zdi se, da je uspel rešiti akustične probleme in da je mogoče slišati vse pianissime tudi v najbolj oddaljenih kotih. Protagonist letošnje postavitve bo Leo Nucci, ob katerem bosta med drugimi nastopala Mariella Devia in Marcello Giordani.

V soboto, 6. julija, je na repertoarju Nabucco s Pierom Capuccillijem, Gheno Dimitrovo in Eugeniom Nesterenkom. Dirigent bo Daniel Oren, režiser pa Gianfranco di Bosio. Tretje delo na sporedu (premiera je predvi-

dena 14. julija) je Turandot v režiji Giuliana Montalda in z dirigentom Damielom Nazarethom; peli bodo Grace Bumbry, Christian Johansson in Mieta Sighele. Letošnji poletni spored dopolnjujeta balet Romeo in Julija s Carlo Fracci (9. avgusta) in Mozartov koncert (1. septembra).

Vsako leto so v zvezi s sezono v Areni zanimive tudi številke: s prepro dajo vstopnic je ustanova že vnovčila preko 17 milijard lir. Razprodana je že več kot polovica predstav, za ostale predstave pa so na razpolago še samo slabši sedeži na najbolj oddaljenih stopniščih. Arena namerava »gostiti« letos še več odskovalcev kot v letu 1990, torej v samih dveh mesecih rep- riza preko 600.000 gledalcev, ki prihaja- jo z vseh koncev sveta, da lahko uživa- jo ob dobri glasbi pod zvezdami.

Novembra bo ansambel veronske Arene odpotoval v Tokio z Montaldo- vo Turandot. Medtem so seveda tudi že določili repertoar za poletno sezono 1992: na oder se bo vrnila Aida v zgo- dovinski postavitvi iz leta 1913, spored pa bosta dopolnjevala Don Carlo in Boheme. Ob vsem tem še »sodna« za- nimivost: upravni svet Arene je sprožil sodni postopek proti kiparju Mariu Ceroliju, ki je leta 1985 izdelal scene za Trovatore in pridržal zase velikega lesenega konja. Prav tega konja bi us- tanova zaradi umetniška in materialna vrednosti hotela zase.

Umrla je zadnja Smareglieva hčerka

V starosti 97 let je v Tržiču v ponedeljek umrla Silvia Smareglia, zadnja hčerka istrskega skladatelja Antonia Smareglie. Rodila se je v Vodnjanu, 14. 2. 1894, torej v kraju in letu, ko je njen oče komponiral *Istrsko svatbo*. Pogreb bo jutri ob 9.30 iz cerkve Beata Vergine Marcel- liana v Tržiču na pokopališče pri Sv. Ani (ob 11.30), kjer bo pokopana ob očetu in materi Yetti Polla.

Skladatelj Antonio Smareglia se je rodil v Pulju leta 1854 in umrl v Trstu leta 1929. V svoje opere je zelo rad vpletal istrske folklorne ele- mente, ki jih je obravnaval zelo samostojno. Po slogu je bil bliže Wa- gnerju kot veristični italijanski operni tradiciji. Bil je slep in je živel odmaknjeno od sveta, zato se tudi ni mogel boriti za uveljavitev svoje glasbe, čeprav bi to zaslužila. Pri nas je znana predvsem že omenjena *Istrska svatba*, v kateri je avtor uporabil kar nekaj značilnosti istrske ljudske glasbe.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 7.30 Kratki film s Stanliom in Olliom
- 8.45 Dokumentarec: C'era una volta lo spazio
- 9.00 Accardo izvaja Mozarta
- 9.35 Nanizanka: La signora in giallo
- 10.25 Film: La contessa di Castiglione (zgod., It. 1944, r. Flavio Calzavara, i. Doris Duranti)
- 11.55 Vreme in kratke vesti
- 12.05 Varieteja: Occhio al biglietto, 12.30 Piacere Raiuno - Foggia
- 13.30 Dnevnik - tri minute
- 14.00 Film: La signora scom- pare (krim., VB 1938, r. Alfred Hitchcock)
- 15.40 Variete: Poletni Big
- 17.15 Dok.: David Hamilton
- 17.45 Sredozemske igre
- 18.20 Nanizanka: Cose dell'al- tro mondo
- 18.45 TV film: 1915 (dram., Avstral. 1984, r. Chris Thomson, 1. del)
- 19.40 Almanah in dnevnik
- 20.40 Koncer Claudia Baglio- nija (prenos)
- 22.45 Dnevnik
- 23.00 Športna sreda
- 24.00 Dnevnik in vreme
- 1.25 Variete: Caribe

RAI 2

- 7.20 Risanke
- 8.50 Nanizanki: Mr. Belve- dere, 9.15 Alf
- 9.40 Film: Un volto nella fol- la dram., ZDA 1957, r. Elia Kazan)
- 11.40 Nanizanki: Lassie in 12.10 La clinica nella Foresta Nera
- 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo
- 13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara
- 15.05 Nan.: Asso della Manica
- 16.05 Rubrika o vrtnarstvu
- 16.25 Vesti in Iz Parlamenta
- 16.45 Film: I pericoli di Paoli- na (kom., ZDA 1967)
- 18.30 Vesti in Sport
- 18.45 Nanizanka: Hill Street giorno e notte
- 19.45 Dnevnik in Sport
- 20.30 Film: Amore e odio (dram., Kan. 1989, r. Francis Mankiewicz, i. Kenneth Welsh)
- 22.15 Mixer v svetu
- 22.50 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
- 23.15 Dnevnik in horoskop
- 23.40 Variete: Antennati 2
- 0.10 Sredozemske igre
- 0.50 Film: Donne facili (dram., Fr. 1960, r. Clau- de Chabrol)

RAI 3

- 11.20 Šport: kolesarstvo in Hatria Cup
- 12.00 Film: La damigella di Bard (dram., It. 1936, r. Mario Mattoli, i. Emma Gramatica)
- 13.15 Pred 20 leti.
- 14.00 Deželne vesti
- 14.10 Popoldanski dnevnik
- 14.20 Dok.: Glenn Gould
- 15.00 Pred premiero - Izza ku- lis: Rigoletto
- 15.45 Šport: SP v skokih, 16.15 IP v balinanju
- 17.00 Film: Roberta (dram., ZDA 1935, r. William Seiter, i. Fred Astaire, Ginger Rogers)
- 18.45 Športna rubrika: Derby
- 19.00 Dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Še ni prepozno
- 20.00 Grand Prix v atletiki
- 20.30 Film: La storia del dot- tor Wassell (pust., ZDA 1944, r. Cecil B. De Mil- le, i. Gary Cooper)
- 22.50 Dnevnik
- 22.55 Rubrika: Fai la TV
- 23.30 Nočni dnevnik
- 0.15 Film: Ossessione (dram., It. 1942, r. Luchino Vis- conti, i. Clara Calamai, Massimo Girotti)

TV Slovenija 1

- 8.50 Video strani
- 9.00 Mozaik (pon.): Živ zav (pon.), 9.55 Nore gobe
- 11.00 Nadaljevanke: Ingverje- vo drevo
- 12.00 Video strani
- 16.15 Video strani
- 16.20 Sova (pon.), vmes nani- zanki Pujsovi dosjeji in Campion - Resna glasba
- 17.50 Video strani
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 Dnevnik
- 18.05 Spored za otroke in mlade: Klub klobuk na počitnicah, 18.30 Deni- jevo jajce
- 19.00 Risanka
- 19.15 TV okno
- 19.30 Dnevnik in vreme
- 20.05 Film tedna: Takšna in drugačna sreča (dram., Avstrija-Nem. 1980, r. Axel Corti, i. Susanne von Borsoddy)
- 22.15 Dnevnik in vreme
- 22.35 Video strani
- 22.40 Nočni program Sova, vmes nanizanka Alf in nad. Državni udar po britansko (dram., VB 1988, r. Mick Jackson, i. Ray McAnally, 1. del)
- 24.00 Video strani

TV Koper

- 16.00 Športni pregled
- 18.30 Risanke
- 18.50 Odprta meja
- 19.00 TVD Stičiče
- 19.25 Video agenda
- 19.30 Lanterna magica, vmes nanizanka Matt e Jenny
- 20.00 Nanizanki: Lucy Show, 21.00 Buck Rogers
- 21.00 Rubrika: Capodistria per amica... Estate
- 21.45 Dok.: Grki, potovanje po prostoru in času
- 22.15 Dnevnik
- 22.25 Nan.: Fantasilandia
- 22.20 Dnevnik
- 23.35 Rubrika o športu

OBVESTILO

Sicer vsak dan sproti ob- javljamo sporede TV Slove- nija, vendar zaradi znanih dogodkov, ki pretresajo slovensko deželo v teh dneh, objavljeni programi ne odgovarjajo resnici, saj oddaja slovenska TV hiša vseskozi najnujnejša sporo- čila in poročila z bojišč. Tudi sprejemanje sporedov je včasih kljub trudu tehni- kov in odgovornih moteno zaradi težav z oddajniki.

RADIO TRST A

- 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, Poroči- la; 7.20 Dobro jutro vmes Koledar; 8.10 Na počitnice (pon.); 8.50 Prijubljene me- lodije; 9.30 Nanizanka: Veter in vinogra- du (Carlo Sgorlon, 1. del); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Glasba; 12.00 Razgled- nice iz Španije; 12.20 Evergreeni; 12.40 Ženska komorna skupina Cappella civi- ca; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Na- rodnozabavna glasba; 13.35 Človek v mejnih situacijah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Dvojezičnost in identiteta; 16.30 Rock zvezde; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Mozartov teden; 18.00 Slovenska litera- tura na stičišču z italijanskim svetom; 18.20 Blues; 19.30 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.30 Instrumenti; 9.35 Turistični napotki; 10.00 Gospodar- stvo in glasba; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Domača glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Me- hurčki; 14.20 Mladi mladim; 14.40 Mer- kurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otro- ci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Zbori po želji; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Operna literatura; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Lite- rarni nokturmo; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER

(slovenski program)

- 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Pre- nos Vala 202; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Glasbene že- lje po telefonu; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER

(italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Uga- ni; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Sre- čanja; 12.00 Glasba po željah in čestitke; 14.32 Turistični napotki in angleščini in nemščini; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Komedijant; 16.00 Poletna oddaja; 17.00 Televizijski pozivi v živo; 17.35 Plošče; 17.50 Poletni koncert; 18.00 Alphabet Street; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matine- ja in obvestila; 17.00 Pogovor z vedeže- valko: Vas zanima vaša prihodnost?; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in ostali Trst.

CANALE 5

- 7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon templar, 9.00 Bonanza
- 10.00 Film: Agatha Christie - Delitto in tre atti (krim., ZDA 1986, r. Gary Nel- son, i. Peter Ustinov)
- 12.00 Variete: Rivediamoli
- 12.30 Nan.: Sposati con figli
- 12.55 Canale 5 News
- 13.00 Variete: Estate 5
- 14.30 Nanizanki: Top secret, 15.30 Genitori in blue je- ans
- 16.00 Otroški variete: Bim bam bam in risanke
- 18.00 Kvizi: O.K. Il prezzo è giusto!, 18.55 La verità, 19.35 Cos'è cos'è, 20.20 Girogioco, vmes (19.30) Canale 5 News
- 20.35 Glasbena oddaja: Sapore di Mare (vodi Luca Bar- bareschi)
- 22.35 Nan.: Casa Vianello
- 23.05 Variete: Maurizio Co- stanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
- 1.05 Variete: Il Tg delle va- canze
- 1.15 Nan.: Colorado
- 2.20 Film: Delitto in 3 atti
- 4.00 Nanizanke non stop

RETE 4

- 8.00 Nanizanka: Love Boat
- 8.50 Nad.: La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Val- eria, 11.40 Topazio
- 12.50 Variete: Buon Pomerig- gio (vodi P. Rossetti)
- 13.00 Nadaljevanke: Dallas, 13.55 Sentieri, 15.00 Pic- cola Cenerentola, 15.35 Señora, 16.10 Stellina, 16.10 La valle dei pini
- 18.05 Nan.: General Hospital
- 18.45 Nadaljevanke: Febbre d'amore, 19.35 Primave- ra, 20.05 Marilena
- 20.35 Film: Arabesque (pust., ZDA 1966, r. Stanley Do- nen, i. Gregory Peck, So- fia Loren)
- 22.40 Film: Madame X (dram., ZDA 1966, r. David Po- well Rich, i. Lana Turner, John Forsythe)
- 0.35 Nanizanka: Love Boat

ITALIA 1

- 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 8.30 Odprti studio
- 9.00 Kviz: Urka!
- 10.00 Nanizanki: Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide

- 11.45 Odprti studio
- 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 13.30 Festivalbar - Zona verde
- 13.45 Film: La spina dorsale del diavolo (vestern, It. 1970, r. Niska Fulgozi, i. Bekim Fehmiu)
- 16.00 Nanizanke: Tarzan, 17.00 Vietnam addio, 18.00 Adam 12, vmes (18.30) Odprti studio, 19.00 I 4 della scuola di polizia
- 20.00 Risanke
- 20.30 Film: Lezioni d'estate (kom., ZDA 1987, r. Carl Reiner, i. Mark Harmon, Kirstie Alley)
- 22.30 Nan.: Voci nella notte
- 23.30 Glasbena oddaja: Top- Vent
- 0.30 Odprti studio
- 0.30 Nan.: Vietnam addio
- 0.45 Film: La spina dorsale del diavolo (pon.)
- 3.45 Nanizanke Non Stop

ODEON

- 13.00 Risanke
- 14.30 Film: Terra nera (ves- tern, ZDA 1943, r. Albert Rogell, i. John Wayne, Marsha Scott, Albert Dekker)

- 16.00 Film: L' ostaggio (kom.)
- 17.30 Film: Li chiamavano i tre moschettieri... invece erano quattro (kom., It. 1973, r. Silvio Amadio, i. Tony Kendall, Ettore Manni)
- 19.30 Risanke
- 20.30 Film: Blu dinamite (kom., r. Michael Pres- sman, i. Claudia Jen- nings, Jocelyn Jones)
- 22.00 Avtorski dokumentarci
- 22.30 Rubrika o zdravstvu
- 23.00 Film: L'uomo dagli occhi di ghiaccio (krim., It. 1971, r. Alberto De Mar- zino, i. Antonio Sabato, Barbara Bouchet)

TMC

- 8.30 Risanka: Snack
- 9.00 Nanizanke: La famiglia Partridge, 9.30 I giorni di Brian, 10.30 Truck Driver
- 11.30 Rubrika: Ženska TV
- 13.00 Dnevnik in sport
- 13.40 Nadaljevanke: Gabriela (i. Sonia Braga)
- 15.00 Film: L'indossatrice (dram., ZDA 1950, r. Ge- orge Cukor, i. Lana Tur- ner, Ray Milland)
- 17.50 Film: Falchi in picchiata (pust., ZDA 1948, r. Raoul

- Walsh, i. Edmund O'Bri- en, Robert Stack)
- 19.00 Nanizanka: Matlock
- 20.00 Vesti: TMC News
- 20.30 Film: La commedia uma- na (dram., ZDA 1943, r. Clarence Brown, i. Mic- key Rooney, Frank Mor- gan)
- 22.25 Variete: Festa di comple- anno
- 23.45 Nočne vesti
- 0.05 Top Sport

TELEFRIULI

- 10.45 Telefriuli non stop
- 15.30 Nanizanka in risanke
- 16.00 Otroška oddaja
- 17.50 Nanizanke: Isole perdu- te, 18.20 Stazione di ser- vizio, 18.50 Wayne and Shuster
- 19.20 Dnevnik
- 20.30 Nadaljevanke: Colomba
- 21.30 Film: La guerra dei nervi (dram., i. Stephen Boyd, Louis Jourdan)
- 22.30 Dnevnik
- 23.00 Nanizanka: Shannon
- 0.30 Nočne vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

Na teniškem turnirju v Wimbledonu je spet deževalo Edberg ugnal McEnroea

MOSKVA — Deveti dan teniškega turnirja v Wimbledonu, ki šteje za veliki slam, je bil spet v znamenju dežja. Dvoboje so prekinili okrog 16. ure. Dotlej so jih nekaj vendarle odigrali (moški v osmini finala, ženske pa v četrtini), nekaj pa ji je bilo v teku.

Največ zanimanje je vladalo za nastop med 1. nosilcem in lanskim zmagovalcem Stefanom Edbergom in 16. nosilcem Johnom McEnroem. Igralci so odšli nekoliko razočarani, saj Američan ni nutil pričakovanega odpora. Naprej pa se je prebil zmagovalec Roland garrosa Jim Courier, ki se očitno kar dobro znajde tudi na travnatih površinah, čeprav mu ta po ocenah poznavalcev naj ne bi ustrezala.

V ženski konkurenci sta se v polfinalu že uvrstili Grafova in Sanchezova, ki se bosta zdaj pomerili med sabo. V trenutku prekinitve zaradi dežja je v moški konkurenci je Francoz Champion vodil proti Američanu Rostagnu s 6:7, 6:2, 6:1, 3:6, 4:1, med ženskami pa je Navratilova proti mladi Capriatijevi dobila prvi niz s 6:4, v drugem pa s 3:2.

MOŠKI
(osmina finala): Edberg (Šve.) - J. McEnroe (ZDA) 7:6 (7:4), 6:1, 6:4, Courier (ZDA) - Novaček (ČSFR) 6:3, 6:4, 6:2, Stich (Nem.) - Volkov (SZ) 4:6, 6:3, 7:5, 1:6, 7:5, Wheaton (ZDA) - Gunnarsson (Šve.) 6:4, 6:3, 6:1.

ŽENSKA
(četrtina finale): Graf (Nem.) - Garrison (ZDA) 6:1, 6:3, Fernandez (ZDA) - Sanchez Vicario (Šp.) 6:2, 7:5.

Wilander operiran

LINKÖPING (Švedska) — Švedski tenist Mats Wilander, ki je bil leta 1987 prvi mož svetovnega tenisa, se je včeraj na Švedskem operiral na levem kolenu. Wilander se je poškodoval pred tremi tedni na turnirju Queen's v Angliji.

Predsednica ženskega dela združenja poklicnih tenistk Chris Evert je medtem izjavila, da bo mogla Monika Seleš bolje pojasniti razloge, zaradi katerih se je odpovedala nastopu v Wimbledonu. Škandalistični tisk piše,

da je Seleševa noseča, vendar je domnevni »krivec«, 24-letni Italijan Enrico Cocchi odločno zanikal podtikanja.

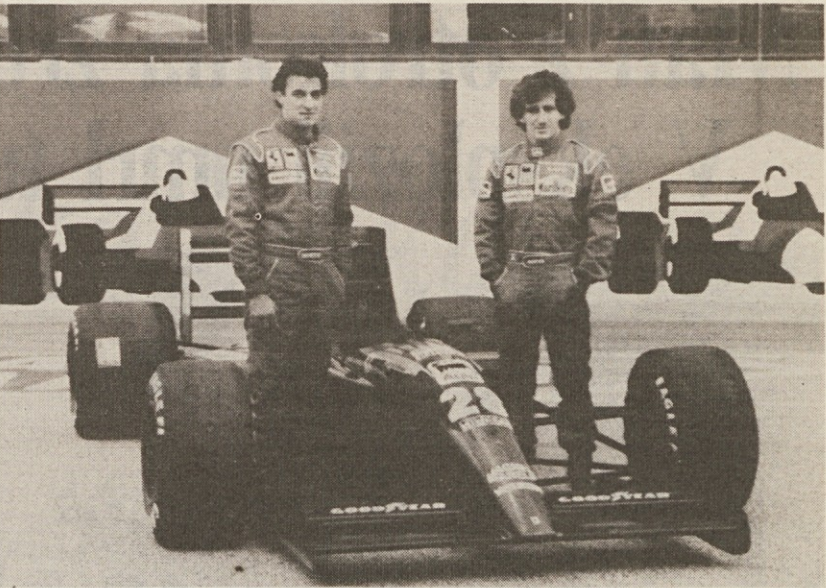
IAAF spodbuja J. Afriko

JOHANNESBURG — Podpredsednik mednarodne atletske zveze IAAF je pozval tri atletske zveze Južne Afrike, naj se čimprej dogovorijo za združitev. Če bo do te združitve prišlo, bi se lahko Južna Afrika udeležila svetovnega prvenstva, ki bo v Tokju 24. avgusta letos.

Na ameriškem pokalu Čile ne skriva ambicij

BUENOS IARES — Od 6. do 21. julija bo v Čilu 35. izvedba nogometnega ameriškega pokala. Igralo se bo v štirih mestih, nastopilo pa bo deset reprezentanc. V A skupini so Čile, Argentina, Paragvaj, Peru in Venezuela, v B skupini pa Brazilija, Urugvaj, Kolumbija, Ekvador in Bolivija. Favoriti so velesile Argentina, Brazilija in Urugvaj, a gostitelj Čile, ki pokala še ni osvojil, ne skriva svojih ambicij.

Ferrari na nedeljski VN Francije Z novim vozilom

IMOLA — Nedeljske sedme preizkušnje za svetovno prvenstvo v formuli ena se bo Ferrari udeležil s svojim novim bolidom vrste 643. To je včeraj sporočil odgovorni za športno upravo pri Maranellovi hiši inž. Claudio Lombardo po včerajšnjim četrtim dnevom testnih preizkušenj v Imoli.

»Analiza je pokazala, da nov bolid nima večjih mehanskih težav. O tem, da se opredelimo za nov bolid, nas je prepričala njegova večja moč in večja možnost razvoja. Seveda se zavedamo, da je nastop v Franciji povezan s precejšnjimi tveganji, a če hočemo hitreje napredovati, je bolje, če dirkamo z novim vozilom«, je še dejal Lombardi.

Glede motorjev je Lombardi dejal, da je Alesi, močnemu glavobolu navklju, včeraj opravil kakih dvajset krogov. Mladi francoski pilot je izjavil, da je vozilo zdaj mnogo bolj stabilno. »V Franciji bomo morali biti zelo oprezní med poskusnimi vožnjami, kajti za zdaj še nimamo dosti nadomestnih delov, manjka pa tudi rezervni bolid«, je še dejal Alesi, ki je, kot Prost, že pred včerajšnjim sklepom zahteval »upokožitev« dosedanjega bolida. VN Francije bo v nedeljo prvič na novem dirkališču v kraju Magny Cours. Dirka se bo pričela ob 14. uri, po neposrednem prenosu pa jo bo predvajal Italia 1.

Na sliki: Prost in Alesi z novim vozilom na predstavitvi pred dnevi.

Sisley tretji Mogliano prvak

Na meddeželni fazi moškega odbojarskega prvenstva za fante do 16. leta je mladim igralcem Valprapora Teknoprogres napredovanje v finalni državni del onemogočila le mladinska ekipa prvoliša Sisleya iz Trevisa. Zdaj pa smo izvedeli, da se je Sisley na državnem finalu uvrstil na absolutno 3. mesto. Prvak je Philips iz Modene, drugi pa je Alpitour iz Cunea.

V ženski konkurenci pa je naslov državnega prvaka »deklic« osvojil Mogliano Veneto, proti kateremu je v eni od meddeželnih skupin igrala ekipa Bora Friulepxort.

obvestila

ŠZ GAJA

obvešča, da sprejema vpisovanja za nočni tek, ki bo v nedeljo, 7. t.m. ob 21. uri do sobote, 6.t.m. v športnem centru na Padričah tel. 226115.

ZSSDI

urad Gorica obvešča, da bo julija in avgusta urad odprt od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK BOR, ŠD BREG, ŠZ ZARJA, obveščajo, da so se začela vpisovanja v Borovo nogometno šolo za otroke letnikov od 1979 do 1985. Vpisovanja do 26. julija 1991 na sedežni društev ali na telefonske številke 226228 (Babuder), 228511 (Laurica), 228607 (Lavriha), 226602 (Metlika), 768891 (Tence), 226483 (Žagar).

TPK SIRENA - SEKCIJA WINDSURF

organizira tečaj v dveh izmenah: od 8. do 13. julija in od 7. avgusta do 13. avgusta 91. Klub nudi tečajnikom vso opremo za tečaj. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja. Vse informacije v popoldanskih urah na tel. 422696

Berite

»Novi Matajur«

Ob novih okrepitvah in spremenjenim konceptom

Novi trener Udineseja Scoglio napoveduje A ligo in cono

VIDEM — Vodstvo Udineseja je tisku in navijačem predstavilo novega trenerja Franca Scoglia (50 let) iz Messine. Scoglio, ki nima dlak na jeziku, je že uvodoma dejal, da je cilj ekipe napredovanje v A ligo, a tudi predvajanje privlačne igre (Scoglio je znan pristaš cone) Po njegovem mnenju si društvo prizadeva sestaviti močno moštvo, zelo pa je zadovoljne tudi z nakupi Calorija in Maniconeja, ki ju je označil za ključna igralca. Scoglio je tudi napovedal, da bodo ekipo še okrepili.

Začetek priprav bo 18. julija.

Glede nogometne kuporpodajne borze se je še izvedelo, da je napadalec napolija Antonio Careca izrazil željo, da bi zapustil svoj dosedanji klub. Pri tem, je dejal, je popolnoma vseeo, ali bi me najel kak japonski, italijanski ali drugi klub. Careca je tudi dejal, da bi rad ob koncu kariere spet igral v ekipi z Maradono.

Prosinečki še naprej buri Špance

MADRID — Robert Prosinečki (22 let) je še vedno v središču pozornosti. Z Realom iz Madrida naj bi že danes podpisal petletno pogodbo, vendar pa so mu iz jugoslovanske nogometne zveze že sporočili, da mu odhoda ne bodo dovolili, ker je premlad. Včeraj se je tudi izvedelo, da je španska nogometna zveza pripravljena posredovati pri mednarodni zvezi FIFA. Po pisanju španskega tiska naj bi bila prepoved jugoslovanske zveze protustavna. V Španiji upajo, da bo Prosinečki deležen enakega tretmaja kot nekateri košarkarji, ki so v tujino odšli pred dopolnjenim 25. letom starosti.

V Modeni se je izkazal Gelfi

Borovi naraščajniki, ki so v sklopu reprezentance dežele FJK nastopili na šesteroboju v Modeni, se žal niso posebno dobro odrezali. Marko Sestan je 1.500 pretekel v 4'33"5, Federico Gelfi je v višino skočil 170 cm, Maks Černigoi pa je kopje zagnal nekaj manj od 32 metrov. Na normalni ravni je torej tekmoval le Gelfi.

Sicer so mladi atleti na splošno dosegli slabše rezultate. Krivdo gre pripisati tudi dolgi poti, saj je reprezentanca odpotovala komaj v nedeljo zjutraj in že istega popoldne nastopila. FJK se je uvrstila na tretje mesto za domačo ekipo in Toskano, prehitela pa je Tridantino, Marche in Umbrio.

Seveda pa je bil za atlete našega društva že sam nastop v dresu deželne reprezentance lepo zadoščenje.

Mitchell ugnal Lewisa Ben Johnson praznih rok

VILLENUEVE D'ASCQ — Na atletskem grand prixu v tem francoskem kraju je največ zanimanja vladalo za »dvoboj stoletja« na 100 m med Lewisom in nekdanjim asom Johnsonom. Oba je ugnal Mitchell, ki je zmagal s časom 10"09. Lewis je bil drugi (10"20), a je vseeno zaslužil veliko denarja, če vemo, da naj bi si z Johnsonom razdelila poldrugi milijon lir frankov (okrog 300 milijonov lir). Vendar je bil za Johnsona pogoj ta, da razdaljo preteče najmanj v 10"17, ker pa je dosegel šele sedmo mesto v času 10"46, je pravzaprav edini, ki ostaja praznih rok. Na sliki AP je zmagovalec Mitchell.

Športno združenje Zarja je v minuli sezoni uspešno delovalo z vsemi svojimi odseki Ob uspehih tudi skrb za bodočnost in kadre

Tudi bazovska Zarja ima močno vodilno strukturo, ki je v nekaj letih spremenila to športno društvo v uspešen kolektiv. Morda celo preveč uspešen, ker se intenzivnega ritma dela očitno mnogi člani boje in se raje izogibajo vključevanju v odbor.

Ob predsedniškem poročilu Mirjana Žagarja, ki je bilo tehnične in obče narave, je bila možnost obogatitve novega odbora s svežimi ljudmi in idejami glavna točka občnega zbora, ki je bil prejšnji petek zvečer v Bazoviškem domu.

V zvezi s športnimi uspehi, ki so jih dosegli v nogometu, lokostrelstvu in balinanju, je Žagar predvsem podčrtal uresničen cilj višje kakovosti pri članski nogometni ekipi, ki se je povzpela v prvo amatersko ligo. Z zadovoljstvom je dodal, da je vključitev kakovostnih nogometašev v igralski kader blagodejno vplivala tudi na domače igralce, ki so v minulem prvenstvu z igrali veliko bolj motivirano in razkrili prej neznane lastnosti. Skrb za kakovost bo še naprej v prvi vrsti. Samo iz kakovosti se po besedah Žagarja lahko uresniči tudi boljše materialne pogoje za delovanje.

Viđni so bili tudi uspehi pri lokostrelstvu, ki je doseglo številne uspehe, predvsem na tekmovanjih izven ožjega območja. V raznih kategorijah so kar trije člani Zarje zmagali na mednarodnem turnirju v Ankaranu, zarjini predstavniki pa so se uvrstili na zaključni nastop na mladinskih igrah, ki bo letos na Siciliji.

Balinarski odsek se je iz zgolj rekreativne dejavnosti z nekaterimi člani povzpel na tekmovalno raven.

Del udeležencev zarjine občnega zbora

(Foto Križmančič)

Očitno se tudi pri Zarji zavedajo, da se zaradi demografskega padca obetajo vsem kolektivnim športnim zvrstem slabi časi. To pa tudi pomeni, da so vsi prizadeti akterji bolj dovzetni za pojem združevanja sil. Kot vodilna ekipa na vzhodnem Krasu je Zarja že sprožila nekaj informativnih srečanj v zvezi s tem. Odziv je bil drugačen kot v prejšnjih poskusih. Vsekakor dovzetnejši do morebitnega združevanja sil. To združevanje pa mora biti izvedeno skrbno in v vseh smislih. Zaščititi bo treba zgodovinske tradicije vseh društev, imovino oziroma uporabljene objekte

in tudi tisti del igralskega kadra, ki bi zaradi kakovosti ne prišel v poštev za elitno moštvo. Istočasno ne sme nobeno društvo trpeti premoči ostalih.

Idejno je Zarja prisotna tudi pri sodelovanju z NK Bor in pozitiven je tudi odnos do Brega.

Žulj pa so še vedno novi odborniki. Teh bi bilo lahko veliko več, ker se je v nekaj letih korenito spremenil družbeni in gospodarski ustroj vasi. Po eni strani je v vasi veliko še mladih upokojencev, ki imajo na voljo dovolj prostega časa, po drugi pa je bilo opuščene veliko kmetijskega dela, kar po-

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo, tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 3. julija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ogenj, ki so ga podtaknili v neki mesnici, se je razširil v stanovanje mlade družine

Mati z otrokoma žrtve mafijskega atentata V eksploziji umrl tudi eden od zločincev

CATANIA — Mafija je ponovno močno udarila in tokrat zahtevala poleg dveh odraslih tudi življenje dveh otrok. Preiskovalci so prepričani, da ima zločin mafijski pečat, saj je eden od kriminalcev, 22-letni Antonio Testa znan policiji kot član krajevne tolpe izsiljevalcev.

Izsiljevalci so vzeli na piko majhno mesnico v središču Malette (na gornji sliki AP). V noči na torek je Testa skupaj z dvema pajdašema z bencinom polil navojnice trgovine. Ogenj je prižgal po nekaj minutah, v tem času pa se je prostor nasičil z nevarnimi hlapi. Ko so kriminalci vrgli na vnetljivo tekočino prižgano vžgalico, je prišlo do močne eksplozije, ki je zajela tudi Testo in mu dobesedno razparala trebuh. Zlikovec je bil na mestu mrtev, pajdaša sta se razbežala. Plameni pa so se žal kmalu razširili v gornja nadstropja stavbe, kjer je živel mlada osemčlanska družina Sanfilippo. Mati Maria, osemletni Claudio in komaj deset mesecev stara Simona (na spodnji sliki) so umrli v plamenih, medtem ko so se oče in druga dva otroka rešili. Preiskovalci so pozneje

ugotovili, da je mati z dvema otrokoma spala v nadstropju takoj nad mesnico, oče pa je z drugima dvema otrokoma spal v višjem nadstropju. Dva starejša otroka sta spala v prostoru ob terasi in sta se rešila tako, da sta spustila po napušču do ceste. Mati in dva otroka so se zadušili zaradi gostega dima, ki se dvignil iz pritličnega prostora.

Gasilci so morali delati do poznega jutra, preden so nadvladali plamene, saj je bila stavba zgrajena v glavnem iz lesenih opažev, ni izključeno, da je ogenj zajel kuhinjsko jeklenko, ki je eksplodirala. Med gašenjem sta se poškodovala tudi dva gasilca, zaradi zastupitve s plinom pa so potrebovali pomoč vsi preživeli člani nesrečne družine. Vincenzo Sanfilippo nima nobene zveze z lastnikom mesnice in ni imel nikoli opravka z mafijsko organizacijo.

Karabinjerji so že ponoči organizirali pravi lov na človeka. Potem ko so identificirali mrtvega kriminalca, so prišli na sled tudi njegovemu pajdašu. Preiskava je še v teku.

Španska policista žrtvi pošiljke z eksplozivom

MADRID — Medtem ko sta skušala nevtralizirati pošiljko z eksplozivom, predano neki prevoznici, sta preteklo noč izgubila življenje dva pripadnika španske policije. Do eksplozije je prišlo v prostorih podjetja »Transportes Posadas«, kamor so policista poklicali, da bi pregledala sumljivi zavoj. Takoj po eksploziji so jima priskočili na pomoč, vendar sta na poti v bolnišnico umrla. Po prvih uradnih vesteh je bil zavoj, naslovljen na nekega visokega funkcionarja pravosodnega ministrstva, predan uslužbencem prevoznega podjetja v Valladolidu. Vozniku se je pošiljka zdela sumljiva, zato je takoj, ko je prispel v Madrid, obvestil policijo.

Pretekli petek je podobna eksplozivna pošiljka, naslovljena na nekega visokega funkcionarja zapora v Sevilji, ubila štiri osebe, od leta 1978 pa je v Španiji pri poskusih, da bi nevtralizirali eksploziv, umrlo že 15 protelnikov. V večini primerov je odgovornost za atentate prevzela baskovska ETA.

V juniju največji skok inflacijske stopnje v letošnjem letu

Nevarno blizu sednim odstotkom

RIM — Nadaljuje se vrsta negativnih znakov, ki jih oddajajo italijanski ekonomski kazalci. Včeraj je prišel na vrsto indeks cen osnovnih življenjskih potrebščin za družine odvisnih delavcev, ki ga je izračunal državni statistični zavod ISTAT in ki je v juniju dosegel 0,5-odstotni porast. Letna inflacijska stopnja se je z njim dvignila na 6,9 odstotka, medtem ko je mesec prej, torej v maju znašala 6,8 odstotka. Gre vsekakor za slabši rezultat od tistega, ki ga je bilo pričakovati na osnovi pred dnevi zbranih inflacijskih podatkov in vzročnih mestih in je najvišji v letošnjem letu.

Iz osmih vzorčnih mest so namreč prišli podatki, ki so nakazovali povprečni mesečni porast inflacijske stopnje za 0,4 odstotka, s čimer je bil njen letni porast ocenjen na 6,7 odstotka in torej 0,2 odstotka manj.

Najbolj so življenjski stroški v juniju poskočili v stanovanjskem sektorju (+1,8%), predvsem ker so se povišali stroški za popravila in vzdrževanje stanovanj. Izdatki za prehrano so se dvignili za 0,8 odstotka, ostale do-

brine in storitve za 0,6, transport in komunikacije za 0,5, obleka in obutev za 0,4, zdravstvene storitve in izdatki za zdravje pa za 0,2 odstotka.

Dva pa sta bila sektorja, v katerih so se izdatki z ozirom na mesec prej nekoliko znižali, in sicer izdatki za rekreacijo, prireditve in kulturo (-0,5) in stroški za električno energijo in druga kuriva (-0,3), ki se sicer v poletnem obdobju praviloma vedno znižajo.

Letna inflacijska stopnja je pri proizvodih in storitvah z nadzorovanimi cenami, ki jih upoštevajo pri izračunavanju indeksa, dosegla 6,3 odstotka, medtem ko se je pri proizvodih s prostimi cenami povzpela na sedem odstotkov. Stanovanjski stroški so se s 8,1-odstotnim mesečnim povečanjem povzpeli tudi na vrh lestvice letnega inflacijskega gibanja, sledijo pa jim rekreacija (+7,9), ostale dobrine in storitve (+7,6), prehrana (+7,1), gospodinske potrebščine in prevozi (+6,2), obleka (+5,6), zdravstvene storitve (+5,4) in električna energija in kuriva (+4,7).

Župnik svetuje svojim faranom: Kupite si puško

PAVIA — V tem norem času si tudi verniki lahko pričakujejo kakšno presenečenje. V nedeljo je župnik iz Retorbida pri Pavii med pridigo pozval farane, naj del svojih prihrankov investirajo z nakupom...puške.

Verniki so prvi trenutek osupli, vendar so mu po maši izrekli priznanje in solidarnost. Don Giorgio Giorgi je v Retorbidu komaj dve leti, a je v tem času okusil marsikaj. Novinarjem, ki so prihiteli v faro, da bi videli, kako izgleda »upornik v talarju«, je pojasnil, da ima njegova fara le tisoč prebivalcev, vsak teden pa naštevajo štiri do pet ropov in drugih nasilnih dejanj. Don Giorgija so kar trikrat oropali in mu pobrali prav vse, zgodilo pa se je, da so tatu zasačili v spalnici sestre prednice tamkajšnjega samostana. »Kriminalci so nasilni, ljudem grozijo z orožjem, brezobzirni so. Vaška karabinjerska postaja pa nam ne more zagotoviti zaščite,« meni duhovnik.

Srditi boji med libanonskimi vojaki in pripadniki PLO za nadzor Sidona

BEJRUT, TUNIS — Včeraj zjutraj so v južnem Libanonu izbruhnili srđiti boji med vladnimi vojaki in pripadniki palestinskega osvobodilnega gibanja PLO (na slikah AP). Boji so nastali v neposredni bližini begunskih taborišč vzhodno od Sidona, so pa razširjeni na kar treh različnih frontah. Sidon je še zadnje večje oporišče PLO, libanonska ofenziva pa je silovita, saj so boji trajali več ur, streljali pa so z avtomatskim orožjem, minometi in s težko artiljerijo.

Ni še znano točno število žrtev. V ponedeljek zvečer so govorili o dveh mrtvih na strani redne vojske, včeraj pa se je to število znatno povečalo, čeprav so številke še zelo nejasne. Vojska je med drugim aretirala kakih 70 pripadnikov PLO. Na področju bojev sedaj vlada popolna zmeda, saj se bojijo ponovnih ofenziv.

Pred dvema letoma je Arabska liga pripravila načrt o narodni spravi, katerega niso sprejeli le neki filoiraški

ekstremisti. Obenem pa so na ključno področje v okolici Sidona prišli člani redne libanonske vojske. Predstavniki organizacije PLO trdijo, da je njihova pravica in dolžnost, da branijo približno pol milijona palestinskih beguncev, ki živijo po taboriščih, ki so občasno bombardirana, ter dodajajo, da ne bodo odložili orožja, dokler se ne bo izraelska vojska umaknila iz obmejnega pasu. Obenem pa še zahteva od Libanona, naj čimprej določi status, ki ga imajo palestinski begunci v Libanonu.

Takojšnji namen libanonske vojske je spoditi pripadnike PLO iz begunskih taborišč, vendar pa, če jim bo to uspelo, se bodo morali še spopasti s preko tisoč vojaki PLO na področju pristanišča Tira. Vsekakor ni še točnih novic s področja Sidona, ki je ključno za usodo celotnega spopada. Tunizija pa je solidarna s PLO.

V Alžiriji je stanje po nedavnih pouličnih bojih še vedno zelo napeto Medani in Hadji kmalu pred sodiščem

ALŽIR — Čeprav kaže, da se je sicer eksplozivno stanje, ki je nastalo v Alžiriji po aretaciji obeh integralističnih alžirskih voditeljev šejka Abassija Medanija in njegovega namestnika Bena Hadjija, nekoliko unirilo, so boji spet izbruhnili v mestu Mostaganem, ki je oddaljeno kakih 300 kilometrov zahodno od Alžira.

Glasnik alžirske vlade trdi, da je do spopadov prišlo takoj po pozivu integralistov preko močnih mikrofonov z mošej, da začnejo džihad, sveta vojna pravovernih muslimanov. Demonstranti so takoj postavili cestne barikade, iz raznih krajev pa je bilo slišati streljanje. Po trditvah predstavnikov vojske pa je stanje pod nadzorstvom. Kot se že dogaja v zadnjih dneh, so v Alžiru integralisti večkrat prekršili nočno policijsko uro in opravili več napadov in akcij.

Medtem sta šejk Madani in njegov namestnik Ben Hadji, bolje poznan kot »alžirski Savonarola«, zaprta v dobro zastraženi vojašnici v Cherrahu v predmestju Alžira. Tudi sedež Fronte za islamsko osvoboditev FIS, katerega so zasedli vladni vojaki že v nedeljo zvečer, je še vedno v rokah slednjih.

Vojaška oblast je včeraj formalizirala obtožbe na račun obeh voditeljev FIS, in sicer, da sta ščuvala ljudstvo na vsedrjavno vstajo in proti vladnim institucijam. Alžirski ministrski predsednik Gozali pa je dejal, da bosta oba voditelja muslimanskih integralistov čim prej pred sodiščem, drugega pa ni dodal. Kaže pa, da bo obravnava dolga, saj visi nad obema voditeljem FIS dolga vrsta obtožb.

